

PIĄTEK-CZWARTEK
|16-22|02|2024|

DZIENNIK ELBLĄSKI TYGODNIK

POWIATU ELBLĄSKIEGO

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

ELBLĄG ❤️ KOCHAM MOJE MIASTO!

WILKI ATAKUJĄ

DRAPIEŹNIKI ZAGRYZŁY PSY NA OCZACH DZIECKA. HODOWCY CHCĄ SIĘ BRONIĆ.

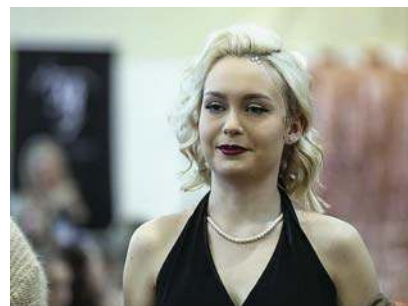
NASZ POSEŁ INTERWENIUJE **s.3-4**

ZGŁOŚ SWOJĄ PALMĘ
NA REGIONALNY KONKURS \9

„NIELEGALNE” KRZYŻE
W STUTTHOF \10

ZŁOTE LATA HOLLYWOOD
W ZSISIU \15

POGOTOWIE NIE PRZYJECHAŁO.
NIE ŻYJE ŻOŁNIERZ \2

BIEGAJĄ Z... MAPĄ
I KOMPASEM \5

DEMOGRAFIA CHWYCIŁA
NAS ZA GARDŁO \7

USTAWA KAMILKA
WCHODZI W ŻYCIE \8

PaulaFish

PRACA W ZAKŁADZIE PRODUKCYJNYM W TOLKMICKU, ul. Port 1

zatrudnimy:

- pracowników produkcji
- magazynierów
- operatorów wózków widłowych
- operatorów - mechaników linii produkcyjnych
- mechaników utrzymania ruchu
- elektromechaników
- chłodniarz
- specjalistów ds. jakości

Zadzwoń - dopytaj o szczegóły: 539 025 608 - Agata Marcula Specjalista ds. HR Napisz do nas: rekrutacja@paulafish.pl

BYŁY DYREKTOR WRÓCI DO PRACY?

Rzucono mi parę groszy na otarcie łez. Postanowiłem więc walczyć do końca o swoją godność — mówi były dyrektor Centrum Rehabilitacji, zwolniony przez prezydenta Elbląga za komentarze, w których pomawiał władze miasta. Pomimo iż podczas procesu odwołany dyrektor nie przedstawił dowodów, mogących uznać opisywane przez niego sytuacje za prawdziwe, to sąd drugiej instancji wydał postanowienie zabezpieczające, w którym nakazał przywrócenie go do pracy.

Ryszard Werchowski, były dyrektor Centrum Rehabilitacji zwolniony dyscyplinarnie za internetowe komentarze na temat prezydenta Elbląga wyrokiem sądu pierwszej instancji, nie został przywrócony do pracy. Natomiast sąd zasądził na jego rzecz odszkodowanie w wysokości 25,5 tys. zł. Odwołany dyrektor niezadowolony z wyroku sądu pierwszej instancji postanowił wnieść apelację.

— Niby przyznali mi rację, ale im (prezydentowi Witoldowi Wróblewskiemu i wiceprezydentowi Michałowi Missanowi — przyp. red.) też przyznali rację. Czyli mogli ze mną postąpić, tak jak postąpili — ocenił Werchowski.

— Nie przywrócono mnie do pracy, tylko rzucono parę groszy na otarcie łez. Postanowiłem więc walczyć do końca o swoją godność. W dalszym ciągu uważam, że zostałem zwolniony niesłusznie — argumentuje były dyrektor Centrum Rehabilitacji.

do zatrudnienia Ryszarda Werchowskiego na dotychczasowych warunkach pracy i płacy aż do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.

Były dyrektor Centrum Rehabilitacji obecnie przebywa na zasilku chorobowym.

— Zasiłek kończy mi się 12 kwietnia. Oświadczyłem, iż 15 kwietnia wyrażam zgodę na podjęcie pracy — przekazał w rozmowie z nami Ryszard Werchowski.

Co na to Szpital Miejski w Elblągu? Odwołany dyrektor nie dostał jeszcze żadnej informacji dotyczącej podjęcia zatrudnienia. Nasza redakcja poprosiła Małgorzatę Adamowicz, rzeczniczkę placówki, o komentarz w tej sprawie.

— Informuję, że szpital nie będzie uchylał się od prawomocnych postanowień sądu — skomentowała sprawę Małgorzata Adamowicz.

Do tematu będziemy wracać.

Ryszard Werchowski w lipcu 2022 roku — przypomnijmy — zamieścił na jednym z lokalnych portali dwa krytyczne komentarze na temat prezydenta Elbląga i podpisał swoim imieniem i nazwiskiem oraz stanowiskiem służbo-

fol. EG

— Postanowiłem więc walczyć do końca o swoją godność. W dalszym ciągu uważam, że zostałem zwolniony niesłusznie — argumentuje zwolniony dyrektor Centrum Rehabilitacji

wym. Co istotne, prezydent Elbląga Witold Wróblewski po powzięciu informacji na ten temat nie przeprowadził ze swoim podwładnym żadnej rozmowy, nie żądał wyjaśnień. Natomiast złożył w tej sprawie doniesienie na policję, by to ona ustaliła, kto jest autorem wpisów. Gdy się potwierdziło, że jest nim Ryszard Werchowski, zapadła decyzja o jego zwolnieniu dyscyplinarnym. Były dyrektor Centrum Rehabilitacji stracił pracę w styczniu ubiegłego roku.

Internetowe wpisy przekroczyły granice dozwolonej krytyki.

Dwa komentarze o tej treści miał umieścić w sieci i podpisać je swoim imieniem i nazwiskiem były dyrektor Centrum Rehabilitacji:

„Bo trzeba dobrze trzymać z wice i z preziem to i oszczędności będą i lepsze zarobki. Teraz po cichu knują jak

Centrum Rehabilitacji połączyć ze szpitalem i dać satysfakcję koledze. No cóż, takie życie polityka — kołesiostwo”.

„Pan Missan zaproponował mi przy modernizacji układ, który na moje nieszczęście/szczęście odrzuciłem. Niestety efekty są takie, jak się można było spodziewać, czyli zniszczyć. Tak działa PO. Przykro, że Pan Wróblewski tyka od wice wszystko, jak pelikan żabę. W najbliższym czasie na stronie Centrum Rehabilitacji opublikuję raport z audytu, zapraszam do zapoznania się i wyciągnięcia wniosków”.

Zdaniem sądu pierwszej instancji komentarze te przekroczyły dozwoloną krytykę pracodawcy. Co istotne, sędzia podczas ogłaszania wyroku stwierdził, że jednym z powodów, dla którego orzekł, iż dozwolona krytyka pracodawcy została przekroczone, są nie tylko użyte w komentarzach sformułowania, które mają pejoratywny wydźwięk, ale również to iż Ryszard Werchowski podczas przewodu sądowego nie dostarczył dowodów, które mogłyby uwiarygodnić jego komentarze i uznać przedstawiane przez niego sytuacje za prawdziwe. **EWELENA GULIŃSKA**

PROKURATURA W MUZEUM. ZNIKŁY PIENIĄDZE Z KONTA

Spora kwota miała zniknąć z konta Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Elblągu. Śledczy przesłuchali już świadków – w tym dyrektora placówki.

Prawdopodobnie były pracownik Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Elblągu znalazł się w centrum dochodzenia dotyczącego przywłaszczenia 28 tys. zł z konta instytucji. Informacje na temat postępowania przekazała prokurator Ewa Ziębka, pełniąca funkcję rzeczniczki prasowego Prokuratury Okręgowej w Elblągu.

Śledztwo w tej sprawie prowadzi Prokuratura Rejonowa w Elblągu, nikomu nie postawiono na razie zarzutów.

— Dochodzenie dotyczy przywłaszczenia powierzonych mienia ruchomego

fol. EG

w postaci pieniędzy na szkodę Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Elblągu — poinformowała prokurator Ewa Ziębka.

Prokurator Ewa Ziębka podkreśliła również, że

kwota przywłaszczenia została określona na około 28 tys. zł.

Śledczy przesłuchali już - w charakterze świadka - dyrektora muzeum.

RED.

USZKODZIŁ FIGURKĘ PIEKARCZYKA. ODPOWIEDZIAŁ PRZED SĄDEM

— 25-letni mężczyzna, który 19 marca 2023 roku uszkodził figurkę Piekarczyka na Moście Wysokim, odpowiedział za swój czyn przed sądem — poinformowała Komenda Miejska Policji w Elblągu. W styczniu 2024 roku zapadł wyrok w tej sprawie. Mężczyzna

za popełnione wykroczenie ma zapłacić 600 zł grzywny oraz 344 zł równowartości wyrządzonej szkody na rzecz Urzędu Miejskiego w Elblągu. 25-latek ma także pokryć koszty sądowe w wysokości 70 zł.

RED.

POGOTOWIE NIE PRZYJECHAŁO. NIE ŻYJE ŻOŁNIERZ

Miał wzywać na pomoc karetkę pogotowia. Mieszkańcowi Elbląga jednak odmówiono. Teraz prokurator nada przyczyny jego śmierci.

Mieszkaniec Elbląga miał źle się poczuć i wzywać na pomoc karetkę, jednak dyspozytor numeru 112 odmówił. Elblążanin zmarł dzień później. W poniedziałek 12 lutego prokuratura wszczęła postępowanie w tej sprawie.

Śledztwo prowadzone jest w kierunku nieumyślnego spowodowania śmierci; do tej pory nikomu nie przedstawiono zarzutów.

— Na miejscu znalezienia ciała mężczyzny prokurator przeprowadził oględziny. Postanowiono przeprowadzić

sekcję zwłok. Ze wstępnych informacji oraz z relacji rodziny wynika, że dzień przed śmiercią mężczyzna wzywał karetkę pogotowia, jednak dyspozytor miał mu odmówić. Te informacje jeszcze nie zostały potwierdzone — poinformowała nas pro-

kurator Grażyna Jewusiak z Prokuratury Okręgowej w Elblągu.

Wiadomo, że zmarły mężczyzna był żołnierzem, dlatego śledztwo prawdopodobnie zostanie skierowane do Żandarmerii Wojskowej.

RED.

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 5
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Kamila Kornacka
k.kornacka@dziennikelblaski.pl

REDAKTORZY WYDANIA
Ewelina Gulińska
Agata Tupaj
Jerzy Kuczyński

e.gulinska@dziennikelblaski.pl
a.tupaj@dziennikelblaski.pl
j.kuczynski@dziennikelblaski.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

GAZETA OLSZTYŃSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 531

DZIENNIKELBLASKI.PL
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 502 499 529
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl

Elwira Kowalska
tel. 604 408 305

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 502 499 539

WILKI ATAKUJĄ W REGIONIE

To nie był dobry dzień. Skończyło się na wielkim strachu. Takich sytuacji w naszym regionie zdarza się coraz więcej. Coraz częściej spotykamy wilki. W sprawie szkód przez nie wyrządzonych interweniował poseł z okręgu elbąskiego.

Wygoda to nie-wielka miejscowość w gminie Ostróda położona na Wzgórzach Dylewskich. Mieszkanka wsi wyszła z około trzyletnim wnuczkim na spacer, zabierając ze sobą dwa psy. Byli około 200 metrów od domu, gdy pojawiły się dwa wilki. Na oczach dziecka i babci wilki zaatakowały psy. Kobieta i jej wnuczek w panice uciekli do domu. Wilki rozszarpały oba psy. Jednego zjadły, a szczątki drugiego pozostawiły.

— To jest dom rzeczywiście położony nieco na uboczu wsi, ale wokół są pola, a do lasu jest spory kawałek — mówi sołtys Lila Brzóska. — Nikt się nie spodziewał takiego ataku w biały dzień. To ogromne przeżycie zarówno dla tej kobiety, jak i dziecka.

Lila Brzóska podkreśla, że do spotkań z wilkami dochodzi tu coraz częściej. Podchodzą blisko ludzkich siedzib. Jeden z mieszkańców opowiadał jej, jak zobaczył drapieżnika tuż pod oknem swojego domu. Na polach i w lasach wokół wsi można zobaczyć wiele pozostałości po wilczych ucztach. Zazwyczaj są to szczątki saren i jeleni.

— Nasze dzieci też były na spacerze, i to w tym samym czasie, i też widziały takie ślady po wilkach — dodaje Lila Brzóska. — Jest strach i pewnie już ze spacerów zrezygnują. A ludzie boją się o swoje zwierzęta domowe. I o siebie też.

HODOWCY CHCĄ SIĘ BRONIĆ

Potwierdza to Monika Żurawska-Wiącek, która w pobliskich Głaznotach hoduje konie i prowadzi stajnię „Koń na biegunach”.

— U nas wycie wilków słychać często, a w tym dniu rano, kiedy doszło do ataku w Wygodzie, też było je słychać — mówi. — Nasze żrebacki i starsze konie chodzą po wybiegu. Właśnie się zastanawiamy, jak je zabezpieczyć.

Może jakiś pistolet hukowy? Bo nic innego zrobić nie można. Wilki są pod ścisłą ochroną, strzelać do nich nie można. Rzeczywiście, robi się coraz bardziej niebezpiecznie. Także wycinka drzew spowodowała, że ta stara ostoja drzew się znacznie zmniejszyła. Zanim las urośnie, to trochę czasu minie i wilki szukają pokarmu tam, gdzie im najłatwiej. Natomiast atakują psy, bo to dla nich konkurencja pokarmowa. Mam też pastwiska trochę dalej od domu i nie wiem, co będzie latem. Tym bardziej że mam cztery żrebne klacze. Młode będą wychodzić razem z matkami i będzie strach — wyraża swoje obawy Monika Żurawska-Wiącek.

Wcześniej zdarzały się przypadki, że dziedziczyły psy atakowały zwierzęta domowe. Ale z nimi zdaje się, że już się wilki rozprawiły.

SZACUNKI SĄ MOCNO ZANIŻONE

Leśnicy oceniają, że w okolicy Wzgórz Dylewskich żyją co najmniej cztery watahy. To widać zarówno po ubytkach w zwierzynie płowej, jak i coraz częstszych spotkaniach z nimi. Wilków jest coraz więcej, chociaż nikt ich dotąd nie liczył. Szacuje się, że w Polsce jest ich około dwóch tysięcy, ale leśnicy uważają, że to liczba mocno zaniżona. Może być nawet cztery tysiące osobników. A że nikt do nich nie strzela, to i populacja szybko się rozrasta. Właśnie jest okres rui, więc młode samce zostaną wyrzucone ze swoich watah i powstaną nowe stada.

Liczą od kilku do kilkunastu osobników. Leśnicy podkreślają też, że niewiele mogą zrobić, bo wilk to gatunek chroniony i wszelkie decyzje należą do instytucji ochrony środowiska. Zwracają jednak uwagę na to, że inne kraje europejskie już wprowadzają regulacje i redukują populację tego drapieżnika. Edukują więc, jak zachowywać się przy spotkaniach z wilkiem. Należy unikać kon-

frontacji wilków z psami. Nie puszczać psów luzem w lesie i bez kontroli. Zabezpieczyć pojemniki na odpady: odpady spożywcze mogą przyciągać wilki i zachęcać je do odwiedzania siedzib ludzkich. Agdy spotkamy wilka oko w oko? Nie należy uciekać, bo tak zachowują się ich ofiary. I włącza się im instynkt drapieżnika, więc mogą nas pogonić. Leśnicy radzą, by unieść wysoko ręce i nimi machać, aby do drapieżnika dotarł nasz zapach; można też ostro krzyknąć. Trzeba zachować spokój i powoli zejść mu z drogi. Pewnie w panice niełatwe, ale konieczne. W lesie wilk jest u siebie.

ATAKUJĄ ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE

Ostatnio coraz częściej pojawiają się informacje o wilkach, które podchodzą blisko ludzkich siedzib i... miast. Były widziane w centrum Olsztynka, na obrzeżach Ostródy. Drapieżniki atakują zwierzęta gospodarskie. Niedawno głośno było o zdarzeniu

w wsi Romoty w powiecie elckim, gdzie wilki przegoniły na zamrożone jezioro osiem klaczy. Cztery z nich utonęły, dwie zostały uratowane przez strażaków, a dwie same wydostały się na brzeg. Nawet w czasie wyciągania z wody martwych zwierząt wilk znowu się tam pojawił. Mieszkańcy wsi nie ukrywają, że boją się o swoje zwierzęta. Co mogą zrobić? Pozostaje im tylko skutecznie odstrążyć wilki.

Doświadczeni hodowcy podpowiadają, że czerwone flary na ogrodzeniach działają góra... dwa tygodnie. Wilki się do nich przyzwyczajają, a jak raz przejdą takie ogrodzenie, to już ich nie odstrąży. Można uzyskać zezwolenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na płoszenie wilków. To się odbywa zwykle z wykorzystaniem armatek hukowych.

W połowie maja ubiegłego roku w mediach społecznościowych pojawiły się informacje o wilkach grasujących w Lesie Miejskim w Olsztynie. O wil-

kach, które miały atakować zwierzęta domowe, głośno zrobiło się też na początku wakacji. W komunikacie opublikowanym przez podolsztyńską gminę Dywity urzędnicy ostrzegali właścicieli czworonogów trzymanyh na zewnątrz przed watahą wilków, która miała w Dąbrówce Wielkiej porwać psa z budy.

Wilki dały także o sobie znać na terenie powiatu elbąskiego. Pod koniec zeszłego roku miejscowy urząd opublikował ostrzeżenie: „Kolejny atak wilków na terenie gminy Młynary. Informuję, że dnia 30.10.2023 r. nastąpił atak wilków na zwierzęta gospodarskie w miejscowości Kurowo Braniew-

Rośnie populacja wilków w Polsce i strach przed tymi drapieżnikami

KONDOLENCJE

Ze smutkiem żegnamy
byłą pracownicę

Ewę Deniszewską

Rodzinie i Bliskim

składamy wyrazy głębokiego współczucia.

Dyrekcja oraz pracownicy Zarządu
Komunikacji Miejskiej w Elblągu
spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

skie oraz w dniu 1.11.2023 r. w miejscowości Zaścianki. W związku z powyższym prosimy o zabezpieczenie wszystkich zwierząt gospodarskich i zachowanie szczególnej ostrożności”.

NASZ POSEŁ INTERWENIUJE

Sprawą szkód, które wyrządzają wilki, postanowił zająć się poseł Zbigniew Ziejewski.

— Przedstawiciele samorządu rolniczego alarmują mnie o problemach dotyczących odpowiedzialności wyrządzanej przez wilki i jednocześnie proszą o podjęcie działań legislacyjnych mających na celu zmiany w ustawie o ochronie przyrody w zakresie uregulowania kwestii odszkodowań — napisał w swej interpelacji skierowanej do ministra klimatu i środowiska.

Jak wyjaśnił, obecnie obowiązujące przepisy w ustawie nie są adekwatne do rosnącej liczby ataków wilków, które zdarzają się coraz częściej. Ponadto przepisy te nie uwzględniają faktu, że bydło mięsne często przebywa na pastwiskach przez cały rok. W tej sytuacji głównym problemem jest odmowa wypłaty odszkodowania przez organy odpowiedzialne za tę sprawę, co powoduje zniechęcenie rolników do zgłaszania szkód, których z każdym rokiem jest coraz więcej.

— Zgłoszenia, które docierają do Krajowej Rady Izb Rolniczych, wskazują na to, że najczęstszym argumentem odmowy wypłaty odszkodowania przez regionalne dyrekcje ochrony środowiska jest brak odpowiedniego dozoru. Zapisy ustawy są zbyt ogólne i nie precyzują w jasny sposób, co należy rozumieć przez pojęcie „bezpośredniej opieki”. Ponadto nie ma również wskazanych środków, jakie są możliwe do zabezpieczenia stad bydła na pastwisku, takich jak pastuch elektryczny, siatka ogrodzeniowa czy drut kolczasty. W praktyce nawet stosowanie takich środków zabezpieczenia nie jest uznawane przez odpowiednie organy za skuteczne w zabezpieczeniu bydła przed atakami wilków, co wynika z treści wydawanych decyzji odmownych — podkreślił poseł wybrany z okręgu elbląskiego.

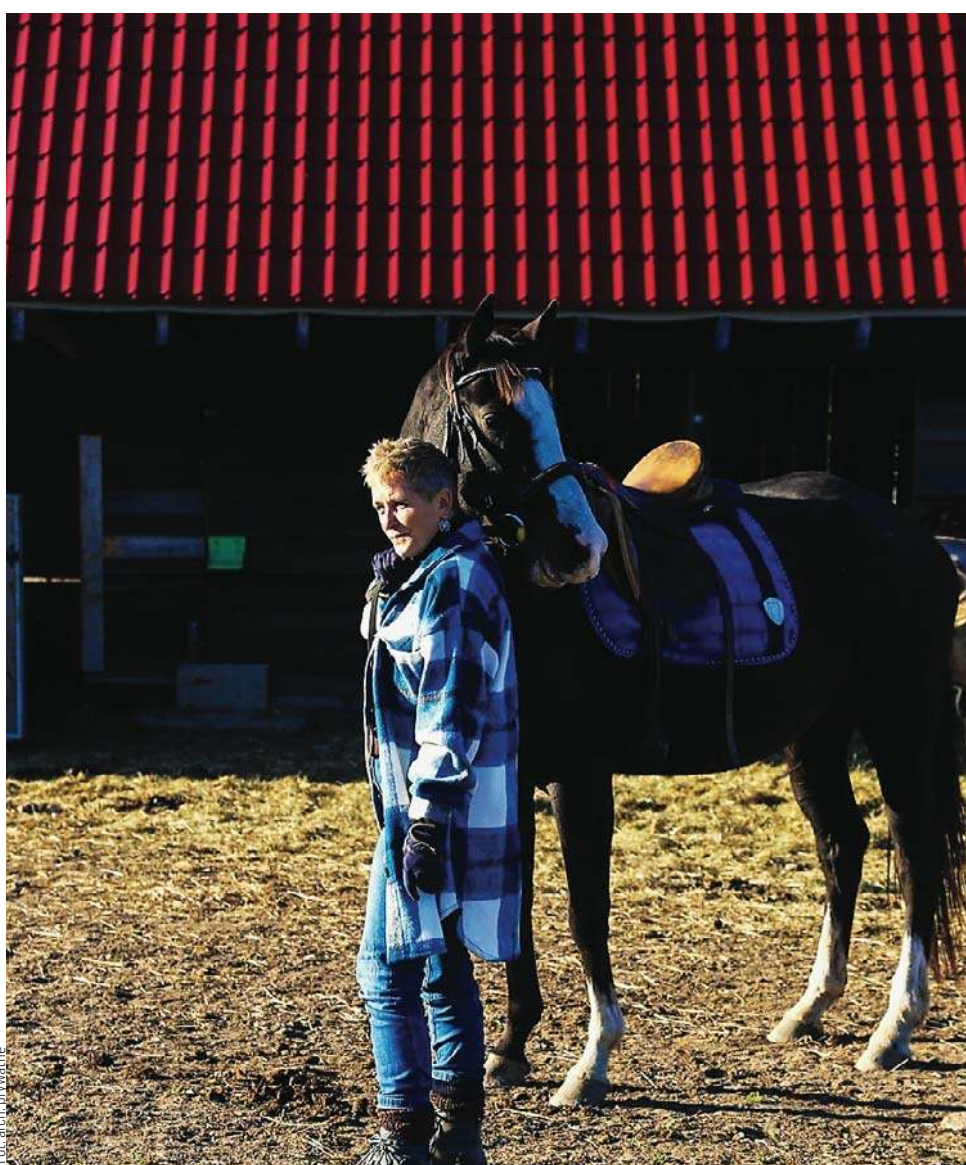
I skierował do resortu pytania: „Jakie środki zabezpieczenia, zdaniem Ministerstwa Klimatu i Środowiska, są skuteczne w bezpośredniej opiece nad zwierzyną w zakresie ochrony przed wilkami?” oraz: „Jakie zmiany legislacyjne planuje Ministerstwo Klimatu i Środowiska w kwestii wypłaty odszkodowań za szkody wyrządzone przez wilki?”

W odpowiedzi udzielonej przez Mikołaja Dorożalę, podsekretarza stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, czytamy, iż „na świecie wykorzystuje się wiele sposobów, które pomagają ograniczyć szkody od drapieżników”.

— Jak dotąd nie wynaleziono jednak jednej, idealnej metody zabezpieczania zwierząt hodowlanych. Wszystkie mają swoje zalety i wady. Ich skuteczność w dużej mierze zależy od specyfiki hodowli oraz konsekwentnego i prawidłowego ich stosowania. Jednocześnie wykorzystywanie kilku metod zwiększa wydawnie skuteczność ochrony stad. Metody ochrony inwentarza dzielą się na dwie grupy. Do pierwszej zalicza się wykorzystywanie różnych gatunków zwierząt stróżujących. Spośród nich najbardziej rozpowszechnione są odpowiednie rasy psów. Druga grupa obejmuje najróżniejsze urządzenia techniczne i środki chemiczne: ogrodzenia siatkowe i elektryczne, fladry, odstraszanie dźwiękowe, świetlne i zapachowe. W polskich warunkach najbardziej godne polecenia są psy stróżujące oraz ogrodzenia elektryczne, ogrodzenia siatkowe, a także fladry — stwierdza przedstawiciel rządu.

Dodał, że najsukutekniejszym sposobem zmniejszenia szkód wyrządzanych przez wilki jest zabezpieczanie stad.

— Warto wspomnieć o wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 28 września 2015 roku, w którym Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż „obowiązkiem właściciela jest dbałość o swój majątek i podejmowanie starań w celu jego ochrony. Właściciel lub użytkownik mienia, przewidując możliwość wyrządzenia szkody przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową, w pierwszej kolejności sam powinien podjąć stosowne czynności, zmierzają-

Fot. arch. nowatopie

LEŚNICY
PODKREŚLAJĄ
TEŻ, ŻE NIEWIELE
MOGĄ ZROBIĆ,
BO WILK TO
GATUNEK
CHRONIONY
I WSZELKIE
DECYZJE NALEŻĄ
DO INSTYTUCJI
OCHRONY
ŚRODOWISKA.

— Mam też pastwiska trochę dalej od domu i nie wiem, co będzie latem; boję się o swoje konie — mówi Monika Żurawska-Wiącek

ce do uniknięcia szkody lub zminimalizowania jej rozmiarów”. Jednocześnie należy mieć na uwadze, że objęcie ochroną gatunkową oznacza, że w stosunku do przedstawicieli gatunków objętych tą ochroną obowiązują zakazy określone w ustawie o ochronie przyrody, m.in. zakazy umyślnego zabijania, okaleczania, chwytania i przetrzymywania, a także płoszenia i niepokojenia dziko występujących zwierząt. Zakaz umyślnego płoszenia i niepokojenia dotyczy także wilka. W związku z powyższym przed rozpoczęciem działań mających na celu płoszenie wilków należy uzyskać zezwolenie właściwego terytorialnie regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Należy również

mieć świadomość, że używanie urządzeń płoszących bez zezwolenia jest czynem zagrożonym karą aresztu lub grzywny — podkreśla podsekretarz Dorożala.

Pracownik ministerstwa poinformował, że w latach 2020-2022 z powodu braku bezpośredniej opieki nad zwierzętami regionalni dyrektorzy ochrony środowiska odmówili wypłaty odszkodowań za szkody wyrządzone przez wilki łącznie w 146 przypadkach (w 59 przypadkach w 2020 r., w 55 przypadkach w 2021 r., w 32 przypadkach w 2022 r.).

— Biorąc pod uwagę liczbę wszystkich zgłoszonych szkód wyrządzonych przez wilki w tych latach (w 2022 r. – 979 wniosków, w 2021 r. – 998 wniosków,

w 2020 r. – 910 wniosków – przyp. red.), należy zauważyć, że odmowy wypłaty odszkodowań z powodu niezapewnienia bezpośredniej opieki zwierzętom gospodarskich w okresie od zachodu do wschodu słońca wskali kraju wynoszą ok. 5 procent. W związku z rosnącą liczbą zapytań kierowanych do Ministerstwa Klimatu i Środowiska dotyczących pojęcia „bezpośrednia opieka”, w projekcie nowelizacji ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody zaproponowano wprowadzenie ustępu o brzmieniu: „Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, wymagania dobrych praktyk w zakresie zabezpieczania mienia przed szkodami

powodowanymi przez gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową, kierując się potrzebą zapewnienia jednolitych standardów ochrony i uwzględniając: biologię gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową; dobrostan zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową i zwierząt inwentarskich; charakter zabezpieczanego mienia”. Dlatego przy opracowywaniu wspomnianego rozporządzenia zostaną rozważone i ocenione wszystkie metody zapobiegania szkodom, uwzględniające kryteria opisane w projektowanym przepisie oraz wybrane te, które zapewniają skuteczną ochronę mienia — zapewnił podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska.

BARBARA CHADAJ-LAMCHO/RAZ

Wilki zazwyczaj unikają ludzi. Jednak podobnie jak każde inne dzikie zwierzęta mogą zachować się nieobliczalnie, jeśli są wystraszone, chore lub zranione, a szczególnie wówczas, gdy zostaną oswojone – dokarmiane i przyzwyczajane do pobytu blisko siedzib ludzkich. Co ważne, jak wynika z raportu NINA Report 1944 Norwegian Institute for Nature Research, w latach 2002-2020 w całej Europie nie było ani jednego przypadku śmierci człowieka spowodowanej przez wilka. Wilk jest w Polsce gatunkiem chronionym i za zabicie lub skłusowanie wilka grozi kara do 5 lat pozbawienia wolności.

BIEGAJĄ Z... MAPĄ I KOMPASEM

Biegać jest zdrowo i miło. Ale biegać z mapą i kompasem w ręce, i to w dodatku w nieznanym terenie... to dopiero przygoda. Do tego rodzaju aktywności zachęca m.in. Krzysztof Banach z Elbląskiego Klubu Orienteeringu EKO „GRYF”.

— Czym jest orienteering?
— Orienteering to pojęcie obejmujące wszelkie rodzaje aktywności, polegające na poruszaniu się w nieznanym terenie przy pomocy mapy i kompasu. Zasada jest prosta: zadaniem zawodnika jest odzyskanie po kolei wszystkich punktów, które ma oznaczone na mapie. Ten, kto zrobi to w najkrótszym czasie i podbije się na wszystkich punktach – wygrywa. Oprócz mapy zawodnik może korzystać jeszcze z kompasu. Odnalezienie punktu potwierdzone jest elektronicznym chipem. Trasa – wybór drogi pomiędzy punktami kontrolnymi jest indywidualną sprawą zawodnika, zależną od jego umiejętności, i właśnie ta dowolność wyboru oraz przebiegu stanowi istotę Biegów na Orientację. Orientacja to także wiele imprez turystycznych, marsze, rozwiązywanie zadań przy punktach, odnajdowanie punktów w terenie, można też po prostu pójść z mapą na spacer po Zielonych Punktach Kontrolnych (stałe punkty umieszczone w lasach). Ten rodzaj aktywności sprawia dużo satysfakcji i przyjemności, ponieważ w dowolnym momencie można zrobić sobie przerwę i odpocząć czy zachwycić się szczególnie pięknym widokiem...

— Proszę przybliżyć historię elbląskiego EKO „GRYF”.
— Formalnie i prawnie Elbląski Klub Orienteeringu „GRYF” istnieje od 19 lutego 1997 roku. Można jednak powiedzieć, że początki orientacji na Ziemi Elbląskiej to 1982 rok, kiedy to odbyły się Mistrzostwa Szkół Chorażych, rok później mistrzostwa POW. W 1984 roku powstała pierwsza w regionie typowa mapa do Biegów na Orientację „Bażantarnia” zgodna z przepisami Międzynarodowej Organizacji w Biegu na Orientację. Pierwszą poważną imprezą zorganizowaną przez klub były IV Międzynarodowe Mistrzostwa Polski „Suchacz 94” w Radioorientacji Sportowej. W 2002 roku Mistrzostwa Wojska Polskiego w Biegach na Orientację, a w 2006 roku Klubowy Puchar Europy w Radioorientacji „Truso 2006” w Sztutowie. Cyklicznie klub organizuje Mistrzostwa Powiatu Elbląskiego i mistrzostwa Elbląga w Biegach na Orientację. Od 2014 roku organizowany jest Puchar Elbląga (są to zawody dwudniowe o międzynarodowej obsadzie, gdzie startuje około 200 zawodników). Rokrocznie organizujemy zawody dla służb mundurowych na poziomie Mistrzostw Dywizji. Natomiast w 2018 r. i 2020 r. zorganizowaliśmy

Przed wszystkim chodzi o dobrą zabawę

Mistrzostwa Wojska Polskiego w Biegach na Orientację. W ostatnich latach bardzo mocno wzmocniła się współpraca między innymi z MOSiR Elbląg, co zaowocowało organizacją Grand Prix Elbląga w Biegach na Orientację oraz wiele innych doraźnie organizowanych zawodów. Podsumowując – zajmujemy się popularyzacją tego pięknego sportu zarówno na poziomie regionu w formie nauki

i zabawy, jak i na poziomie organizacji i rywalizacji na poziomie ogólnokrajowym. Na trzech mapach Wysoczyzny Elbląskiej (Bażantarnia, Prochownie i Cesarskie Kadyny) umieściliśmy stałe punkty kontrolne, które są dostępne dla każdego, kto chciałby spróbować swoich sił. Mapy do pobrania na naszej stronie klubowej www.ekogryf.pl. Nasi zawodnicy w ostatnim roku zdobyli dwa medale Mistrzostw Polski

w Biegach na Orientację oraz Mistrzostw Wojska Polskiego.
— Na czym polega działalność klubu? Kto może zostać członkiem?
— W związku z tym, że instruktorzy i trenerzy pracują na pełnych etatach, klub nie prowadzi szkolenia młodzieży. Działanie klubu w głównej mierze polega na organizowaniu zawodów, gier i zabaw dla szerokiego grona uczestników o różnym poziomie zaawansowania. Członkiem klubu może zostać każdy, komu przypadnie do serca ta dyscyplina sportu. Obecnie zawodników z licencją jest 15 osób i kilka osób bez licencji PZOS. Członkowie klubu reprezentują i startują w całej Polsce i na międzynarodowej arenie.
— Dlaczego warto zainteresować się orienteeringiem?
— Przede wszystkim chodzi o dobrą zabawę. Bieg na Orientację to sport dla wszystkich, bez względu na wiek, status społeczny, płeć czy kondycję fizyczną. Orientacja, oprócz biegu/marszu, daje nam przy-

jemność spędzenia czasu w pięknych okolicznościach przyrody. Warto przyjść na nasze zawody – pokażemy, że to fajna zabawa i zagwarantujemy uśmiech i emocje, które będą towarzyszyć nam długi czas.
— Jakie Państwo mają plany na ten rok?
— Obecny rok jest dla klubu bardzo ważny: przed nami Mistrzostwa 16 Dywizji Zmechanizowanej, Mistrzostwa Inspektoratu Wsparcia, 10 rund Mistrzostw Warmii i Mazur (pierwsza 24 lutego już w Olsztynie), Mistrzostwa Powiatu Elbląskiego, Puchar Elbląga, który wchodzi w etap Pucharu Pomorza (jedna z ważniejszych imprez w roku, ponieważ przez dwa dni startują u nas zawodnicy z całej Polski i zagranicy), cztery rundy Grand Prix Elbląga ze współpracą z MOSiR Elbląg i wiele innych zabaw organizowanych spontanicznie. Wszystkie informacje o imprezach pojawiają się na naszej wspomnianej wcześniej stronie.

RAZ

KONDOLENCJE

Z ogromnym żalem i smutkiem
przyjęliśmy wiadomość o śmierci

ś. † p.

Zbigniewa Zająca

Sołtysa Sołectwa Weklice w latach 1994-2007,
wieloletniego Strażaka OSP Weklice,
cenionego, długoletniego Sołtysa i Strażaka
Ochotnika zaangażowanego w sprawy sołectwa,
oddanego pracy na rzecz lokalnej społeczności.

Na zawsze pozostanie w naszej pamięci
jako aktywny i życzliwy człowiek.

Rodzinie i Bliskim

przekazujemy szczere wyrazy współczucia.

Wójt Gminy Elbląg Zygmunta Tucholski
z pracownikami

Przewodnicząca Rady Gminy Elbląg
Barbara Bruzdewicz z radnymi

PIESZO PRZYPOMNIELI, JAK WAŻNE SĄ MOKRADŁA

Przypomnieli, że mokradła to ważna dla człowieka część ekosystemu. Członkowie Koła Turystyki Pieszej „Delta” im. Wojciecha Zajchowskiego w Elblągu wzięli udział w „Światowym Dniu Mokradel”.

W tym roku w Polsce hasło „Światowego Dnia Mokradel” brzmiało: „Mokradła i ludzie: splecione losy”.
— Postanowiliśmy upamiętnić ten dzień, organizując krajoznawczą wycieczkę pieszą, której zadaniem było poszerzenie naszych wiadomości o mokradłach i terenach wodno-błotnych, a przy okazji chcieliśmy zobaczyć je w terenie. Na na-

szą wędrowkę wybraliśmy Mierzeję Wiślaną, a żeby czegoś się dowiedzieć, poprosiliśmy o prelekcję w terenie pracownicę Parku Krajoobrazowego „Mierzeja Wiśłana” Jolantę Bulak — opisując piesi turyści z Elbląga na swoje stronie w mediach społecznościowych.
Zaplanowana trasa miała około 10 kilometrów. Rozpoczęła się na dworcu PKS

w Stegnie, skąd uczestnicy wyruszyli na poznawanie terenów podmokłych Mierzei Wiślanej.
— Wędrowaliśmy do mokradel, do jezior, potem do tworzącego się torfowiska i podziwialiśmy brzozię bagienne. Cały czas naszej wycieczki był wypełniony pięknymi krajoobrazami terenów podmokłych oraz informacjami o tym, jak ważne dla

nas ludzi są takie tereny, które kształtują rozwój cywilizacji i mają kluczowe znaczenie w podtrzymaniu dobrostanu człowieka poprzez zapewnienie mu wody. Wędrowaliśmy, słuchając ciekawych informacji, i podziwialiśmy piękno krajoobrazu mijanego terenu, i w ten sposób zrobiliśmy pętelkę, powracając do Stegny — wspominając członkowie KTP „Delta”.

ROLNICY ZABLOKUJĄ OBWODNICĘ ELBLĄGA

Rolnicy z okolic Elbląga ponownie wyjadą ze swoim sprzętem na ulice; tym razem w proteście przeciwko importowi — jak podkreślają — toksycznych towarów z Ukrainy. Aby zostali usłyszani, chcą blokować okolice węzła na S7.

Rolnicy z gminy Wilczęta na proteście w Elblągu pojawili się z trumną symbolizującą śmierć polskiego rolnictwa

Liczba uczestników protestu znacznie przerosła oczekiwania organizatorów

Rolnicy z kilku powiatów postanowili w ubiegły piątek zamianifestować, organizując protest na ulicach Elbląga. To część ogólnopolskiej akcji protestacyjnej ludzi roli. Przyczyną protestu było wyrażenie niezadowolenia rolników z podejmowanych działań polskiego rządu, ataków Unii Europejskiej w zakresie polityki rolnej.

— Przyjechaliśmy do Elbląga, aby uświadomić mieszkańcom miasta, że aktualna sytuacja w rolnictwie oddziałuje także na nich. Każdy człowiek musi jeść i pić. Napływająca żywność z Ukrainy jest niezdrowa. Do jej produkcji używane są substancje toksyczne, a nawet rakotwórcze, które już od dawna są zabronione przez Unię Europejską. Polscy rolnicy nie mogą używać tych substancji w produkcji polowej. A rolnicy z Ukrainy z nich korzystają. Nie ma nad tym żadnej kontroli. W tej chwili przetworzone towary z Ukrainy są przepakowywane w polskie paczki. Najwięcej tzw. produktów bio pochodzi teraz z Ukrainy, a przecież produkty te nie przechodzą żadnej certyfikacji ekologicznej — mówił Damian Murawiec, rolnik z miejscowości Nowotka koło Elbląga i inicjator protestu.

— Rolnicy zostali zaciśnięci w kleszcze. Dociska się nas na szczeblu unijnym wymogami Zielonego Ładu. Az drugiej strony nasz kraj jest zalewany niekontrolowaną żywnością z Ukrainy — dodał rolnik.

— Do protestu dołączyli przewoźnicy, którzy popierają postulaty rolników. A my postulujemy także o natychmiastowe inwestycje w infrastrukturę portową. W tej chwili w portach w Trójmieście jest bardzo niska przepustowość. Przewoźnicy stoją w bardzo długich kolejkach, po 2-3 doby — tłumaczył Damian Murawiec.

Organizatorzy akcji podkreślali, że protest w Elblągu był całkowicie apolityczny i nie chcą, aby ktoś ich kosztem budował sobie karierę polityczną. Warto dodać, że na protest przyszli członkowie Klubu Gazety Polskiej w Elblągu. Twierdzili, że chcieli okazać wsparcie protestującym rolnikom. Gdy zaczęli wykrzykiwać hasło „Ruda wrona orla nie pokona”, spotkali się z natychmiastowym sprzeciwem rolników, którzy zażądali od osób skandujących polityczne hasło zaprzestanie iniekcji ich strajku z polityką.

— Bronimy się przed tym, aby przyklejano nam jakieś

łatki. To jest chłopski bunt, bunt chłopów, który nie jest zadowolony z obecnej sytuacji. Nie zgadzamy się na to, żeby politycy przyklejali się do nas i robili swoje kampanie. Nie potrzebujemy tutaj deklaracji, że nas wspierają; potrzebujemy konkretnych rozwiązań, jakie dla nas mają wypracować — wielokrotnie zaznaczali organizatorzy protestu w Elblągu.

W proteście wzięli udział między innymi rolnicy z powiatu elbląskiego, braniewskiego, nowodworskiego, ostródzkiego, lidzbarskiego i sztumskiego.

Liczba uczestników protestu znacznie przerosła oczekiwania organizatorów, którzy zgłaszając zgromadzenie, podali, że weźmie w nim udział około 300 pojazdów. Ostatecznie było ich dużo ponad 600. Z tego powodu protest został skrócony i zakończony wcześniej, gdyż samo opuszczanie miasta przez rolników było już czasochłonne.

Teraz zablokują obwodnicę

Organizatorzy protestu już zapowiedzieli kolejny protest. Manifestacja ma potrwać nie kilka godzin, ale całą dobę. Maszyny rolnicze pojawią się 20 lutego o godzinie 10:00 na drodze S7

wokolicach węzła Elbląg Południe.

— Trzeba mieć świadomość, że produkty bez kontroli sprowadzane z Ukrainy to produkty rolno-spożywcze zawierające toksyczne substancje, a także rakotwórcze, o czym się głośno nie mówi — wyjaśnia Damian Murawiec.

Obwodnica będzie zablokowana całą dobę, a objazdy poprowadzone będą ulicami Elbląga. Rolnicy podkreślają, że będzie zapewniony tzw. korytarz życia.

Wcześniej, bo 17 lutego na elbląskim targowisku miejskim odbędzie się akcja Kobiet Wiejskich mająca na celu uświadomienie konsumentom problemu importu produktów z Ukrainy.

Dlaczego rolnicy organizują kolejny protest?

— Uważamy, że pierwszym krokiem do rozmów o sytu-

cji rolników powinno być zamknięcie ruchu dla importu towarów rolnych na granicy z Ukrainą. Jeśli to zrobimy, to możemy usiąść do stołu i rozmawiać o rozwiązaniu problemów. Produktów na tej liście jest mnóstwo, a pszenica, o której cały czas się mówi, jest tylko jednym z nich — mówi jeden z przedstawicieli rolników.

— Rolnicy, którzy zostaną dopłaty z tych słynnych „ekoschematów”, które wprowadził Zielony Ład, mogą się bardzo zdziwić. W naszych postulatach mówimy również o wolności produkcji. Zakaz hodowli nerek to może być dopiero początek tego, co może wydarzyć się później — dodał rolnik.

— Jesteśmy obecnie zasypani całą unijną biurokracją, która nie pozwala nam pracować. Każdy rolnik przed wyjechaniem na pole musi

przebiec szereg kontroli i wypełnić kilka wniosków. Nie możemy pracować w takich warunkach — tłumaczy kolejny rolnik.

I podkreśla: — W naszych magazynach zalegają tysiące ton zboża, którego obecnie nie opłaca nam się sprzedawać. Polskie porty są przepełnione, a towar, który przyjeżdża z Ukrainy i jest kiepskiej jakości, jest mieszany z polskim zbożem, które jest znane i renomowane w całym świecie. Ta sytuacja obecnie działa na naszą niekorzyść, bo jako polscy rolnicy tracimy wiarygodność jakości.

EWELINA GULIŃSKA

ROLNICY PODCZAS PROTESTU W ELBLĄGU PRZEDSTAWILI KONKRETNE POSTULATY:

- Stop niekontrolowanemu importowi produktów rolno-spożywczych z Ukrainy i państw spoza Unii Europejskiej.
- Zmniejszenie biurokracji.
- Stop Europejskiemu Zielonemu Ładowi i absurdalnym wymogom w produkcji rolnej.
- Przywrócenie licencji firmom transportowym z Ukrainy na terenie UE.
- Stop absurdalnym wymogom pakietu klimatycznego „Fit for 55”.

DEMOGRAFIA CHWYCIŁA NAS ZA GARDŁO

Z rok na rok jest nas coraz mniej. Miniony rok znowu przyniósł spadek liczby mieszkańców Warmii i Mazur. Z mapy województwa zniknęło ponad 8-tysięczne miasteczko. Podobnie dzieje się w innych regionach kraju, a powodów jest kilka.

Według danych GUS na koniec 2022 roku województwo warmińsko-mazurskie liczyło 1 366 430 mieszkańców. To o 8,3 tys. osób mniej niż na koniec 2021 roku. Oczywiście podobnie dzieje się w innych regionach, bo spadek liczby ludności odnotowano we wszystkich 16 województwach.

W porównaniu z poprzednim rokiem liczba ludności w Polsce zmniejszyła się dokładnie o 141 377 osób. Największy spadek ludności nastąpił w woj. śląskim (minus 29 245 osób), a najmniejszy – w woj. pomorskim (minus 419 osób). Gdy przełożyć te statystyki na każde 1000 mieszkańców, to na 1000 mieszkańców warmińsko-mazurskiego w ciągu roku ubyło 6 osób (w Polsce 4). Największy ubytek odnotowano w województwie świętokrzyskim, bo aż 8 osób na 1000 mieszkańców. W 2022 roku w kraju urodziło się ok. 305 tys. dzieci, a zmarło aż 422 tys. osób. W konsekwencji przyrost naturalny (różnica między liczbami urodzeń żywych i zgonów) był ujemny i wyniósł minus 143 tys. (w 2021 r. – minus 188 tys.). Depopulacja już nie zagłada nas w oczy, ona nas po prostu chwyciła za gardło. Jeszcze trochę, a nasze miasteczka będą świecić pustkami. Nie będzie tam ludzi, a już na pewno młodych. Co jest tego powodem? Zmiany w bilansie ludności województwa warmińsko-mazurskiego wynikają z dwóch procesów demograficznych. Otóż przyrostu naturalnego i salda migracji (różnica między napływem i odpływem ludności w ruchu migracyjnym).

MAŁO NAS

Warmia i Mazury nigdy nie były ludnym regionem. Dziś pod względem liczby ludności nasz region plasuje się na 12. miejscu w kraju przed świętokrzyskim, podlaskim, lubuskim i opolskim.

NAJWIĘCEJ LUDNOŚCI
ZAMIESZKIWAŁO
STOLICĘ WOJEWÓDZTWA
– OLSZTYN (168,2

W ubiegłym roku na Warmii i Mazurach urodziło się 9913 dzieci

TYS. OSÓB). DRUGIM MIASTEM POD WZGLĘDEM LICZEBNOŚCI MIESZKAŃCÓW BYŁ ELBLĄG (113,6 TYS. OSÓB), A TRZECIM – EŁK (60,1 TYS. OSÓB).

Warmia i Mazury obok Podlasia są najsłabiej zaludnionymi województwami w kraju. Gęstość zaludnienia u nas zmniejszyła się z 59 osób w 2000 r. do 57 osób w 2022 r. i była ponad dwukrotnie niższa niż gęstość zaludnienia w Polsce (121 osób). Najgęściej zaludnionymi miastami są Ełk (2 854 osoby na kilometr kwadratowy) i Kętrzyn (2 463), a najmniej Lubawa (631) oraz Nowe Miasto Lubawskie (899). Wśród pozostałych gmin najwyższym wskaźnikiem gęstości zaludnienia charakteryzuje się gmina Dywity (83), a najniższym – gmina Jedwabno (11).

MÓWIĄ STATYSTYKI

Ze statystycznych ciekawostek warto dodać, że najmniejszą gminą spośród wszystkich gmin w kraju jest gmina Górowo Iławeckie, który liczy zaledwie 332 ha. Tak jak w Polsce, tak i na Warmii i Mazurach rodzi się mniej dzieci.

W UBIEGŁYM ROKU URODZIŁO SIĘ W NASZYM WOJEWÓDZTWIE 9913 DZIECI (10,5 TYS. ROK WCEŚNIEJ), A ZMARŁY 16 134 OSOBY.

Do tego dochodzi jeszcze inny duży problem, który ma nasz region, czyli migracja ludności do innych regionów lub za granicę. A tempo ubytku ludności z tego powodu jest jednym z wyższych w kraju. I to już musi niepokoić. W ubiegłym roku saldo migracji wyniosło w regionie minus 2235 osób, co w przeliczeniu na 1000 ludności pokazuje, że gorszy wskaźnik miały tylko dwa województwa – lubelskie i świętokrzyskie.

Jednak na tej mapie depopulacji regionu są dwa wyjątki. To powiaty, które przyciągają nowych mieszkańców i dzięki temu zanotowały dodatnie saldo migracji. Pierwszy to powiat olsztyński, drugi to powiat ełcki, gdzie saldo migracji wyniosło plus 104 osoby, ale że przyrost naturalny wyniósł minus 201, to w konsekwencji przełożyło się i tak na ujemny bilans demograficzny powiatu.

Co innego powiat olsztyński, gdzie przyjechało o 951

osób więcej, niż wyjechało, a przyrost naturalny wyniósł minus 453 osób. Dlatego powiat jest na demograficznym plusie.

– Są miejsca pracy, dobra infrastruktura, jak też dobra oferta edukacyjna i kulturalna, a do tego dochodzi jeszcze bliskość dużego miasta – stwierdził Andrzej Abako, starosta olsztyński, tłumacząc nam, dlaczego ludzie chcą mieszkać w powiecie olsztyńskim.

Tu oczywiście trzeba też wskazać na proces zwany suburbanizacją, czyli przeprowadzkę mieszkańców miast do pobliskich gmin w poszukiwaniu ciszy i spokoju, ale też tańszych działek pod domy czy tańszych mieszkań niż w miastach.

Dlatego podolsztyńskie gminy, jak np. Stawiguda (saldo migracji plus 405) i Dywity (saldo migracji plus 244) pęcznieją. Stawiguda jest gminą, która zanotowała również dodatni przyrost naturalny – plus 58. W regionie są jeszcze dwie gmi-

ny, gdzie przyrost naturalny, jak też saldo migracji są dodatnie. To Lubawa i gmina Szczytno, gdzie przyrost naturalny wyniósł plus 6, a saldo migracji – plus 105.

Inny proces, który obserwujemy w województwie, zresztą podobnie jak w kraju, to starzenie się społeczeństwa. Tu przyczyny są dwie, czyli mniejsza liczba urodzin i coraz dłuższe trwanie życia. Z ostatnich danych wynika, że żyjemy dłużej. W 2021 roku średnia długość życia kobiet na Warmii i Mazurach wynosiła 79,4 roku, a mężczyzn – 70,8 roku. Teraz, jak podaje GUS, mężczyźni u nas żyją przeciętnie 72,5 roku, a kobiety – 80,7 roku.

To oczywiście przekłada się na strukturę społeczeństwa. Jak podaje GUS, w porównaniu z 2000 r. liczba dzieci i młodzieży w wieku do 17 lat zmniejszyła się w regionie o 135,1 tys. osób i w 2022 r. wyniosła 250,7 tys. Natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn) w analogicznym okresie wzrosła o 125,4 tys. osób i w ub.r. stanowiła 25,5 proc. wszystkich mieszkańców. A gdy weźmiemy pod uwagę tzw. czynnik starości demograficznej w regionie (18,8 proc.), to co niemal piąty mieszkaniec województwa ukończył przynajmniej 65 lat.

NAJWIĘCEJ SENIORÓW
MIESZKA W KĘTRZYNIE
(23,5 PROC.), A NAJMNIEJ
W GMINIE STAWIGUDA
(10 PROC.). POD TYM
WZGLĘDEM STAWIGUDĘ
WYPRZEDZIŁY TYLKO
DWIE GMINY W KRAJU
– KLESZCZEWO (9 PROC.)
I KOMORNIKI (9,7 PROC.)
W WIELKOPOLSCE.

Czy da się zatrzymać depopulację, szczególnie takich regionów peryferyjnych jak Warmia i Mazury?

Sytuację może poprawić tylko wzrost liczby urodzeń, ale dziś poziom dzietności w Polsce jest jednym z najniższych na świecie. Obecnie wynosi 1,26, co oznacza, że na 100 kobiet

w wieku rozrodczym (15–49 lat) przypadało 126 urodzonych dzieci. Na Warmii i Mazurach jest jeszcze gorzej, bo wskaźnik wynosi 1,21. Tymczasem, żeby mówić o zastępowalności pokoleń i o tym, żeby Polska się nie kurczyła, wskaźnik powinien być na poziomie 2,1–2,15. Czy to jest możliwe? Przykład Francji, gdzie ten wskaźnik zbliżył się do 2, bo wynosi 1,83, pokazuje, że mądra polityka prorodzinna daje efekty.

ANDRZEJ MIELNICKI

CORAZ MNIEJ DZIECI W ELBLĄGU

Rzecznik prasowy elbląskiego ratusza Łukasz Mierzejewski poinformował, że w 2023 roku sporządzono w Elblągu 1870 aktów urodzeń. Oznacza to, że Elbląg, kolejny rok z rzędu, zanotował spadek urodzeń – w porównaniu z rokiem 2022 miasto przybyło 88 dzieci mniej. W minionym roku dziewczynkom urodzonym w Elblągu najczęściej nadawano imiona Laura, Pola, Maja, Zofia. Natomiast najpopularniejsze imiona nadawane chłopcom to: Nikodem, Aleksander, Antoni i Leon. Najrzadziej maluchy nazywano: Archaniela, Irena, Lara, Leo, Samuel, i Olaf. W 2023 roku miasto Elbląg wydało 1702 akty zgonu. To o 4 mniej w porównaniu z 2022 rokiem.

Przez cały rok 2023 w Elblągu udzielono 530 ślubów. To z kolei oznacza spadek liczby zawieranych małżeństw – o 67 w porównaniu z 2022 rokiem. Spadek liczby urodzeń nie jest tylko problemem Elbląga, ale całego kraju. Z prognozy demograficznej Głównego Urzędu Statystycznego wynika także, że w latach 2023–2035 przewidywany jest spadek liczby urodzeń z 304,5 tys. w 2023 r. do 287,1 tys. w 2035 r. W kolejnym etapie prognozowany jest nieznaczny wzrost tej liczby do 294,5 tys. w 2045 r. Ostatnie prognozowane lata to ponowny spadek do 248,7 tys. w 2060 r. Według GUS liczba ludności rezydującej w Polsce w 2060 r. wyniesie 32,9 mln. W porównaniu do 2022 r. oznacza to spadek populacji o 4,8 miliona, czyli o 12,7 proc.

USTAWA KAMILKA WCHODZI W ŻYCIE

W czwartek weszła w życie nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, tzw. ustawa Kamilka. Nowe przepisy mają na celu zapewnienie ochrony małoletnim, którzy stali się ofiarami przemocy. Część przepisów ustawy obowiązuje już od 29 sierpnia ub.r.

Nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, która weszła w życie w czwartek 15 lutego, a częściowo obowiązuje od 29 sierpnia 2023 r., zmienia m.in. przepisy dotyczące wysłuchania dziecka. Będzie ono mogło nastąpić raz w toku postępowania, chyba że dobro dziecka wymaga ponownego przeprowadzenia tej czynności lub taką potrzebę zgłasza samo dziecko. Ponowne wysłuchanie przeprowadzać będzie ten sam sąd, jeśli nie jest to niemożliwe lub nie stoi temu na przeszkodzie dobro małoletniego.

Będzie reprezentant dziecka

Zmieniają się niektóre przepisy m.in. Kodeksu postępowania karnego. Jeżeli dziecko zostało ofiarą przestępstwa i żaden z rodziców nie może występować w jego imieniu, sąd lub prokurator będą wnioskować do sądu opiekuńczego o niezwłoczne wyznaczenie reprezentanta dziecka (do-

tychczas kuratora). Osoby, które będą wykonywać tę funkcję, są zobowiązane przez sąd rodzinny do składania sprawozdań na temat tego, jak wykonują swoją pracę nie rzadziej niż co cztery miesiące. Zmienia się też stawka wynagrodzenia reprezentanta. Do tej pory adwokaci i radcy prawni, jako kuratorzy, otrzymywali 40 proc. standardowej stawki pomocy prawnej z urzędu. Po zmianach jest to 100 proc. stawki.

Nowelizacja zmienia także ustawę o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym. Dodano nowy rozdział o standardach ochrony małoletnich, która dotyczy m.in. przedszkoli, szkół, placówek oświatowo-wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznych, podmiotów świadczących usługi hotelarskie oraz turystyczne. Ich dyrektorzy muszą zapewnić wdrożenie określonych standardów. Ustawa m.in. rozszerza

katalog podmiotów, które będą podlegały weryfikacji przy użyciu rejestru przestępców seksualnych. Chodzi tu przede wszystkim o nawiązanie stosunku pracy i dopuszczenie do innej działalności związanej m.in. z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, uprawianiem sportu przez małoletnich lub z opieką nad nimi.

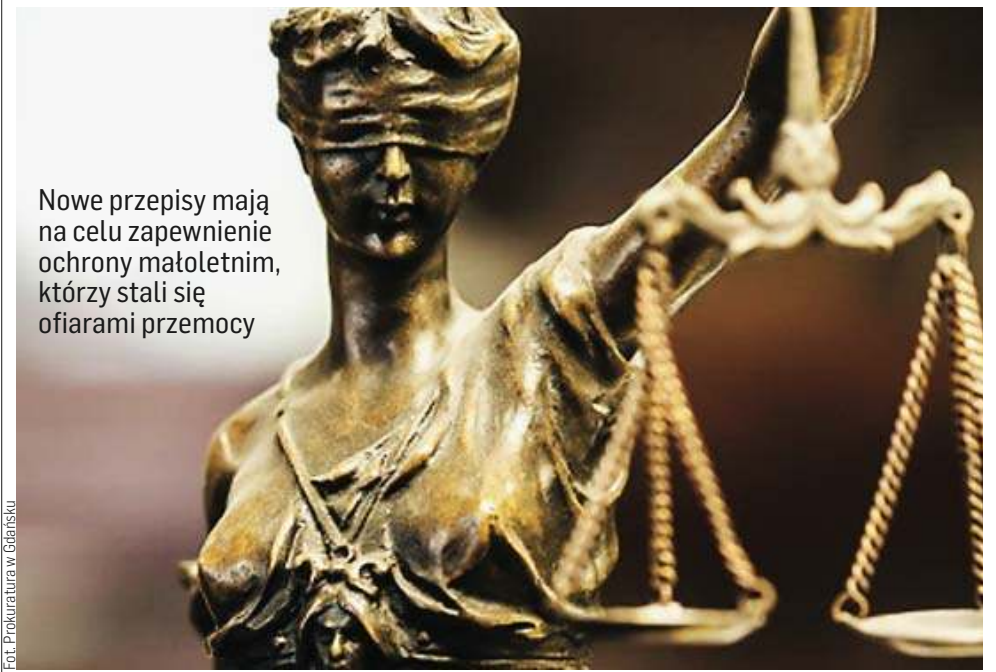
Zmiany zakładają także wdrożenie procedury tzw. Serious Case Review, czyli obowiązek analiz najpoważniejszych przypadków przemocy wobec dzieci. Ustawa wyposaża uczestników interwencji odbywającej się na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w dodatkowe narzędzie: kwestionariusz oceny ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia dziecka.

Pół roku na wprowadzenie zmian

Od czwartku podmioty objęte ustawą mają sześć miesięcy na wprowadzenie zmian i zastosowanie się do wynikających z niej standardów. Do tej pory zmiany zobligowały sędziów, orzekających w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego do udziału w specjalistycznych szkoleniach. Celem tych szkoleń jest zwiększenie umiejętności rozpoznawania przez sędziów symptomów krzywdzenia dziecka

Nowe przepisy mają na celu zapewnienie ochrony małoletnim, którzy stali się ofiarami przemocy

Fot. Prokuratura w Gdańsku

i zapewnienie jego dobra w sytuacji sporu między rodzicami albo opiekunami.

Ustawa dała również podstawę do powołania przez ministra sprawiedliwości Zespołu do Spraw Ochrony Małoletnich, w którego skład będą wchodzić m.in. przedstawiciele instytucji rządowych (m.in. Krajowej Rady Kuratorów), środowisk naukowych, organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych.

Projekt po tragedii w Częstochowie

Projekt ustawy został złożony w Sejmie w maju 2023 r. po tragicznej śmierci ośmioletniego Kamilka

z Częstochowy, który został zakatowany przez swojego ojczyma. Kamil zmarł 8 maja u.br. po 35 dniach walki lekarzy o jego życie. Chłopiec był wcześniej wielokrotnie maltretowany przez ojczyma, 27-letniego Dawida B. Mężczyzna znęcał się nad dzieckiem ze szczególnym okrucieństwem m.in. sadzał chłopca na rozgrzanym piecu, przypalał papierosami, polewał wrzątkiem, bił prysznice oraz pięściami po całym ciele, kopał go po głowie i rzucał nim o meble i podłogę.

Matka Kamilka, 35-letnia Magdalena B., mimo że wiedziała, co robi jej mąż, nie próbowała go powstrzy-

mać. Kamilek wielokrotnie uciekał z domu. Zdaniem opiekujących się nim w ostatnich dniach życia lekarzy, chłopiec był wcześniej zaniedbany i niedożywiony. Gdyby nie to, miałby duże szanse przeżyć.

Zarzuty wobec Dawida B. obejmują także znęcanie się ze szczególnym okrucieństwem nad drugim pasierbem, 7-letnim Fabianem B. Dawid B. był wcześniej karany. Czyny, za które obecnie odpowiada, popełnił w warunkach recydywy. Mężczyźnie oraz matce zmarłego dziecka grozi kara dożywotniego więzienia.

MALWINA TKACZ, ANDRZEJ KLIM/
PAP

MA BYĆ BEZPIECZNIEJ – NA ŻUŁAWACH OTWARTO NOWĄ DROGĘ

Powstała w trudnym terenie i będzie służyć bezpieczeństwu mieszkańców powiatu elbląskiego. Zakończono remont drogi przeciwpowodziowej na Żuławach.

Wgminie Markusy zakończyła się modernizacja trzeciego etapu strategicznej drogi Markusy Północne – Zwierzeńskie Pole. Jak podkreślają służby prasowe wojewody warmińsko-mazurskiego, droga powiatowa nr 1124 N etap trzeci, której remont obejmował odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1121 N do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1126 N, stanowi istotny krok w poprawie infrastruktury drogowej regionu.

Dzięki zakończeniu prac modernizacyjnych na drodze Markusy Północne – Zwierzeńskie Pole miesz-

kańcy regionu mogą korzystać z poprawionej sieci dróg, a firmy mają ułatwiony dostęp do nowych rynków i klientów. Jest to z pewnością pozytywna wiadomość dla wszystkich zainteresowanych rozbudową infrastruktury drogowej na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Koszt inwestycji wyniósł ponad 8 mln zł. Jak podkreślał wicewojewoda Mateusz Szauer, spore koszty przeprowadzonych robót spowodowane są warunkami gruntowymi panującymi na Żuławach.

— I związaną z tym koniecznością znacznie szerszej

W gminie Markusy zakończyła się modernizacja trzeciego etapu strategicznej drogi Markusy Północne – Zwierzeńskie Pole

wymiany gruntu, niż ma to miejsce na przykład wpołu-

dniowej części województwa — dodał.

Inwestycje tego rodzaju przyczyniają się nie tylko do poprawy jakości życia mieszkańców, ale również są kluczowym elementem rozwoju regionu. Przede wszystkim odnowiona droga wpłynie na bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz ułatwi przemieszczanie się mieszkańcom i firmom działającym w tym obszarze.

— Kolejne kilometry wyremontowanych dróg to krok w kierunku dalszej poprawy jakości codziennego życia mieszkańców, a także zachęta dla przedsiębiorców i turystów do inwestowania i wypoczyniania w naszym regionie. Dziękuję władzom

gminy Markusy i powiatu elbląskiego za pracowitość i zgodną współpracę, co dziś wspólnie możemy podziwiać — powiedział wojewoda Radosław Król.

Wypowiedzi przedstawicieli władz potwierdzają, że wspólne, zintegrowane podejście do projektów poprawy infrastruktury drogowej jest kluczowe dla budowy pięknego i bezpiecznego województwa warmińsko-mazurskiego. Odnawianie dróg to ważny krok w kierunku poprawy jakości infrastruktury transportowej, co ma wpływ na rozwój gospodarczy całego regionu.

RED.

WIELKI POST JEST FORMĄ OCZYSZCZENIA

O związku Wielkiego Postu ze Świętami Wielkanocnymi i o tym, jak go przeżywać, rozmawiamy z księdzem dr. hab. Józefem Koźuchowskim, prof. WSEE w Gdańsku i Wyższego Seminarium w Elblągu oraz proboszczem parafii pw. św. Jadwigi Królowej w Kmiecinie.

— Wielkimi krokami zbliżają się Święta Wielkanocne. Jaki jest związek Wielkiego Postu z istotą uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego?

Ks. Józef Koźuchowski: — Ażeby doświadczyć sedna tych świąt, niezbędna jest nasza duchowa przemiana i w pewnym sensie nasze, a jakże, zmartwychwstanie. Właśnie post znakomicie temu służy. Pan Jezus zmartwychwstał po przebyciu cierpienia krzyża. Imy też, dzięki zdobyciu się z miłości do Boga na pewne dobrowolne umartwienia, doświadczymy duchowego umocnienia, a wręcz odrodzenia, czyli zmartwychwstania. Jest to dla nas istotne. Jeżeli bowiem żylibyśmy bezładnie, czyli ciągle w takiej samej codzienności, to w końcu poczulibyśmy się tym śmiertelnie znudzeni. Człowiek nie może żyć na poziomie samej doczesności i prostej konsumpcji, gdyż potrzebuje czegoś zdecydowanie więcej. Bardzo trafnie ten stan rzeczy określił św. Augustyn w swoich Wyznaniach, że niespokojne jest serce człowieka, dopóki nie spocznie w Panu Bogu; dosłownie: „Stworzyłeś nas bowiem jako skierowanych ku Tobie. I niespokojne jest serce nasze, dopóki w Tobie nie spocznie”.

— Wiele osób, słysząc słowo „post”, myśli „umartwienie”. Przypomnijmy: czym właściwie jest post? Jak naprawdę powinniśmy przeżyć ten czas?

— Wielki Post jest z jednej strony sposobem przygotowania do wielkiego wydarzenia świąt zmartwychwstania, ale z drugiej strony jest też pewnego rodzaju formą oczyszczenia, pracy nad sobą i ostatecznie skierowania człowieka na to, co najważniejsze. Ważnym elementem jest ofiara, czyli jakieś wyrzeczenie, które ma prowadzić człowieka do doskonałości. Post zatem w naszej tradycji i duchowości to nie umęczenie, udręczenie czy poniżenie siebie albo jakiejś części naszego „ja”, lecz środek do pełni człowieczeństwa. Pełnia ta realizuje się właśnie dzięki odsunięciu się od tego, co wpływa na nas destrukcyjnie, a następnie w wyniku oczyszczenia i uporządkowania swojego wnętrza, przede wszystkim nakierowania się na samego Boga. Innymi słowy: w poście chodzi o to, aby udoskonalić człowieka, tak żeby uzyskał wolność od wad i w ten sposób mógł się zbliżyć do Boga. Post jest nieodzowny szczególnie tam, gdzie istnieje jakieś nierozumne przywiązanie i zniewolenie, na przykład w jedzeniu, trunkach, używkach, w życiu seksualnym, w korzystaniu z mediów. Toczmy walkę z tym wszystkim po to, by być bardziej wolnym

— Dłaczego Wielki Post trwa aż 40 dni?

— Do wszystkiego, co w życiu ważne, zazwyczaj solidnie się przygotowujemy: choćby do zawodów sportowych, do podróży, do urlopu. Im ważniejsze wydarzenie, tym więcej przygotowaliśmy. Jeśli więc Wielkanoc jest czymś tak niezmiernie ważnym ze względu na wielkie łaski, jakich Bóg pragnie nam udzielić, to aby być zdolnym do ich przyjęcia, trzeba być odpowiednio usposobionym. Powinniśmy tak podchodzić do Wielkiego Postu ze względu na to, aby Święta Wielkanocne były prawdziwie radosne. W przeciwnym wypadku będzie ciągle to samo wkółko, co jest. Jest to zaś, jak już podkreśliłem, bezładna konsumpcja i zatrzymywanie się na wierze życia, czyli tylko na jego doczesnym wymiarze. To zaś nie może dać żadnej większej i prawdziwej radości. Liczba 40 dni Wielkiego Postu jest nieprzypadkowa, gdyż występuje ona wielokrotnie w Biblii. Wspomnijmy chociażby, że czterdzieści dni padał deszcz w Izraelu i tyleż samo trwał potop, który oczyścił świat ze zła, czterdzieści dni naród wybrany pod wodzą Mojżesza wędrował do Ziemi Obiecanej i również taki okres pokutował Jonasz, a na górze Horeb prorok Eliasz przebywał w dokład-

nie takim samym odcinku naszej egzystencji. Oczywiście Jezus Chrystus pościł na pustyni czterdzieści dni. Jest to więc liczba o znaczeniu symbolicznym. Dodajmy, że według św. Augustyna liczba ta jest symbolem ludzkiego życia jako pielgrzymowania do Boga.

— Podsumujmy. W jakim celu obchodzimy Wielki Post, uczestniczymy w Drodze Krzyżowej i w rekolekcjach?

— Wszystko to czynimy po to, aby odnowić nasze życie, spojrzeć na jego całość nowym świeżym okiem z punktu widzenia wiary. Inaczej mówiąc, obchodzimy Wielki Post dlatego, żeby jeszcze bardziej niż dotychczas otworzyć się na działanie łaski Bożej, dając się Panu Bogu poprowadzić. Dobrze przeżyte rekolekcje mogą okazać się w tym dziele wielką pomocą. W nabożeństwach Drogi Krzyżowej i Gorzkich Żali wracamy wprawdzie do znanego nam zbawczego wydarzenia, ale możemy i powinniśmy przeżywać go coraz głębiej. Dzięki temu się umacniamy i wzrastamy przede wszystkim duchowo. Zresztą sam Pan Jezus obiecał i wielokrotnie mówił różnym świętym, jak niezmiernie pożyteczne dla naszego życia duchowego i zbawienia jest rozważanie Jego męki.

ROZMAWIAŁA EWELINA GULIŃSKA

Ksiądz Józef Koźuchowski pełni funkcję proboszcza parafii w Kmiecinie od 2007 roku. Jest również autorem kilkudziesięciu publikacji naukowych i wykładowcą akademickim. W 2021 roku obchodził 25-lecie kapłaństwa

Środa Popielcowa rozpoczęła w Kościele katolickim okres Wielkiego Postu, czyli czterdziestodniowego przygotowania do Świąt Paschalnych. Niedziela Wielkanocna przypada w tym roku 31 marca. Liturgii Środy Popielcowej towarzyszy obrzęd posypania głów popiołem, wyrażający pragnienie podjęcia osobistego nawrócenia i pokuty

i rozumnym oraz zdolnym zatęsknić za Bogiem i umiejętnym lepiej korzystać z darów, które On pragnie nam udzielić.

— Święta Wielkanocne poprzedza tzw. Wielki Post. Dłaczego powinniśmy pościć przed tak radosnymi świętami?

ZGŁOŚ SWOJĄ PALMĘ NA REGIONALNY KONKURS

Już po raz piętnasty Parafia św. Jakuba Apostoła w Tolkmicku ogłasza konkurs na najpiękniejszą palmę wielkanocną. Udział w konkursie mogą wziąć osoby indywidualne, rodziny, szkoła, przedszkola, instytucje i stowarzyszenia.

JAK TO WSZYSTKO SIĘ ZACZĘŁO?

— Zaczynaliśmy lokalnie, ze Szkołą Podstawową, Gimnazjum i Przedszkolem Miejskim, potem włączył się Ośrodek Kultury i Dom Pomocy Społecznej. W kolejnych latach do konkursu dołączały szkoły i stowarzyszenia z terenu gminy – przekazuje proboszcz, ks. Józef Grochowski.

— Kiedy na zaproszenia odpowiadały instytucje i osoby spoza gminy, postanowiliśmy w 2017 roku, by nasz konkurs był konkursem regionalnym. Cieszy nas fakt, że przez te wszystkie lata wspierał nas we współorganizacji

Urząd Miasta i Gminy w Tolkmicku, w 2016 roku CSE „Światowid” w Elblągu, w 2017 roku do grona sponsorów dołączyło Starostwo Powiatowe w Elblągu, a pan starosta objął nasz konkurs swoim patronatem. W 2019 roku do współpracy włączył się również Caritas Diecezji Elbląskiej – informuje ks. Józef Grochowski.

Organizacji konkursu przeszkodziła w latach 2020-2022 pandemia koronawirusa.

— W 2023 roku już bez przeszkód odbył się XIV Konkurs Regionalny na Najpiękniejszą Palmę Wielkanocną. Do współpracy pozyskaliśmy kolejnego

Współorganizatora – Stowarzyszenie Kulturalne „Viva art” w Elblągu, które niestety zakończyło działalność – mówi ksiądz.

— W 2024 roku obchodzimy mały jubileusz – 15. edycję Konkursu na Najpiękniejszą Palmę Wielkanocną – podkreśla proboszcz.

I dodaje: – Zapraszamy do udziału w konkursie osoby indywidualne, rodziny, szkoły, przedszkola, instytucje, stowarzyszenia i grupy oraz wszystkich, którzy chcą z nami tworzyć ten piękny klimat Niedzieli Palmowej. Zaproszenie obejmuje mieszkańców powiatu elbląskiego, ale nie odrzucimy też palm z innych miejscowości.

Parafia św. Jakuba Apostoła w Tolkmicku

Palmy zgłoszone na konkurs mogą być wykonane indywidualnie lub zbiorowo. Nie ma ograniczeń wiekowych. Do konkursu mogą być zgłaszane tylko palmy wykonane z natu-

ralnych surowców, takich jak pędy wierzby, bibuła, suszone kwiaty, bukszpan itp. Minimalna wysokość palmy to 120 cm.

Warunkiem udziału w konkursie jest prezentacja

palmy przez jej właściciela/właścicieli w pozycji pionowej podczas procesji wokół kościoła w Niedzielę Palmową 24.03. 2024 roku o godz. 10:50 i udział w mszy świętej o godz. 11:00. Bez względu na ilość osób uczestniczących w wykonaniu palmy, przysługuje tylko jedna nagroda. Do prezentacji palmy należy wytypować jednego przedstawiciela grupy.

„Dziennik Elbląski” jest patronem medialnym konkursu.

RED.

Regulamin konkursu dostępny na www.dziennikelblaski.pl

„NIELEGALNE” KRZYŻE W STUTTHOF

Tworzenie sztuki w niemieckim obozie koncentracyjnym KL Stutthof było surowo zakazane. Mimo to więźniowie po kryjomu tworzyli te namiastki normalności. Kolekcję muzeum wzbogaciły metalowe krzyżyki.

Za stworzenie tych niepozornych, małych przedmiotów mogło grozić co najmniej pobicie, jeśli nie kara śmierci. Mimo to więźniowie nie rezygnowali z tej niebezpiecznej możliwości zachowania cienia wolności i tworzyli poezję, obrazy, a nawet różne przedmioty.

ZROBIŁ KRZYŻYKI Z NARAŻENIEM ŻYCIA

Trzy metalowe krzyżyki trafiły w ostatnim czasie do zbiorów Muzeum Stutthof, które dokumentuje niemieckie zbrodnie wyrządzone na obecnych ziemiach polskich. Krzyżyki nielegalnie, w ukryciu w obozie koncentracyjnym Stutthof wykonał Jan Wąsicki.

— Wygrawerowane na ramionach krzyżyków dziecięcych litery „PO” prawdopodobnie oznaczają skrót zwrotu „Pamięć Ojca”. Kim był ich autor, który z narażeniem życia zdecydował się na to działanie? Jak trafił do obozu koncentracyjnego Stutthof? Jaki był w nim jego los? To tylko niektóre z pytań, jakie możemy postawić, przyglądając się tym niezwykłym eksponatom — opisują muzealnicy ze Sztutowa.

Jan Wąsicki pochodził z niewielkiej miejscowości Skępe niedaleko Lipna.

Z zawodu był szewcem. W czerwcu 1943 r. został aresztowany przez Niemców i osadzony w obozie koncentracyjnym Stutthof. Przyczyną była przynależność do konspiracji – Polskiej Organizacji Zbrojnej. Niemcy w swojej dokumentacji zapisali nawet, że jako „uparty i fanatyczny Polak” Jan Wąsicki powinien przebywać w obozie bez ryzyka wyrządzenia szkody dla Trzeciej Rzeszy. W KL Stutthof nadano mu numer 24426.

Jak podaje serwis Muzeum Stutthof w Sztutowie, Jan Wąsicki przebywał w obozie do stycznia 1945 r. Wraz z zarządzeniem przez Niemców ewakuacji więźniów został zmuszony do udziału w Marszu Śmierci. Jak wspominają członkowie jego rodziny, wkrótce po opuszczeniu obozu został uderzony przez SS-mana kolbą karabinu w rękę. Spowodowało to otwarte złamanie kończyny. Uraz ten w okolicznościach ewakuacji nie mógł być leczony. Stan zdrowia pana Jana stale się pogarszał. Ostatecznie zmarł porzucony na trasie ewakuacji. Podzielił tym samym los tysięcy uczestników Marszu Śmierci, których miejsca spoczynku do dziś nie są znane.

Świadkiem ostatnich chwil życia Jan Wąsickiego był jego towarzysz z okresu działal-

Za wykonanie nielegalnych przedmiotów w obozie Stutthof groziła śmierć

ności w konspiracji, również współwięzień w KL Stutthof – Władysław Drabiński. Po wojnie przekazał on wdowie po Janie Wąsickim nie tylko tragiczną informację o losie małżonka, lecz także wykonane w obozie krzyżyki. Pan Jan miał je nosić przy sobie.

Wykonane one zostały w KL Stutthof w ukryciu. Na jednym z nich widać jego inicjały oraz obozowy numer. Dwa pozostałe to pamiątki przypominające ojcu osynach: Janie, zwanym Jerzykiem, który na świat przyszedł w styczniu 1940 r. oraz Wiesławie urodzonego w grudniu 1943 r. Tego ostatniego Jan Wąsicki nigdy nie poznał.

PONAD 1500 ŚWIADECTW CIERPIENIA

Za właściwy sposób przechowywania eksponatów, ich

bezpieczeństwo i konserwację w Muzeum Stutthof odpowiada dział zbiorów. Jego pracownicy opracowują zbiory i udostępniają je do celów naukowych, edukacyjnych i wystawienniczych.

Zbiór muzealiów liczy ponad 1500 eksponatów związanych z funkcjonowaniem byłego niemieckiego obozu koncentracyjnego Stutthof oraz jego podobozami. Przedmioty te – jak podkreślają muzealnicy ze Sztutowa – ze względu na swój wyjątkowy charakter są świadectwem cierpienia tysięcy ludzi, prymitywnych warunków, w których przyszło im żyć, a także próby zachowania człowieczeństwa za drutami Stutthofu. W zbiorach muzeum znajdują się m.in. artefakty związane z funkcjonowaniem byłego niemieckiego obozu

koncentracyjnego Stutthof – sprzęt z wyposażenia baraków zamieszkałych przez więźniów, szpitala obozowego i krematorium, narzędzia terroru i przedmioty związane z procesem zagłady; przedmioty osobistego użytku przywiezione przez więźniów do obozu i tam im odebrane; przedmioty osobistego użytku nielegalnie wykonane przez więźniów w obozie oraz nielegalna twórczość artystyczna więźniów: ozdobne kasetki, papierośnice, popielniczki, biżuteria, łyżki, rysunki, portrety, pamiątniki; artefakty należące do członków załogi SS: nieśmiertelniki, odznaczenia wojskowe, pejsy i pałki do bicia, naczynia z kantyny SS oraz powojenne dzieła sztuki o tematyce martyrologicznej poświęcone pamięci ofiar Stutthofu: rzeźba, malarstwo, rysunek, grafika.

Warto przypomnieć, że Muzeum Stutthof w Sztutowie pozyskuje obiekty do zbiorów w drodze darów, depozytów, zakupów, przekazów instytucjonalnych. Osoby zainteresowane przekazaniem obiektów do Muzeum Stutthof w Sztutowie proszone są o przesłanie oferty drogą listowną na adres placówki lub drogą elektroniczną skanu z podpisem oferenta (muzealia@stutthof.org).

Pierwsze obiekty przekazane zostały do zbiorów Muzeum Stutthof w Sztutowie przez Klub Byłych Więźniów Stutthofu działającym przy zarządzie ZBoWiD w Gdańsku w momencie utworzenia muzeum w 1962 r. Były to przedmioty związane z funkcjonowaniem obozu Stutthof, głównie wyposażenie baraków i rewiru obozowego, także część przedmiotów osobistych należących do byłych więźniów. Przez kolejne 70 lat muzeum gromadziło kolekcję materiałów przekazywanych głównie przez osoby, które bezpośrednio doświadczyły Holokaustu lub przez ich rodziny.

Liczący obecnie ponad 1500 eksponatów zbiór muzealiów wymaga szczególnej opieki, zabezpieczenia i konserwacji. Jest to nieustający proces, którego celem jest zachowanie obiektów w dobrym stanie, by zarówno teraz, jak i w przyszłości niosły świadectwo zbrodniom mającym miejsce w czasie II wojny światowej.

Poza pracownią konserwacji papieru Muzeum Stutthof nie dysponuje na miejscu innym laboratorium. Wszystkie przedmioty wymagające interwencji specjalistów, konserwowane są w pracowniach zewnętrznych. Łącznie zakonserwowanych jest obecnie 527 obiektów, a kolejne obiekty wypożyczone różnym pracownikom poddawane są pracom konserwatorskim. **OPR. RAZ/ MUZEUM STUTTHOF W SZTUTOWIE**

TRWAJĄ ELIMINACJE DO OLIMPIADY GIER PLANSZOWYCH

Olimpiada Gier Planszowych IPN to ogólnopolski turniej skierowany do uczniów, studentów, dorosłych, harcerzy, organizacji młodzieżowych, graczy z klubów gier planszowych. Trwają regionalne zapisy drużyn do drugiej edycji tego niecodziennego wydarzenia.

W zgodnej opinii historyków IPN, ale także uczestników I edycji Olimpiady Gier Planszowych, konkurs już rok temu okazał się wielkim sukcesem. Wszystko wskazuje, że w tym roku pobije swój zeszłoroczny rekord.

Pierwsze turnieje w ramach kwalifikacji regionalnych do finałów II Olimpiady Gier Planszowych IPN odbyły się już na Podkarpaciu, Śląsku, w Małopolsce, Dolnym Śląsku, Radomiu, Świętokrzyskim, Opolskim i Lubelskim. Wzięło w nich udział 1952 uczestników reprezentujących 825 drużyn.

Na Warmii i Mazurach trwają zapisy, a eliminacje odbędą się w dniach 19-20 lutego w Zespole Szkół Ekonomiczno-Handlowych nr 2

w Olsztynie. Najlepsi będą mogli powalczyć o medale podczas finałowych rozgrywek w Warszawie w kwietniu 2024 roku.

— Trwają zapisy do udziału w turnieju przez naszą stronę internetową olimpiadagier.org. Zgrami, z którymi zmierzą się uczestnicy, można zapoznać się także bezpośrednio na turnieju. To oznacza, że nie jest konieczna znajomość zasad gier, a wszystkiego można dowiedzieć się na miejscu — mówi Dawid Zagził z olsztyńskiej delegatury IPN, koordynator olimpiady. — Każda szkoła i placówka mogą zgłosić nawet sześć reprezentacji uczestniczących w rozgrywkach — dodaje.

W zeszłorocznych kwalifikacjach w Olsztynie uczestniczyło 50 osób. Bez-

konkurencyjne okazały się drużyny ze szkoły, która jest gospodarzem turnieju. Jednak deptała im po piętach drużyna pasjonatów gier planszowych z IV Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Olsztynie. W tym roku bój o kwalifikację do turnieju warszawskiego zapowiada się na jeszcze bardziej zacięty.

Podobnie jak rok temu na stołach podczas rozgrywek pojawiają się gry planszowe Instytutu Pamięci Narodowej: Miś Wojtek, Bitwa Warszawska, ZnajZnak, Gwiazdista Eskadra, ORP Orzeł oraz Niepodległa. Wszystkie rozgrywki odbywają się bez podziału na grupy wiekowe, choć każda z gier jest przypisana do uczestników w różnym

wieku. Można uczestniczyć w jednej konkurencji naraz.

— Olimpiada jest świetną zabawą, która integruje młodzież, ale także jest wyjątkową okazją do przeprowadzenia aktywnych lekcji historii najnowszej. Patronat nad naszym wydarzeniem objął Minister Edukacji i Nauki — zachęca Dawid Zagził z IPN. — Tematyka gier planszowych wydawanych przez IPN jest ściśle związana z procesem odzyskiwania niepodległości, wysiłkiem zbrojnym polskiego żołnierza, a także martyrologią Polaków — podkreśla.

STANISŁAW KRYSIŃSKI

WSKAZÓWKI IPN DLA CHĘTNYCH

Zbierz drużynę (w niektóre gry zagraasz sam ze swoim

przeciwnikiem, nie musisz nikogo więcej szukać...), znajdź opiekuna (jeśli jest wśród was ktoś niepełnoletni) i zgłoś swój udział w Olimpiadzie. Zapisy do Olimpiady są na stronie www.olimpiadagier.org/zapisy. Pamiętaj, możesz się zgłosić do rozgrywek tylko w jednej dyscyplinie (grze planszowej). Po wystaniu zgłoszenia odezwiemy się, aby przekazać niezbędne szczegóły oraz rozwiązać wątpliwości. Zgłoszenie możesz wystać jako reprezentacja szkoły, drużyny harcerskiej, domu kultury, klubu planszówkowego czy innej organizacji. Także jako niezrzeszeni, chętni do inteligentnej rozrywki. Jeśli nie znasz jeszcze gier olimpijskich, to nie jest wymówka! Przekażemy ci wskazówki,

podpowiemy, jak zacząć, a nawet umówimy się na rozgrywkę pokazową!

DLA KOGO JAKA GRA?

ZnajZnak / drużyny po dwóch graczy w wieku od 10 do 15 lat (roczniki 2008-2013), Miś Wojtek / drużyny po dwóch graczy w wieku od 10 do 15 lat (roczniki 2008-2013), Bitwa Warszawska / gracze w wieku od 14 do 20 lat (roczniki 2003-2009), ORP Orzeł / gracze w wieku od 14 do 20 lat (roczniki 2003-2009), Gwiazdista Eskadra (303, 111 i 7) / drużyny po trzech graczy w wieku od 14 do 20 lat (roczniki 2003-2009), Niepodległa / drużyny po czterech graczy w wieku od 14 lat (od rocznika 2009), bez limitu wieku.

16 - 22 lutego 2024

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

21:10

Oscar dla Emily
Teatr Telewizji, Polska, 2019.

TVP 1

Brawurowa komedia o już niemłodym, a przy tym niespełnionym zawodowo małżeństwie aktorów z Hollywood. Emily i Henry całe życie marzyli o statusie gwiazd filmowych, pięknej posiadłości w Beverly Hills i bywaniu na oscarowych galach. Tymczasem ich rzeczywistość to skromny domek na przedmieściu, w którym co rusz wcielają się z werwą w swoje ukochane role (te, które zbudowali lata temu, grając w „Romeo i Julii”), dawno niewidziany dorosły syn i codzienne spotkania z Jeffem, który dostarcza jedzenie, a z czasem staje się dla nich kimś znacznie więcej niż tylko kurierem.

Piątek

20:00

Troja
Przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2004.

TVN

Zakazana miłość Parysa, księcia Troi do Heleny, należącej do królewskiego rodu Sparty, wywołała wojnę, która trwała blisko dziesięć lat. Parys uprowadził Helenę od jej męża, króla Menelaosa, dopuszczając się w ten sposób zdrady, którą mógł odkupić tylko przelaną krwią. Ten, kto zniwazył Menelaosa obrażał również jego brata Agamemnona, potężnego króla Myken. Na ich wezwanie greckie królestwa jednoczą swe siły, aby odbić Helenę i ocalić honor króla Sparty. Władca Troi ma wśród swoich sprzymierzeńców doskonałego wojownika Hektora. Po stronie Agamemnona walczy niezwykły Achilles.

Sobota

01:15

Trzy dni Kondora
Thriller, USA, 1975.

TVP 1

Joe Turner pracuje w Towarzystwie Historyczno-Literackim, które w rzeczywistości jest utajnią sekcją CIA. Do zadań pracowników agencji należy wnikliwa analiza literatury sensacyjno-szpiegowskiej, mająca na celu wykrycie ewentualnych „przecieków”, a także zbieranie nowych, ciekawych pomysłów. Pewnego dnia w instytucie dochodzi do masakry, wszyscy pracownicy giną od kul zamachowców. Przy życiu pozostaje jedynie Joe Turner, który akurat wyszedł z firmy na lunch. Postanawia na własną rękę poprowadzić dochodzenie...

INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK, 0:20

Niedziela

20:00

Mroczne wody
Dramat, USA, 2019.

TVP KULTURA

Historia dotyczy adwokata Roberta Bilotta, prowadzącego przez dwie dekady sądową walkę z jednym z największych koncernów chemicznych na świecie. Spółka była oskarżona o przyczynienie się do groźnych chorób pracowników w wyniku kontaktu z trującymi substancjami używanymi przy produkcji oraz permanentne niszczenie środowiska naturalnego. Akcja filmu rozpoczyna się w latach 90. ubiegłego wieku. Wtedy to z adwokatem Bilotttem kontaktuje się rolnik, który w tajemniczych okolicznościach stracił wiele krów ze swego stada.

INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK, 0:55

Wtorek

20:00

Okup
Sensacyjny, USA, 1996.

TVN 7

Tom Mullen jest człowiekiem sukcesu. Jest właścicielem czwartej co do wielkości linii lotniczej w USA. Ma piękną żonę Kate i dziesięcioletniego syna Seana, mieszka w luksusowym apartamencie w eleganckiej dzielnicy. Pewnego dnia podczas naukowego festynu w Central Parku nieznani sprawcy, działając z niezwykłą precyzją, uprowadzają Seana. Mullenowie otrzymują wiadomość, że jeżeli w ciągu 48 godzin nie przekażą porywaczom okupu w wysokości 2 milionów dolarów, ich syn zginie...

Środa

02:50

Bellingcat - prawda w czasach postprawdy
Dokumentalny, Niemcy, 2018.

TVP 2

Film dokumentalny o ludziach, którzy są zwani obywatelskimi dziennikarzami śledczymi. Tradycyjne dziennikarstwo jest zazwyczaj związane z instytucjami, a w tym przypadku ludzie na własną rękę, przy użyciu swoich narzędzi i technologii dociekają prawdy o różnych wydarzeniach ze świata. Bellingcat to pierwszy w historii obywatelski internetowy serwis śledczy, zajmujący się ujawnianiem prawdy o współczesnych, zagadkowych sprawach, od katastrofy lotu Malaysia Airlines MH17, po otrucie w Wielkiej Brytanii Siergieja Skripała, byłego rosyjskiego szpiega.

Czwartek

03:30

Samowolka
Dramat obyczajowy, Polska, 1993.

TVP KULTURA

Początek lat dziewięćdziesiątych. Do jednostki wojskowej przyjeżdżają nowi poborowi. Starsi koledy ostrzegają ich przed Tygrysem, byłym kryminalistą, faktycznym władcą kompanii, słynącym z bezwzględności i sadyzmu. Co gorsza, jest on w praktyce bezkarny, gdyż przełożeni, chociaż wiedzą o jego wyrykach, nie reagują. Grupa starszych żołnierzy, czekających na przejście do rezerwy, bije, upokarza i demoluje dobytek poborowych. Eskalacja przemocy znajduje tragiczny finał...

PIĄTEK • 16 lutego

TVP 1

04:50 Klan - telenowela
05:20 Dziedzictwo - serial
06:10 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agapie Blisko Ciebie - mag.
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:45 Ranczo - serial obyczajowy
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Kuchnia Jagiellonów - prog. kulinarny
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:50 Natura w Jedynce - Domownicy sawanny - dok., Niemcy, 2020
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
05:30 M jak miłość - serial obyczajowy
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz
11:15 Natura bez granic - dok., 2023
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 Górcy ratownicy - serial obycz., Niemcy, 2021
16:00 Koło fortuny - teleturniej

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:35 Szpital - program obycz.
15:40 Doradca smaku - program kulinarny
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
17:55 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:30 Sport; Pogoda

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - paradokum.
11:40 Gliniarze - serial paradokumalny
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - Weronika Miłowska od 5 lat wychowywała swoją siostrzenicę, Justynę. Matka dziewczynki wyjechała do Hiszpanii...

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:50 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Patrick Spottiswoode - rozmowa
08:25 Szlakiem Kolberga - Anita Lipnicka - reportaż
09:05 Wesele - dramat, Polska, 1972
11:00 Doktor Ewa - serial obyczajowy, Polska, 1970
12:00 Kratka - komedia, Polska, 1996
13:00 Legendy Rocka - Rockabilly - Chicagowski Blues - dok., Wlk. Bryt.
14:20 Miasto z morza - dram. obycz., Polska, 2009
16:25 Panna z mokrą głową - obycz., Polska, 1994
18:15 Wedrowiec Polski - Pogórze Dynowskie - reportaż
18:55 Galeria sztuki na ekranie - Matisse - dok., Wlk. Bryt., 2021

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial krym.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Trwa pościg kierowcy, który w ciężarówce przewozi broń. Paul i Semir wyruszają w niebezpieczny pościg, aby dogonić tira.
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Lekarze na start - serial medyczno-obyczajowy
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - 47-letni Leszek to były bokser, mistrz wagi półśredniej. Mimo iż z natury jest szorstki, bardzo kocha swojego syna - 18-letniego Filipa.

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:55 Szpital - program obycz.
07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:45 Ewa Sama piecze - program kulinarny
10:50 Tajemnice miłości - serial paradokumalny obyczajowy
11:50 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy
12:50 Szpital - program obycz.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Skarby z szafy - program lifestyle'owy
17:25 Ten moment - program obyczajowy
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

TV 4

06:00 Dlaczego ja? - serial paradokumalny
08:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
09:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy
12:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok.
13:00 Gliniarze - paradokument
14:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
14:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
15:30 Uroczysko - serial krym.
16:05 Policjanci i Policjanci - serial paradok.
17:05 Pierwsza miłość - serial obycz.
17:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjanci i Policjanci - serial krym.
22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
00:05 Love Island. Wyspa miłości
01:05 Śmierć na 1000 sposobów
02:05 Interwencja - magazyn reporterów
02:25 STOP Drogówka - serial policyjny

17:00 Teleexpress

17:15 Pogoda

17:20 Jaka to melodia?

17:55 Klan - telenowela

18:25 Leśniczówka - serial obycz.

19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej

19:30 Program informacyjny 19.30

19:55 Gość 19.30

20:15 Pogoda

20:20 Sport

20:35 Nie lubię poniedziałku - kom., 1971

22:25 Złota szpiegów - serial, Polska, 2023

23:25 Anatomia strachu - fab., USA, 2011

01:10 Księga ocalenia - dram. SF, USA, 2010

03:15 Koko - kom., Franc., 1963

16:35 Familiada - teleturniej

17:15 Zakazany owoc - serial

18:10 Va Banque - teleturniej

18:45 Akacja 38 - serial

19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy

20:50 Postaw na milion - teleturniej

21:40 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny

22:30 Panorama

23:10 Jak upolować faceta - kom. krym., USA, 2012.

Stephanie pozostaje bez środków do życia, prosi więc swego kuzyna Vinniego, aby dał jej szansę na szybki zarobek jako łowczyni nagród.

00:55 Goldfinger - sens., Wlk. Bryt., 1964

02:55 Jesienne szczęście - obycz., USA, 2020

20:00 Diamenty są wieczne - sens., Wlk. Bryt., 1971

22:10 Polowanie na cmy - serial, Polska, 2023

23:10 Krwawe gody - dramat, Hiszp., 1981

00:35 Noc krótkich filmów - Krąg - Pewnego razu w Izraelu - filmy anim.

01:10 Kino nocne - Rocco i jego bracia - fab., Włochy, Franc., 1960. Rocco to jeden z pięciu synów z ubogiej rodziny, która przenosi się z południa Włoch do Mediolanu w poszukiwaniu lepszego życia.

04:15 Bruno Schulz - dok., 2014

05:30 Afisz kulturalny ekstra

05:45 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl

19:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny

20:00 Tin Cup - kom., USA, 1996.

Roy „Tin Cup” McAvoy (Kevin Costner) to zdolny golfista. Niestety przez niepomysłowy pociąg do hazardu i... nic nie robienia, Tin Cup stracił rancho, Doreen, formę oraz szansę na lepszą przyszłość.

22:55 Miss agent II: Uzbrojona i uroczą - kom., USA, 2005

01:15 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny

02:20 Zbrodnie, które wstrząsnęły Ameryką - program kryminalny

03:15 Raj dla morderców - serial kryminalny

04:05 Druga strona medalu - talk-show

eprasa.pl 9c9dd5720f

SOBOTA • 17 lutego	
TVP 1	TVP 2
05:30 Balans bieli - magazyn 06:10 Siostry - Miłość Filipy - serial obycz., 2009 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie 08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:50 Zapomniane oblicza Palmiry - dok., Franc., 2020 09:55 Ranczo - serial obyczajowy 10:55 Komisarz Alex - serial krym. 11:50 Ojciec Mateusz - serial 12:45 Gwiazdy w południe - Koko - kom., Franc., 1963 14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 15:05 Nie lubię poniedziałku - kom., 1971 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda	04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:55 Zrzuñowani odbudowani - magazyn 12:30 Daleko od szosy - serial obyczajowy, Polska, 1976 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2024 - program muzyczno-rozrywkowy 16:20 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 17:25 Wędrowiec Polski - Dolny Śląsk I - reportaż 17:55 Słowo na niedzielę 18:10 Va Banque - teleturniej
	
17:35 Ojciec Mateusz - serial 18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton 18:40 Jaka to melodia? 19:30 Program inform. 19.30 19:50 Gość 19.30 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:20 Komisarz Alex - serial krym. 21:20 Hit na sobotę - Porady na zdrady - kom. romant., Polska, 2017. Dwie kobiety mimo sercowych zawodów nie załamują się, lecz postanawiają stawić czoło miłosnym niepowodzeniom. 23:10 Księga ocalenia - dram. SF, USA, 2010 01:15 Trzy dni Kondora - thriller, USA, 1975 ● 03:25 Jaka to melodia?	18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy 20:00 The Voice Senior - Finał - widowiskowe muzyczne 22:20 The Voice Senior - Finał, wyniki - widowisko muz. 23:00 Panorama 23:40 Elita zabójców - akcja, Australia, USA, 2011. Widowiskowa produkcja z bijatykami, pościgami, efektami specjalnymi o zawodowych zabójcach, którzy nie mają sobie równych w branży. 01:45 Jestem zemstą - thriller, USA, 2016. Stanley Hill i jego żona padają ofiarami groźnych przestępców w podziemnym garażu. 03:30 Jak upolować faceta - kom. krym., USA, 2012

TVN	POLSAT
06:00 Uwaga! - program interwencyjny 06:15 New Looney Tunes II - animacja 07:00 Sami swoi. Początek - kulisy produkcji - program 07:30 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Sapporo 10:30 Dzień Dobry TVN - magazyn 12:45 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska 14:15 Na tropie dzikich zwierząt - program przyrodniczy 14:50 Green Lantern - przyg., USA, 2011 17:20 Akademia policyjna VI: Operacja Chaos - kom., USA, 1989 19:00 Fakty; Sport 19:30 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:50 Moje wakacje z Rudym - familijny, Australia, 2016 10:40 Teściowie - serial obyczajowy 11:40 Bogaty dom - Biedny dom - program parodok. 12:45 Drwale i inne opowieści Bieszczadu 13:40 Polacy za granicą - spotkania z ciekawymi ludźmi 14:40 Rolnicy. Podlasie 15:45 Dagmara szuka męża - serial, Polska, 2023 16:45 Wieżenie kobiet - program parodokumentalny 17:45 Chłopaki do wzięcia - serial parodokumentalny 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gugały 19:45 Sport; Pogoda
	
20:00 Razem czy osobno? - kom., USA, 2014. Po śmierci żony Oren Little (Michael Douglas) staje się zgorzkniałym, zamkniętym w sobie człowiekiem, stroniącym od kontaktów z innymi. Jednak pewnego dnia na prośbę syna zmuszony jest przyjąć pod swój dach 9-letnią wnuczkę 21:55 40 lat minęło - kom., USA, 2012. Małżeństwo Pete'a i Debbie przechodzi kryzys. Oboje niedługo skończą 40 lat, ich dzieci się nie znoszą, obie firmy upadają i są bliscy utraty domu... 00:50 Adrenalina - sens., USA, 2006 02:40 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Sapporo	20:05 Pingwiny z Madagaskaru - anim., USA, 2014 22:00 1000 lat po Ziemi - przyg., SF, USA, 2013. Pojazd kosmiczny, w którym znajdują się nastoletni Kitai Raige i jego ojciec, legendarny Cypher, rozbija się na Ziemi. Minęło 1000 lat od ucieczki ludzi z naszej planety. 00:10 Wykolejony - dram., thriller, USA, 2017. 02:40 Ciche miejsce - horror, SF, USA, 2018 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
07:00 Czesław Niemen w Operze Leśnej w Sopocie - Dziwny jest ten świat - koncert, 1990 08:00 Tamte lata, tamte dni - Jan Englert - magazyn 08:40 Arkadyjskie piękno - reportaż 09:10 Serialowa nostalgia - Przygody pana Michała 10:25 Wieczór z Alvinem Ailey w American Dance Theatre - widowisko baletowe, USA, 2020 12:15 Borge Mogensen - sztuka projektowania - dok., Dania, 2015 13:30 Mieczku, podaj mi pióro - kom., Czechosłow., 1976 15:20 Hallo Szpicbródka czyli ostatni występ Króla Kasarzy - kom., Polska, 1978 17:10 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Patrick Spottiswoode - rozmowa

17:45 Retro kino - Dziewczyna z walizką - kom., Włochy, Franc., 1960 20:00 Asystentka - dramat, USA, 2019 21:35 Jazz.pl - Jazz Forum Talents - koncert, 2022 22:45 Diamenty są wieczne - sens., Wlk. Bryt., 1971 00:55 Kino nocne - Piłkarski poker - kom. sens., Polska, 1988. Laguna, niedgdy sławny piłkarz, „ustawia” ostatnią kolejkę rozgrywek ligowych tak, by padły ustalone przez niego wyniki. 02:55 Dziecko i clown - dok., Dania, 2011 04:05 Teledyski 05:10 Tamte lata, tamte dni - Jan Englert - magazyn 05:45 Jeszcze więcej kultury

TV Puls
06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 07:00 Kobra - oddział specjalny - Paul i Semir mają wypadek samochodowy podczas burzy. Mężczyźni podczas poszukiwań schronienia, trafiają do podziemnego bunkra członka gangu. 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny. 54-letni Krzysztof Poniacki to wielki miłośnik kina i dawny kinooperator kina „Uciecha”, gdzie pracował w swoim rodzinnym miasteczku. Wraca do niego po latach nieobecności, aby opiekować się swoim starszym bratem Michałem, który doznał udaru. 20:00 Pan zjany i śmierci - thriller, USA, Franc., Niemcy, 2005

22:20 Angielska robota - akcja, USA, Wlk. Bryt., Australia, 2008. Opowieść o legendarnym napadzie na bank na londyńskiej Baker Street w 1971 roku. Legendarnym, bo aż do dziś ani nikogo w tej sprawie nie aresztowano, ani nie odzyskano pieniędzy. 00:30 Snajper: Koniec zabójcy - akcja, USA, 2020 02:25 Menu na miarę - program kulinarny 03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 03:55 Menu na miarę - program kulinarny 04:35 Z archiwum policji - program kryminalny 04:55 Menu na miarę 05:30 Dyzur - serial medyczny

TVN 7
05:00 Szkoła - Kiedy Gabrysia Suchoń wygrywa w szkolnym konkursie tablet, zazdrosne koleżanki postanawiają ją upokorzyć. 06:05 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie - program 07:00 Tom i Jerry Show - film animowany 07:35 Pan niania - kom., USA, 1992. Mistrz w zapasach, Sean Armstrong (Hulk Hogan) zgadza się zostać niańką dwóch rozwiedzionych dzieciaków 09:15 Skarby z szafy - program lifestylowy 09:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:00 Ugotowani w parach - turniej kulinarny 16:00 Zemsta futrzaków - kom., USA, 2010 17:55 Jak w niebie - kom., USA, 2005

20:00 Mroczny rycerz - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2008. Opowieść o Mrocznym Rycerzu, Batmanie, który musi zmierzyć się z niezwykle niebezpiecznym przeciwnikiem, Jokerem. 23:15 Wyspa - SF, USA, 2005. Dreczony przez koszmary, Lincoln zaczyna poddawać w wątpliwość restrykcje ograniczające ich życie. Jednak okazuje się, że nie jest przygotowany na ujawnienie prawdy... 02:00 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 03:00 Zbrodnie, które wstrząsnęły Ameryką - program kryminalny 03:55 Raj dla morderców - serial kryminalny

TV 4
06:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 11:00 Twoja Twarz Brzmi Znamo - program muzyczno-rozrywkowy 13:00 13 posterunek 2 - serial komediowy 15:00 Żony Warszawy - reality show, prawdziwe życie bajecznie bogatych warszawianek. 16:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 17:00 STOP Drogówka - serial policyjny 18:00 Policjanci i Policjanci - serial parodokumentalny 22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 00:05 Love Island . Wyspa miłości - reality show 02:05 Interwencja - magazyn reportażowy 02:25 STOP Drogówka - serial policyjny 03:25 Disco Polo Life - program muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:00 O. Wenanty Katarzynie 09:50 Warkocz królewny Wisły 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siódmy Sakrament 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg., „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Polka 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 16:30 Puszcza Rudnicka 17:00 Z Parlamentu EU 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski

NIEDZIELA • 18 lutego	
TVP 1	TVP 2
05:30 Sprawa dla reportera 06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. Jana Miodka 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Zakończ się w Polsce - magazyn 09:05 Arktyczna przygoda - obycz., USA, 2014 10:55 U Pana Boga w ogródku 11:50 Miedzy ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański, Watykan 12:15 Miedzy ziemią a niebem 12:50 Misja Brazylia - Duszpasterstwo ulicy - reportaż 13:15 David Attenborough i głosy natury - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:25 Komisarz Alex - serial krym. 15:25 Dom - serial, Polska, 1980 17:00 Teleexpress; Pogoda	05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz - magazyn 11:10 The Voice Senior - Finał - widowiskowe muzyczne 13:15 The Voice Senior - Finał, wyniki - widowisko muzyczne 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2024 16:15 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny 17:15 Goldfinger - sens., Wlk. Bryt., 1964 19:20 Rodzinka.pl - serial kom. 20:05 Postaw na milion - teleturniej
	
17:35 Ojciec Mateusz - serial 18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton 18:40 Jaka to melodia? 19:30 Program informacyjny 19.30 19:50 Gość 19.30 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:20 Zatoka szpiegów - serial 21:20 Zakochana Jedynka - W.E. Królewski romans - melodramat, USA, Wlk. Bryt., 2011. Bohaterka filmu, Wally Winthrop, postanawia zmienić swój nieudany związek... 23:25 Porady na zdrady - kom. romant., Polska, 2017 01:20 Anatomia strachu - thriller, USA, 2011 03:00 Jaka to melodia?	21:10 Bardotka - serial, Francja 22:20 Panorama 22:55 Kino bez granic - Tuż po weselu - obycz., Wlk. Bryt., USA, 2019. Z powodu problemów finansowych sierocińcowi w Kalkucie grozi zamknięcie. Przed likwidacją może uchronić placówkę okazała darowizna... 00:55 Królowa i konkwistador - serial kostiumowy 02:55 Mandarynki - dramat, Gruzja, Estonia, 2015. Akcja filmu rozgrywa się jesienią w Abchazji, gdzie o tej porze roku dojrzewają najśłodsze mandarynki. Tegoroczne zbiory zakłóca jednak wybuch wojny pomiędzy Rosją a Gruzją.

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Wyluzuj, Scooby-Doo! - serial animowany, USA 06:20 Na tropie dzikich zwierząt - program przyrodniczy 06:50 Kuchenne rewolucje - prog. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - mag. show 11:30 Razem odNowa - reality show 12:35 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 13:10 Bitwa o gości - program rozrywkowy 14:15 Beethoven - film rodzinny, USA, 1992 16:05 Jaś Fasola: Naddziaga totalny kataklizm - kom., Wlk. Bryt., USA, 1997 17:55 Kuchenne rewolucje - prog. kulinarno-rozrywkowy 19:00 Fakty; Sport 19:30 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - program interw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:45 Sezon na misia 3 - anim, USA, 2011 09:30 Tajemnica zielonego królestwa - anim, USA, 2013 11:40 Karate Kid - akcja, USA, Chiny, 2010. Nowa wersja kultowego filmu z Jackie Chanem w roli głównej. 14:45 Pingwiny z Madagaskaru - anim., USA, 2014 16:45 Serce nie służy - kom. romant., Polska, 2018. Daria i Filip - główni bohaterowie filmu, znajdują się od lat i są najlepszymi przyjaciółmi. Czy to, co ich łączy to przyjaźń, czy jednak kochanie? 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Sport; Pogoda 19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny
	
20:00 Infiltracja - sens., USA, Hong Kong, 2006. Młody, początkujący tajny agent policji, Billy Costigan, który wychował się w południowym Bostonie, otrzymuje zadanie przedostania się do szeregow mafii kierowanej przez Costello. 23:15 Hannibal - thriller., Wlk. Bryt., USA, 2001 01:45 Kuba Wojewódzki - talk-show 02:45 Rzeczy, których nie nauczył mnie ojciec - serial, Polska 03:20 Szpital - program obycz. 04:05 Uwaga! - program interwencyjny 04:20 Nauka jazdy - reality show 04:50 Recepta na stary dom 05:15 Jak to jest zrobione	20:00 To musi być miłość - kom. romant., Polska, 2019 22:05 Bank - thriller, USA, 2009. Agent Interpolu Louis Salinger oraz asystentka prokuratora generalnego Eleanor Whitman za wszelką cenę pragną doprowadzić przed oblicze sprawiedliwości władzę jednego z najpotężniejszych banków świata. 00:45 Bitwa o Ziemię - przyg., SF, USA, 2000 W roku 3000 Ziemią władają bezwzględni Obcy, Psyklopi. Ocalali ludzie dzielą się na niewolników i zbiegów... 03:10 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:45 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
07:10 Halina Kunicka zaprasza - widowisko muzyczne 08:00 Liturgia prawosławna 09:05 Scena Klasyczna - Elżbieta Biłicka - koncert, 2017 10:00 Amerykańskie śniadanie - Rawhide - Incydent z wilczymi wynikami - western, USA, 1959 11:00 Ludzie z dobrego towarzystwa - Krzysztof Herdzin - rep. 11:35 Od ucha do ucha - Legenda i nauka - Opowieść o Bogini Amaterasu. Mit japoński - Praktyczny pan - O czym marzą koty - Traża - Warzywa - W samolocie - Miniatury filmowe do muzyki klasycznej - filmy animowane 12:45 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny

13:25 Pod znakiem Wenus - fab., Włochy, 1965 15:10 W dolinie Sanu - reportaż 15:50 Przygody pana Michała 17:15 Niedziela z... Kazimierzem Kutzem 18:15 Zawrócony - dram., Polska, 1994 20:00 Mroczne wody - dramat, USA, 2019 ● 22:15 Teatroteka nocą - Nie ma - spektakl teatralny, 2017 23:35 Trzeci punkt widzenia 00:15 To nie jest film - dok., Kan., 2019 02:15 Noc krótkich filmów Pewnego razu w Izraelu - film anim. 02:50 Kino nocne - Sekret jej oczu - dramat, Argent., Hiszp., 2009 05:10 Teledyski

TV Puls
06:00 Lekarze na start - serial medyczno-obyczajowy 07:45 Najpiękniejsze baśnie: Historia Kopciuszka - Niemcy, 2010 09:40 Kung-fu joga - akcja, Indie, Chiny, 2017. Chiński profesor Jack (Jackie Chan) oraz hinduska profesor Ashmita (Disha Patani) łączą siły, aby odnaleźć zaginiony skarb. 11:50 Blondynka w koszarach - kom., USA, 2008 13:50 Jestem taka piękna! - kom., Chiny, USA, 2018 16:10 Bileci do kontroli - kom., Francja, 2023 18:00 Facet na miarę - kom. romant., Franc., 2016. Perypetie młodej prawniczki i jej przystojnego i dowcipnego chłopaka, który jest dużo niższy od niej. Czy ten związek przetrwa? 20:00 Mechanik. Prawo zemsty - akcja, USA, 2011. Elitarny zabójca wprowadza w tajniki swojego zawodu ucznia. 21:50 Hellboy - akcja, USA, 2019. Pojmarna przed wiekami królowa czarownic powraca, by znów nieść śmierć i zniszczenie. Chce sprowadzić na Ziemię potężne plagi... 00:05 Zamknięty krąg - akcja, Franc., 2009 02:00 Dyzur - serial medyczny 03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Z archiwum policji - program kryminalny 04:25 Dzielnica strachu - serial kryminalny 05:20 Dyzur - serial medyczny

TVN 7
05:00 Szkoła - Maturzysta Bartek Witecki spotyka się z dawnym kolegą. Wkrótce okazuje się, że chłopak jest narkomanem. 06:05 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie - program 07:00 Tom i Jerry Show - film animowany 07:30 Mała księżniczka - film rodzinny, USA, 1995 09:35 Ten moment - program obyczajowy 10:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:25 Rodzinne rewolucje - kom., USA, 2014 17:50 Jestem na tak - kom., USA, Australia, 2008. Carl Allen (Jim Carrey) to zgorzkniały urzędnik bankowy. Od śmierci żony bardzo sceptycznie podchodzi do świata, unika kontaktów z ludźmi... 20:00 Van Helsing - SF, USA, Czechy, 2004. Van Helsing ma się zmierzyć z trudnym przeciwnikiem - zostaje wysłany przez Watykan aby zabić Drakulę. 22:45 Epidemia strachu - sens., USA, ZEA, 2011. Film o śmiertelnym wirusie, który zabija zaatakowane osoby w ciągu kilku dni. Epidemia rozwija się szybko... 01:00 Prawda czy wyzwanie - horror, USA, 2018. Z pozoru niewinna gra w „Prawdę czy wyzwanie” wśród przyjaciół staje się zabójczą... 03:05 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 04:00 Druga strona medalu - talk-show

TV 4
06:00 STOP Drogówka - serial policyjny 07:00 Mroczne tajemnice templariuszy 08:55 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe 11:00 Linia ryzyka - akcja, USA, 2007 12:55 Osaczeni - sens., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 1999 15:15 Wierna jak pies . Policjantki i Policjanci - serial parodokumentalny 17:00 Łowcy skarbów . Kto da więcej 20:00 Nagła śmierć - thriller, USA, 2020 21:45 Dystrykt 9 - dram., SF, RPA, USA, N. Zel., Kan., 2009 00:00 Seks , historia najnowsza - dok., USA, 2014 01:00 Co się naprawdę wydarzyło? - USA, 2006 02:00 Śmierć na 1000 sposobów 02:25 STOP Drogówka - serial policyjny 03:25 Disco Polo Life - program muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:00 Prymas Stefan Wyszyński 09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:30 Przegląd Tyg., „Niedziela

PONIEDZIAŁEK • 19 lutego	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela 05:20 Dziedzictwo - serial 06:10 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:45 Ranczo - serial obyczajowy 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:50 BBC w Jedyńce - David Attenborough i głosy natury - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia?	05:35 M jak miłość - serial 06:25 Dobre historie - odcinek specjalny 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa tamie przepisy - magazyn kulinarny 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akajowa 38 - serial kostiumowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Na dobre i na złe - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:00 Mini audycja - VK
	
15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Gość 19.30 20:15 Pogoda; Sport 20:30 Korona królów. Jagiellonowie 21:10 Teatr Telewizji - Oscar dla Emily ● 22:30 USA - Bóg dał nam broń - dok., Franc., 2019 23:35 Balans bieli - magazyn 00:20 Trzy dni Kondora - fab., USA, 1975 ● 02:25 W.E. Królewski romans - melodramat, USA, Wlk. Bryt., 2011	18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Akajowa 38 - serial kostiumowy 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Zapowiedź Panoramy 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial obyczajowy 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Panorama - program informacyjny 23:10 Stulecie Winnych - serial, Polska, 2020 23:55 Dzień świra - komedio-dramat, Polska, 2002 01:45 Królowa i konkwistador - serial kostiumowy 03:35 O mnie się nie martw - serial kom. TVP, 2018

TVN	POLSAT
05:35 Uwaga! - program interwencyjny 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:35 Szpital - program obycz. 15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:55 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
	
20:10 Doradca smaku - Aromatyczna zupa z cukinii i szpinaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Lipowa. Zmowa milczenia - serial, Polska 22:40 Człowiek na krawędzi - sens., USA, 2012 00:45 Adrenalina - sens., USA, 2006 02:35 Dowody zbrodni - serial krym., USA 03:30 Uwaga! - program interw. 03:45 Nauka jazdy - reality show 04:10 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:35 Jak to jest zrobione 05:00 Zamieszkać na plaży	18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:00 Farma - reality show 21:05 MEGA HIT - Bloodshot - akcja, SF, USA, 2019. Vin Diesel wcielił się w postać Raya Garrisona, żołnierza, który zginął podczas akcji i został przywrócony do życia przez korporację RST jako super-człowiek. 23:25 Hotel Mumbai - dram., Australia, USA, Wlk. Bryt., Indie, Singapur, 2018 02:10 Obsesja - thriller, USA, 2009 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
07:45 Studio Kultura - Niedziela z... Kazimierzem Kutzem 08:45 Wędrowiec Polski - W dolinie Sanu - reportaż 09:25 Upał - kom., Polska, 1964 11:00 Doktor Ewa 12:00 Chabrol, antykonformista - dok., Franc., 2018 13:15 Wydarzenie aktualne 13:50 Reżyserzy - John Sturges - dok., Wlk. Bryt., 2018 14:50 Amerykańskie śniadanie - Rawhide - Incydent z wilczyimi wynikami - western, USA, 1959 15:55 Retro kino - Dziewczyna z walizką - kom., Włochy, Franc., 1960 18:05 Ludzie z dobrego towarzystwa - Krzysztof Herdzin - rep. 18:45 Galeria sztuki na ekranie - Młody Picasso - dok., Wlk. Bryt., 2021	06:00 Nash Bridges - serial krym. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir zostaje poręczytylem Dubińskiego. Wraz z Paulem chcą mu pomóc zacząć nowe życie w innym mieście. 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Lekarze na start - Łukasz i Piotr, wychodząc z nocnego klubu, są świadkami gwałtu. Szuma, walcząc z jednym z bandytów, zauważyła na jego ręku charakterystyczny sygnet. 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - 62-letni Paweł Gręzik podczas zbierania grzybów w lesie, doznał udaru i stracił pamięć. 20:00 Odrzut - akcja, Kan., 2011. Ryan Varrett (Steve Austin) postanowił dopaść morderców swojej rodziny. 22:00 Infiltrator - akcja, USA, 2013. Właściciel firmy budowlanej - John Matthews (Dwayne Johnson) - dowiaduje się, że jego syn trafił za kratki za handel narkotykami. 00:05 Bez przyswoleń - akcja, USA, 2015 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
	
20:00 Kino Mistrzów - Pali się, moja panno - kom., Włochy, Czechosłow., 1967 21:20 Kronos - Autorytet - magazyn kulturalno-społeczny 22:10 Panorama kina polskiego - Panny z Wilka - obycz., 1979 00:20 Scena alternatywna x 100 - Koncert Jubileuszowy - Mazolewski, Porter - magazyn kulturalny, 2019 00:55 Mroczne wody - dramat, USA, 2019 ● 03:10 Nadal wracam. Portret Ryszarda Krynickiego - dok., Polska, 2015 04:20 Samogłów - film krótkometrażowy, 2021 05:50 Jeszcze więcej kultury	

TVN 7	TV 4
05:00 Szkoła - program obyczajowy 06:55 Szpital - program obycz. 07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:45 Ewa Sama piecze - program kulinarny 10:50 Tajemnice miłości - serial paradokumentalny obyczajowy 11:50 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy 12:50 Szpital - 30-letnia singielka jest uprzedzona do mężczyzn i nie wierzy w prawdziwą miłość. Trafia na SOR po tym, jak została potrącona przez rowerzystę. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy	06:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 08:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 09:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 12:00 Policjantki i Policjanci 13:00 Gliniarze - paradokument 14:00 Na ratunek 112 - serial 14:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 15:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 16:05 Policjantki i Policjanci 17:05 Pierwsza miłość 17:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Krym. 21:40 Kac w Acapulco - Meksyk, 2019 23:35 Żniwiarz-zabójca - akcja, Wlk. Bryt., USA, Niemcy, RPA, 2007 01:50 STOP Drogówka - serial policyjny 02:50 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 SuperLudzie 05:30 Telezakupy
	
19:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny 20:00 Gorący temat - obycz., USA, Kan., 2019. Historia kobiet, które przeciwstawiły się toksycznej atmosferze w The Fox News, słynnej sieci informacyjnej. 22:20 Epidemia strachu - sens., USA, ZEA, 2011. Film o śmiertelnym wirusie, który zabija zaatakowane osoby w ciągu kilku dni. Epidemia rozwija się szybko... 00:30 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 01:35 Zbrodnie, które wstrząsnęły Ameryką 02:35 Raj dla morderców 04:20 Druga strona medalu - talk-show	09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Ona nigdy nie była sama - Czciogda Sługa Boża Matka Teresa Kierocińska 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Zuzela - tu wszystko się zaczęło 13:00 Powołani 13:30 Msza św. 14:30 Siostry na posterunku 15:00 Dialog - życie zapisane w listach 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Zwycięskie Powstanie Wielkop. 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Policjantki 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc Ojczyzna 21:00 Apel Inf. dnia 21:20 Anioł Jasnógórski

WTOREK • 20 lutego	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:45 Ranczo - serial obyczajowy 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:50 Natura w Jedyńce - Dzika Kanada - dok., Austria, 2014 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda	04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:30 M jak miłość - serial obyczajowy 06:25 Duchowym szlakiem - reportaż 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:15 Z wieszaka historii 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akajowa 38 - serial kostiumowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 M jak miłość - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej
	
17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program informacyjny 19.30 19:55 Gość 19.30 20:15 Pogoda; Sport 20:30 Korona królów. Jagiellonowie 21:10 Rocky Balboa - dramat, USA, 2006 23:00 Regulamin zabijania - dramat, USA, Wlk. Bryt., 2000 01:15 Titanic, geneza giganta - dok., Franc., 2021 02:25 Król złodziei - fab., Wlk. Bryt., 2018 04:20 Notacje - Ryszard Matuszewski. 80 lat przyjaźni - dok., 2007	17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Akajowa 38 - serial kostiumowy 19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Zapowiedź Panoramy 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Panorama - program informacyjny 23:10 Stulecie Winnych - serial, 2020 24:00 Człowiek na torze - dramat psych., 1956 01:40 Królowa i konkwistador 03:40 Upadek Kabulu, 2021 - dok., Australia, 2021

TVN	POLSAT
05:35 Uwaga! - program interwencyjny 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:35 Szpital - program obycz. 15:40 Doradca smaku - Aromatyczna zupa z cukinii i szpinaku - program kulinarny 15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:55 Detektywi - program krym.	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - Nastoletnia Oliwia podczas wakacji poznaje Pawła. Zakochuje się w nim od pierwszego wejrzenia. 17:00 Gliniarze - paradokument. 18:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń 19:45 Sport; Pogoda 20:00 Farma - reality show 21:05 Creed: Narodziny Legendy - dram. sport., USA, 2015 00:00 Strażnik granicy - akcja, USA, 2008. Grupa oszustów w szeregach Amerykańskich Sił Specjalnych planuje przemycić heroinę wartą 35 milionów dolarów. 02:05 72 godziny - sens., USA, Franc., Serbia, 2014 04:45 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje
	

TVP Kultura	TV Puls
08:10 Ludzie z dobrego towarzystwa Krzysztof Herdzin - reportaż 08:45 Wydarzenie aktualne 09:15 Panna z mokrą głową - obyczajowy, Polska, 1994 11:00 Doktor Ewa - serial, 1970 13:30 Galeria sztuki na ekranie - Młody Picasso - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:35 Kocie ślady - kryminał, Polska, 1971. Od dłuższego czasu w okolicach Zakopanego uprawia swój przestępczy proceder szajka przemytników kamieni szlachetnych. Zostaje tu skierowany młody porucznik Wojciech Góralczyk. 16:10 Chleb, miłość i fantazja - kom., Włochy, 1953 17:50 Niedziela z... Kazimierzem Kutzem 18:50 Ocaleni przez Chopina - dok., Wlk. Bryt., 2012	06:00 Nash Bridges - Nash prowadzi śledztwo w sprawie zniknięcia Inspektora Harvey'a Leeka, który zmierzał na spotkanie z rosyjskim gangiem. 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Lekarze na start - serial medyczno-obyczajowy 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - 37-letnia Kamila to żona Konrada, który odbywał karę w więzieniu. Pewnego dnia w jej mieszkaniu pojawia się nieznanomy mężczyzna i prosi o przenocowanie. 16:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Byliśmy żołnierzami - akcja, USA, Niemcy, Franc., 2002. Historia pierwszego starta Amerykanów z Wietkongiem, które zamiast stać się przestrogą, było początkiem koszmaru. 22:45 Wykidajło 2 - akcja, USA, 2006 00:35 Z podniesionym czołem 2: Odwet - akcja, USA, 2007 02:20 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:20 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 04:25 Z archiwum policji - program kryminalny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
	
20:00 Teatr Telewizji - Kartoteka - spektakl teatralny, 1979 21:35 Lekkie obyczaje - Weekend z królem - fab., Wlk. Bryt., 2012 23:20 Portrety dokumentalne, - Wojciech Stareń. Argentyńska lekcja - dok., 2021 23:30 Przegląd filmów Wojciecha Staronia - Argentyńska Lekcja - dok., 2010 00:40 Kino Mistrzów - Pali się, moja panno - kom., Włochy, Czechosłow., 1967 02:05 Albinośi w Afryce - dok., Tanzania, 2017 03:05 Krew z nosa - dramat, Polska, 2004 05:45 Kultura 2	

TVN 7	TV 4
05:00 Szkoła - program obyczajowy 06:55 Szpital - program obycz. 07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:45 Ewa Sama piecze - program kulinarny 10:50 Tajemnice miłości - serial paradokumentalny obyczajowy 11:50 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy 12:50 Szpital - Pogotowie przywozi na oddział parę, pod którą złał się stółik, kiedy uprawiali seks. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny	06:00 Dlaczego ja? 08:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywk. 09:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 12:00 Policjantki i Policjanci - paradok. 13:00 Gliniarze - serial 14:00 Na ratunek 112 - serial 14:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 15:30 Uroczysko - serial krym. 16:05 Policjantki i Policjanci 17:05 Pierwsza miłość - serial obycz. 17:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Uroczysko - serial kryminalny 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Krym. 21:40 Autostopowicz - Wyścig o przetrwanie - thriller, USA, 2003 23:35 W szczękach rekina - horror, Australia, Singapur, 2012 01:30 STOP Drogówka - serial policyjny 02:30 SuperLudzie - serial 05:30 Telezakupy TV Okazje
	
20:00 Okup - sens., USA, 1996 ● 22:35 Mroczny rycerz - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2008. Kolejna opowieść o Mrocznym Rycerzu, Batmanie, który tym razem musi zmierzyć się z niezwykle niebezpiecznym przeciwnikiem, Jokerem. 01:45 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 02:50 Zbrodnie, które wstrząsnęły Ameryką - Mężczyzna zostaje zastrzelony w Fulton County w stanie Georgia. Morderstwo wydaje się być zaplanowaną egzekucją, ale kto mógł chcieć jego śmierci? 04:35 Druga strona medalu - talk-show	09:35 Św. na każdy dzień 09:40 Jacek i jego baranek 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Stan wojenny w Polsce 12:55 Moja Fatima 13:30 Msza święta 14:30 Od miłości do wieczności 15:00 Lasy bagienne 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Życie wg. św. Jana Pawła II 17:10 Prosto o gosp. 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlit. z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnógórski

ŚRODA • 21 lutego		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
04:45 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Zrzuńcowani odbudowani - magazyn 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:45 Ranczo - serial obyczajowy 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:50 Natura w Jedyńce - Dzika Kan. - dok., Austria, 2014 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia?	04:35 Na dobre i na złe - serial 05:35 M jak miłość - serial 06:25 Aspaklaria. Kabala w muzyce - reportaż 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 08:45 Pogoda Flesz 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Zaginione-odnalezione - Odzyskanie obrazu Aleksandra Gieryskiego „Pomarańczarka” zrabowanego podczas II wojny światowej • Obraz Krzysztofa Lubienieckiego, „Portret mężczyzny” - magazyn 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial	05:35 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - mag. 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:35 Szpital - program obycz. 15:40 Doradca smaku - Pieczone pierogi z miesem i twarogiem - program kulinarny 15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:55 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny	07:35 Wydarzenie aktualne 08:05 Kronos - Autorytet - mag. kulturalno-społeczny 08:55 Zaginione-odnalezione - „Opłakiwanie Chrystusa” warsztat Lucasa Cranacha starszego - magazyn 09:20 Chleb, miłość i fantazja - kom., Włochy, 1953 11:00 Sława i chwała - serial. Polska, 1998 13:35 Ocaleni przez Chopina - dok., Wlk. Bryt., 2012 14:45 Chleb, miłość i zazdrość - kom., Włochy, 1954 16:35 Koncert z okazji otwarcia Muzeum Historii Polski 17:25 Pomiędzy - dok., 2018 18:00 Księga Przestrzeni 18:40 Którędy po sztukę - Mistrz Jerzy - magazyn 18:55 Jerzy Nowosielski. Maestro od marzenia - dok., 2023	06:00 Nash Bridges - serial krym. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir ucieka przed policją, ponieważ jest podejrzanym w sprawie morderstwa celnika. 10:00 Zbuntowany anioł - serial 12:00 Lekarze na start - serial medyczno-obyczajowy 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - W lombardzie zjawia się Gacek, który chce zastawić komputerowy dysk SSD ze wzmocnioną obudową. 16:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - Do lombardu przychodzi Niko i Luiza, małżeństwo spodziewające się szóstego potomka. Muszą zastawić domowe sprzęty i zabawki starszych dzieci, żeby zdobyć pieniądze na wyprawkę dla najmłodszego.	05:00 Szkoła - program obyczajowy 06:55 Szpital - program obycz. 07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:45 Ewa Sama piecze - program kulinarny 10:50 Tajemnice miłości - serial paradokumentalny obyczajowy 11:50 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy 12:50 Szpital - Pacjentka dr Anny Nowickiej jest 8-latką, która uciekła z domu i spadła ze schodów. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny	06:00 Dlaczego ja? 08:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 09:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 12:00 Policjantki i Policjanci 13:00 Gliniarze - paradokument. 14:00 Na ratunek 112 14:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 15:30 Uroczysko - serial krym. 16:05 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:05 Pierwsza miłość 17:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Krym. 21:40 Konwój - thriller, Polska, 2016 23:35 Nagła śmierć - thriller, USA, 2020 01:15 Śmierć na 1000 sposobów 02:05 Interwencja - magazyn rep. 02:25 STOP Drogówka 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów

15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 20:15 Pogoda; Sport 20:30 Korona królów. Jagiellonowie 21:10 Król złodziei - fab., Wlk. Bryt., 2018 23:05 Grupa Wagnera w Libii - dok., Wlk. Bryt., 2021 00:15 Latający Mnich i Tajemnica Da Vinci - fab., Słowacja, Polska, Węgry, Czechy, 2010 02:15 Powrót na wyspę - serial 04:15 Notacje - Katarzyna Gaertner	15:05 M jak miłość - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial 18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial 19:35 Barwy szczęścia - serial 20:40 Zapowiedź Panoramy 20:55 Przepis dnia 20:55 Na dobre i na złe - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularny. 22:30 Panoramie 23:10 Stulecie Winnych - serial 24:00 Uziemięni - kom., Belgia, Franc., 2013 01:45 Tajemnice rodu Valentów - serial obycz. 02:50 Bellingcat - prawda w czasach postprawdy - dok. Niderl., 2018 ● 04:35 Blondynka - Chwila prawdy - serial, 2021	20:10 Doradca smaku - Makaron z krewetkami w ziołach - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionery - program rozrywkowy 21:35 Razem odNowa - reality show 22:40 Małe rzeczy - sens., USA, 2021 01:10 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:15 MasterChef - program kulinarno-rozrywkowy 03:30 Szpital - program obycz. 04:20 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:45 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy 05:10 Zamieszkać na plaży	18:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - Polska, 2024 19:45 Sport; Pogoda 20:00 Farma - reality show 21:05 Razem odNowa - kom. romant., USA, 2009. Katherine Heigl i Gerard Butler w pełnej uroku komedii romantycznej, która udowadnia, że miłość może mieć różne oblicza. 23:10 Laski na gigantcie - kom., USA, Kan., Chiny, 2017 01:55 Gorący towar - kom. krym., USA, 2013 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	20:00 Na wschód od Hollywood - Żelazna dama - dramat, Franc., 2011. Królów było wielu, Żelazna Dama tylko jedna. Na naszych oczach z pyskatej Maggy rodzi się Żelazna Dama, której czarna torebka do dziś jest symbolem rządów silnej ręki. 21:55 W 80 dni dookoła świata - serial przyz. 22:55 Jazz.pl - Jazz Forum Talents - koncert, 2022 00:10 Weekend z królem - fab., Wlk. Bryt., 2012 01:55 Penderecki. Droga przez labirynt - dok., Niemcy, Polska, 2013 03:05 To ja, złodziej - kom. sens., Polska, 2000 05:45 Jeszcze więcej kultury	20:00 Do utraty sił - akcja, USA, Chiny, 2015. Billy Hope (Jake Gyllenhaal) w ciągu jednego dnia stracił żonę, córkę oraz tytuł boksera mistrza świata. Musi teraz znaleźć sposób, by odbić się od dna... 22:25 Angielska robota - akcja, USA, Wlk. Bryt., Australia, 2008 00:50 Piła 6 - horror, USA, Kan., 2009 02:30 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:30 Menu na miarę - program kulinarny 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	20:00 Legendy ringu - kom., USA, 2013. Stallone i De Niro wcielają się w role Henry'ego „Zylety” Sharpa oraz Billy'ego „Dzieciaka” McDonnena, dwóch lokalnych bokserów z Pittsburgha, których zacięta rywalizacja wzbudziła zainteresowanie w całym kraju. 22:25 Wejście smoka - sens., USA, 1973. Bruce Lee w kultowym filmie akcji... 00:30 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 01:35 Zbrodnie, które wstrząsnęły Ameryką - program kryminalny 02:40 Tam, gdzie czają się duchy - paradokument 04:30 Druga strona medalu	09:00 Tak Go pamiętam 09:30 Sanktuarium polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audiencja Generalna Ojca Św. Franciszka 11:00 Filmowe życiorysy. Biegnie całym swoim sercem 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Polskie dziedzictwo 12:50 Dęby w Polsce 13:30 Msza św. 14:35 Wołyn - nierozliczone ludobójstwo 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Ojcowie Niepodległości 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Opowieści z Księgi Cnót 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Modlitwa o pokój
--	---	---	--	--	---	---	--

CZWARTEK • 22 lutego		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
04:50 Klan - telenowela 05:20 Dziedzictwo - serial 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Pełnia Wiary - magazyn 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:45 Ranczo - serial obyczajowy 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:50 Natura w Jedyńce - Dzika Kan. - dok., Austria, 2014 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia?	05:25 M jak miłość - serial 06:20 Natura bez granic - dok., Polska, 2023 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz 11:15 W kotłach historii 11:50 Dla niesłyszających - Barwy szczęścia - serial 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 Górcy ratownicy - serial obycz., Niemcy, 2021 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy	05:35 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - mag. 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:35 Szpital - program obycz. 15:40 Doradca smaku - Makaron z krewetkami w ziołach - program kulinarny 15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:55 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - W podwarszawskiej miejscowości zgwałcona zostaje kobieta, pracownica fermy drobiu. 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów	07:35 Warzywa i owoce - film krótkometrażowy, 2021 08:15 Księga Przestrzeni - Retrospekcje, 2019 08:55 Którędy po sztukę - Mistrz Jerzy - magazyn 09:15 Chleb, miłość i zazdrość - kom., Włochy, 1954 11:00 Sława i chwała - serial, Polska, 1998 13:00 Jerzy Nowosielski. Maestro od marzenia - dokument, 2023 14:05 Chopin. Pragnienie miłości - dramat, Polska, 2002 16:15 Chleb, miłość i... - kom., Włochy, 1955 18:05 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Lady Barbara Hamilton - rozmowa 18:40 Legendy Rocka - Pop Rock - Brytyjski Rhythm and Blues - dok., Wlk. Bryt. 20:00 Mrożony peppermint - obycz., Hiszp., 1967	06:00 Nash Bridges - serial krym. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Paul podczas jazdy samochodem słyszą dochodzące z oddali strzały. 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Lekarze na start - serial medyczno-obyczajowy 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Kobra - oddział specjalny - Zabawa karnawałowa zostaje przerwana przez zamaskowanych kłauków, którzy kradną między innymi obrączkę Semira. 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - 35-letni Jacek Kiciński od roku jest ojcem. Początkowo był przerażony tą nową rolą, więc z wdzięcznością przyjmuje pomoc swojej matki	05:00 Szkoła - Marta Mus z siódmej klasy jest zazdrośna o królika swojego chłopaka... 06:55 Szpital - program obycz. 07:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:45 Ewa Sama piecze - program kulinarny 10:50 Tajemnice miłości - serial paradokumentalny obyczajowy 11:50 Rozwód. Walka o wszystko - program obyczajowy 12:50 Szpital - program obycz. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:55 Ewa Sama piecze - program kulinarny	06:00 Dlaczego ja? 08:00 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 09:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 10:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 12:00 Policjantki i Policjanci 13:00 Gliniarze - serial paradok. 14:00 Na ratunek 112 - serial 14:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 15:30 Uroczysko - serial krym. 16:05 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:05 Pierwsza miłość - serial 17:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:40 Spider-Man: Homecoming - akcja, SF, USA, 2017 00:30 Konwój - Polska, 2016 02:25 STOP Drogówka - serial policyjny 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Gość 19.30 20:15 Pogoda; Sport 20:35 Ojciec Mateusz - serial 21:30 Sprawa dla reportera 22:30 Świat w sieci - dok., Wlk. Bryt., 2020 23:35 Ocaleni - reality show 00:40 Wszystkie pieniądze świata - serial, Polska 01:50 Powrót na wyspę - serial 02:50 Czarne żniwa - Swyryd i Olena - serial kostiumowy 03:50 Sprawa dla reportera	19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Zapowiedź Panoramy 20:50 Postaw na milion - teleturniej 21:40 Dom pod Dwoma Orlami - serial, Polska, 2021 22:30 Panoramie 23:10 Zawodowcy - thriller, USA, 2008. Turk i Rooster to stróżę prawa, którzy tropią seryjnego mordercę likwidującego kryminalistów, którzy z braku dowodów wywinęli wymiarowi sprawiedliwości. 01:00 Tajemnice rodu Valentów - serial obycz. 02:10 Człowiek na torze - dramat psych., Polska, 1956 03:45 Rodzinka.pl - serial kom.	19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - Schab w sosie musztardowo-tymiankowym - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionery 21:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 22:40 Szeffowie-wrogowie II - kom., USA, 2014 00:55 Infiltracja - sens., USA, Hong Kong, 2006 03:55 Uwaga! - program interwencyjny 04:10 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:35 Jak to jest zrobione 05:00 Zamieszkać na plaży	16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - paradokument. 18:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - Polska, 2024 19:45 Sport; Pogoda 20:00 Farma - reality show 21:05 To skomplikowane - kom. romant., Japonia, USA, 2009 23:45 Pomiędzy nami góry 02:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:05 Zjedź Alaskę - program podróżniczo-kulinarny 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	21:45 Officer - serial sensacyjny, Polska, 2005 22:50 Na wschód od Hollywood - Żelazna dama - dramat, Franc., 2011 00:50 Kino nocne - Rzeź - dramat, Franc., 2011. Między dwoma chłopakami dochodzi do bójki. Wkrótce rodzice chłopców spotykają się, aby porozmawiać o tym konflikcie. Niewinne z początku spotkanie zamienia się wkrótce w pełną złościwość i niechęć potyczkę. 02:20 Bellissima - dramat, Polska, 2000 03:30 Samowolka - dramat obyczajowy, Polska, 1993 ● 05:45 Jeszcze więcej kultury	20:00 Cienki Bolek - kom., USA, 2015 22:00 Ekstrakt - kom., USA, 2009. Joel ma problemy w życiu zawodowym i prywatnym - jego żona prawdopodobnie go zdradza, a pracownicy nienawidzą. 23:55 Dorwać Smarta - kom., USA, 2008 02:05 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:05 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 04:15 Menu na miarę - program kulinarny 04:40 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:20 Menu na miarę - program kulinarny	20:00 Millerowie - kom., USA, 2013. David Burke jest drobnym dealerem marihuany. Pewnego dnia, kiedy usiłuje pomóc nastolatkom z sąsiedztwa zostaje napadnięty i okradziony przez grupę punków. 22:25 Królowa przetrwania - reality show 23:35 Gorący temat - obycz., USA, Kan., 2019 01:45 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 02:50 Zbrodnie, które wstrząsnęły Ameryką - program kryminalny 03:40 Tam, gdzie czają się duchy - program talk-show	08:40 Prawda a Historia 09:00 Na zdrowie 09:20 Opowieści z Księgi Cnót 09:45 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Sanktuarium Sulistawice - Cudowna historia 13:20 Przegląd Tyg. „Niedziela” 13:30 Msza św. 14:35 Św. Józef. Nasz duchowy ojciec 15:35 Sekrety mnichów 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędką nad wodę 16:35 Regał 17:05 Akademia pro-life 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Przyjaciele i bohaterowie 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia
--	---	--	---	---	---	--	--

ZŁOTE LATA HOLLYWOOD W ZSISIU

W Zespole Szkół Inżynierii Środowiska i Usług im. Mikołaja Kopernika w Elblągu odbył się konkurs Super Fryzjer ZSIŚiU. Tematem przewodnim były „Złote Lata Hollywood”.

LAUREATKI KONKURSU:

- I miejsce:** Anna Karbowska
klasa III fryzjer (Branżowa Szkoła I Stopnia)
II miejsce: Natalia Chochel
klasa II a fryzjer (Branżowa Szkoła I Stopnia)
III miejsce: Oliwia Markiewicz
klasa II b fryzjer (Branżowa Szkoła I Stopnia)

GALA SPORTU DZIENNIKA ELBLĄSKIEGO JUŻ ZA NAMI

Relację, zdjęcia i film z Gali podsumowującej XVIII Plebiscyt Dziennika Elbląskiego na 10 Najpopularniejszych Sportowców znajdziecie na www.dziennikelblaski.pl

CO ŁĄCZY SŁOWIAN I SKANDYNAWÓW?

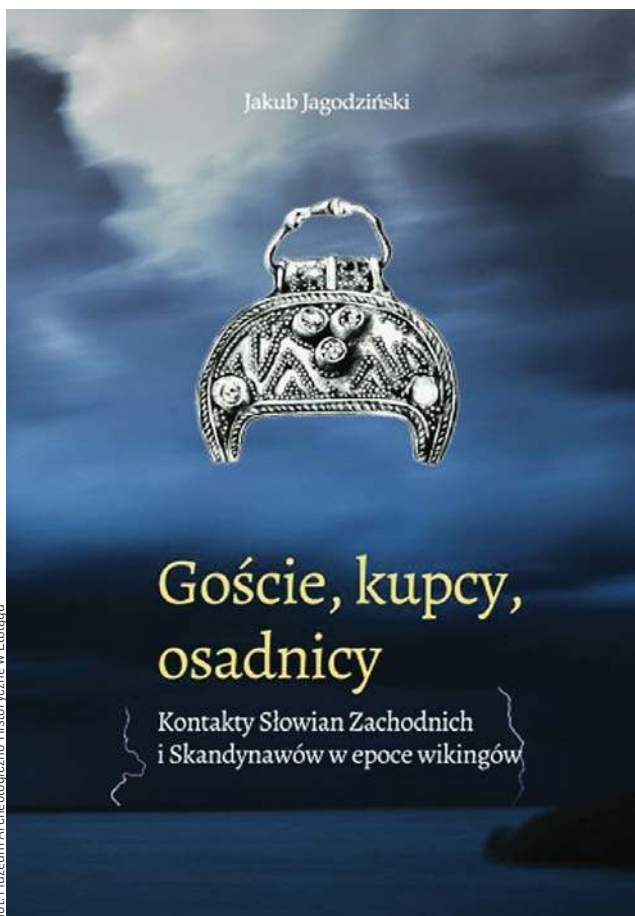
Okazuje się, że wcale nie tak mało! Udowadnia to dr Jakub Jagodziński z Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Elblągu. Jakiś czas temu ukazała się jego monografia „Goście, kupcy, osadnicy. Kontakty Słowian Zachodnich i Skandynawów w epoce wikingów”.

Doktor Jakub Jagodziński jest archeologiem i antropologiem kultury, autorem tekstów naukowych i popularnonaukowych, uczestnikiem krajowych i zagranicznych konferencji naukowych. Na co dzień pracuje w Dziale Naukowym Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Elblągu. W swojej monografii zajmuje się tematem kontaktów Skandynawów ze Słowianami Zachodnimi we wczesnym średniowieczu.

Kontakty zachodniosłowiańsko-skandynawskie fascynują kolejne pokolenia badaczy. Choć archeologia dawno obaliła już tezę o wikingach korzeniach Piastów, to zagadka relacji wczesnośredniowiecznych Słowian i Skandynawów do dziś jest jednym z ważniejszych problemów mediewistyki. Jakub Jagodziński wychodzi poza ramy tradycyjnego ujęcia, które redukuje zjawisko do jednostronnych wpływów. To próba szerszego spojrzenia na

specyfikę wzajemnych relacji, które – jak dowodzi autor – wbrew powszechnej opinii były symetryczne. Kim byli Skandynawowie, którzy pojawili się w państwie Piastów na początku XI wieku? Dlaczego na duńskich wyspach rozpoznajemy słowiańskie nazwy miejscowości? Jak należy rozumieć relacje Słowian i Skandynawów – byli to partnerzy, wrogowie, a może... goście, kupcy i osadnicy? Monografia Jakuba Jagodzińskiego to przewodnik po fascynującym świecie relacji słowiańsko-skandynawskich, w którym dwa pozornie obce sobie etnosy okazują się ważnymi partnerami.

„Goście, kupcy, osadnicy. Kontakty Słowian Zachodnich i Skandynawów w epoce wikingów” to nowe spojrzenie na początek państwa polskiego. W swojej książce doktor Jagodziński skupia się na Słowianach Zachodnich, czyli tych, którzy zamieszkiwali tereny dzisiejszych wschodnich Niemiec, Polski, Czech, Słowacji. Czemu akurat

padło na Słowianach Zachodnich? Jak podkreśla autor, przedmiotem jego zainteresowań było to, co

działo się wokół Bałtyku w kontekście ich relacji ze Skandynawami. Zaznacza przy tym wyraźnie, że jego

„Goście, kupcy, osadnicy. Kontakty Słowian Zachodnich i Skandynawów w epoce wikingów” to monografia Jakuba Jagodzińskiego z Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Elblągu

celem było odczarowanie tych relacji, gdyż częściej się mówi o wpływach skandynawskich. Obala również mity, które wzięły się z upraszczania i redukcji wiedzy historycznej, jak np. historia orzekomym wikingom mieczu odkrytym we Włocławku w styczniu tego roku. Okazuje się, że tak naprawdę nie ma przesłanek ku temu, żeby był on własnością mieszkańca Skandynawii. Ponadto najstarsze przedmioty skandynawskie pochodzące z terenów państwa Piastów datuje się na sam koniec X lub początek XI wieku, czyli okresu późniejszego niż czasy Mieszka I. Z tego

powodu wykluczyć można hipotezę, że Skandynawowie mogli być założycielami państwa Piastów. Natomiast autor poświęca dużo uwagi obecności samych Słowian w Skandynawii. Przejawy tego można zauważyć m.in. w odkryciach archeologicznych dokonywanych na tamtych terenach czy nawet w nazwach lokalnych i miejscowych – na przykład w duńskim Roskilde jest dzielnica Vindeboder mająca korzenie słowiańskie, a jej nazwę można tłumaczyć jako „kram Słowian”. Również często przemierzającym temat jest handel niewolnikami, który mocno wpłynął na rozwój ówczesnej gospodarki.

„Goście, kupcy, osadnicy” to pozycja obowiązkowa dla wszystkich zainteresowanych historią wczesnośredniowieczną oraz kontaktami między różnymi społecznościami na obszarze Europy Północnej.

AGATA TUPAJ

„DZIENNIK SNÓW” TOMASZA STĘŻAŁY I LASSEGO HANSENA

Jak wiele pamiętasz z tego, co śnisz? Zazwyczaj sny znikają zaraz po obudzeniu, ale nie tym razem... Tomasz Stężała wraz z Lasse Hansenem postanowili je uwiecznić w zbiorze opowiadań „Dziennik snów”.

Najnowsza książka Tomasza Stężala jest w pewnym sensie zaskakująca. Ten elblązanin wszak jest kojarzony przede wszystkim z powieści historycznych, takich jak seria opruskich bogów czy Elbing 1945, jeśli wymienić te najpopularniejsze. Tym razem jednak autor postawił na inne klimaty, mianowicie na zbiór opowiadań, do tego napisany wspólnie z drugą osobą – Lasse Hansenem.

Skąd pomysł na właśnie taką współpracę? Jak Tomasz Stężała zdradza w słowie wstępnym, poznał Lassego w latach 90., w czasie jednego z pobytów w Szwecji. „Dopiero potem dowiedziałem się nieco więcej o trudnym życiu Lassego i jego prześladowaniu za

nacjonalizm i «faszyzm», i choćby bierny opór przeciw niszczącemu wszystko wokół socjalizmowi. Jego pisanie otworzyło mi oczy i niestety – przewidywało degrengoladę Szwecji w dniach dzisiejszych” – pisze w przedmowie.

Zbiór „Dziennik snów” składa się z dwunastu opowiadań: sześć z nich napisał Tomasz Stężała, a kolejne sześć – Lasse Hansen. Niektóre z nich były drukowane w czasopiśmie „Prowincja” i „Tygiel”. Stanowią one swoisty zapis snów, przemyśleń oraz refleksji autorów.

Łatwo rozpoznać, które opowiadania są czyjego autorstwa, ponieważ wyraźnie się różnią od siebie stylem. Te Hansena mają bardziej publicystyczny charakter i cechuje je wyraźna walka

„Dziennik snów” to zbiór zróżnicowanych tematycznie dwunastu opowiadań, co już jest dość nietypowe, bo autor przyzwyczaił nas do tego, że pisze powieści historyczne

z systemem. Autor stawia w nich ważne pytania dotyczące funkcjonowania państwa i granic, do jakich

urzędnicy tego państwa mogą się posunąć w trosce o dobro obywateli. Nie brakuje w nich także elementów

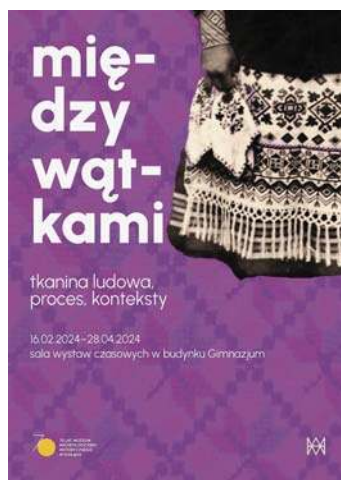
skierowanych ku refleksji nad społecznymi normami i wartościami. Na przykład jedno z opowiadań porusza kwestię prawa do bezpłatnej opieki lekarskiej w państwowym szpitalu dla osoby, która świadomie nie płaci ubezpieczenia zdrowotnego. Lasse Hansen nie ukrywa swoich poglądów politycznych, które można przypisać jako konserwatywne.

Natomiast opowiadania autorstwa Stężala mają bardziej rozrywkowy charakter, aczkolwiek nie brak w nich głębszych przesłań. Autor, znany dotychczas głównie z powieści historycznych, tutaj prezentuje różnorodność swojego literackiego talentu. Wśród opowiadań znajdziemy choćby pewnego rodzaju uzupełnienie

jednej z jego poprzednich książek: „Aptekarza”. Co ciekawe, mieści się tu nawet opowiadanie z elementami fantastycznymi – konkretnie „Obserwatorzy, porywacze i inni, którzy kontrolują nasze...”. Lepiej jednak go nie czytać przed snem.

Książka „Dziennik snów” jest więc nie tylko zbiorem fascynujących opowieści, ale także punktem wyjścia do rozważań nad różnorodnymi aspektami ludzkiego życia, społeczeństwa oraz polityki. Pomimo różnorodności tematów i stylów obu autorów zbiór ten tworzy spójną całość, która może zainteresować wszystkich poszukujących zarówno rozrywki, jak i głębszych przemyśleń.

AGATA TUPAJ

CO: CIERLICA I WIJADŁEM, CZYLI ZAPROSZENIE NA WYSTAWĘ TKANIN LUDOWYCH
GDZIE: MUZEUM ARCHEOLOGICZNO-HISTORYCZNE W ELBLĄGU
KIEDY: 16 LUTEGO
Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Elblągu serdecznie zaprasza na wernisaż wystawy czasowej „Między wątkami. Tkanina ludowa – proces, konteksty”, która przybliży dawny, ręczny proces powstawania tkaniny z najbardziej dostępnych surowców naturalnych jak len i wełna – runo owcze. Wydarzenie odbędzie się 16 lutego o godzinie 18.00 w budynku Gimnazjum elbląskiego muzeum. Na ekspozycji zobaczymy wiejskie sprząty związane z tkactwem, jak nożyce do strzyżenia owiec, zgrzebła, szczotki do czesania lnu, kołowrotki, wrzeciona, cierlice, międlice, wijadła, czy duży warsztat tkacki: krosno. Prześledzimy ponadto proces dbania o tkaniny, jak pranie – przy pomocy kijanek, dzwonu, czy tary do prania, prasowanie żelazkiem na węgiel oraz duszę czy ręczny, niegdyś popularny, a dziś raczej zapomniany, proces maglowania. Druga część wystawy ukaże wybrane przykłady tkanin, które przywieźli ze sobą na te tereny powojenni osiedleńcy. Będą to np. wileńskie narzuty, ręczniki, obrusy, ukraińskie haftowane koszuły – soroczki, ręczniki do przystrajania ikon, czy kilimy z Polski Centralnej. W okresie prezentacji wystawy zachęcamy szkoły i przedszkola do zapisów na warsztaty, podczas których uczniowie będą mogli pod okiem kuratora, Alicji Janiak, zapoznać się z wystawą oraz spróbować własnych sił w czesaniu runa owczego, przedzeniu, tkaniu, praniu czy maglowaniu. Wystawa i warsztaty potrwają do końca kwietnia. Udział w wernisażu jest nieodpłatny.

CO: ŚWIATOWY DZIEŃ KOTA. WARSZTATY WEEKENDOWE DLA DZIECI I OPIEKUNÓW
GDZIE: CENTRUM SPOTKAŃ EUROPEJSKICH „ŚWIATOWID”
KIEDY: 17 LUTEGO
Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu zaprasza na wspólne świętowanie Światowego Dnia Kota. Z tej okazji w sobotę, 17 lutego odbędą się warsztaty weekendowe dla dzieci i opiekunów. Kicia Kocia, Filemon, Garfield, a może Kot w butach? Jeżeli Twoje dziecko lubi koty, a w dodatku chętnie wyraża się artystycznie, to mamy idealną propozycję na kreatywne spędzenie czasu. Na sobotnich warsztatach artystycznych dzieci z opiekunami wspólnie stworzą portret ulubionego kota techniką kolażu. Podczas tworzenia prac będą inspirować się znanymi artystami, m.in. obrazami Gustava Klimta. Kocie dzieła sztuki powstaną przy użyciu różnych materiałów. Zapraszamy dzieci w wieku 5-12 lat. Zapewniamy wszystkie materiały i słodki poczęstunek. Obowiązują zapisy: dorota.grabowska@swiatowid.elblag.pl nr tel. 55 611 20 85 Data: 17 lutego (sobota), godz. 10:30 Miejsce: Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu

CO: ZAJĘCIA O SZTUCE DLA DZIECI: GOTYCKIE WITRAŻE
GDZIE: BIBLIOTEKA MŁODEGO CZYTELNIKA BULAJ
KIEDY: 17 LUTEGO
Biblioteka Młodego Czytelnika Bulaj zaprasza w sobotę, 17 lutego, o godz. 12:00 na „Bulajową sobotę”. Odbędą się zajęcia poświęcone sztuce, a konkretnie gotyckim witrażom. Podczas spotkania uczestnicy dowiedzą się, jak powstawały witraże i przyjrzą się pracom witrażowych mistrzów. Dodat-

kowo wykonają pracę plastyczną inspirowaną tematem zajęć – zaprasza prowadząca zajęcia Patrycja Grochowska. Uczestnicy proszeni są o zabranie ze sobą kostki do gry. Oferta skierowana dla dzieci w wieku 7+ Więcej informacji: Biblioteka Młodego Czytelnika Bulaj, ul. Zamkowa 1, tel. 55 625 60 23

CO: DLACZEGO SZTUKA?! | LUTY
GDZIE: CENTRUM SZTUKI GALERIA EL
KIEDY: 17 LUTEGO

Zakładamy Firmę Portretową! Warsztaty dla Dzieci w wieku 6-10 lat i ich Dorosłych w wieku 18+ Kiedy: 17 lutego 2024 roku, w sobotę Godzina: 12.00 – 13.30 Miejsce: w Galerii EL, przy ul. Kuśnierskiej 6, jeszcze dokładniej – w pracowni – Galerii Laboratorium Zapisy: e-mail helena@galeria-el.pl lub SMS 532 885 931 Podczas warsztatów poznamy się bliżej z: – łobuzerskim Stanisławem Ignacym Witkiewiczem i zasadami działania jego Firmy Portretowej, – Ewą Juszkiewicz i jej buntem związanym z upiększaniem dam ze starych portretów, – Christophem Niemannem i jego niedzielnymi wyzwaniami na pomysłowość oraz – Andym Warholem – mistrzem w wyszukiwaniu i tworzeniu gwiazd. Zadziałamy! Przeprowadzimy twarzowe badania w ciemno, stworzymy portret z odpadków i pop-artowy piankoryt pełen naszych humorów. Ubierzcie się ciepło, wygodnie, do pobrudzenia, a przy okazji nie zapomnijcie zabrać torby na stworzone podczas warsztatów dzieła sztuki.

CO: NARODOWY BALET GRUZJI SUKHISHVILI
GDZIE: HALA SPORTOWO-WIDOWISKOWA MOSIR
KIEDY: 17 LUTEGO
Gruzińscy tancerze oszaleją swoją choreografią, wirowaniem w powietrzu i porywającymi skokami. Wypełniają scenę dynamiczną energią. 100 tancerzy, niesamowita orkiestra i unikatowe instrumenty muzyczne. To widowisko zapamiętasz na zawsze! Ich występ obejrzało

ponad 90 mln widzów. Każdego roku czekają na nich w różnych krajach świata. Nazywają ich huraganem na scenie, duchem widowiska, unikalnym fenomenem, ósmym cudem świata! Tak potrafią tylko ONI! Poczuj moc pozytywnych emocji! 100 tancerzy i 2500 kostiumów. Niesamowita orkiestra i unikatowe instrumenty muzyczne. Mają wpływ na światową modę, kręcą o nich filmy i piszą książki. Ich taniec rzuca wyzwanie prawom grawitacji. To widowisko zapamiętasz na zawsze!

CO: KONCERT PULL THE WIRE x SKOWYT x DANZIGER
GDZIE: KLUB MJAZZGA
KIEDY: 17 LUTEGO, GODZ. 19

Pirackie Rodeo trwa! Pull The Wire i Skowyt dają czadu w Elblągu! Imprezę rozgrzeje Danziger. **Pull The Wire** to zespół z Żyrardowa, grający muzykę, której najbliżej do punk rocka. Ich twórczość i koncerty jest jak wypad z kumplami na piwo. Lirycznie – bez farmazonów i owijania w bawełnę, o sprawach codziennych, ważnych i mniej ważnych. Nie zabraknie też niewybrednych żartów i kuflowego humoru. Koncertowo zespół należy do tych którzy na równi dotrzymują kroku swoim fanom jeśli chodzi o dobrą zabawę skutkującą przeponnymi elementami garderoby! **SKOWYT** W okresie burzy i naporu Skowyt wydał z siebie znane i nie zawsze lubiane numery, takie jak: ONA JEST NAZI, POKOLENIE CHUJ, PLAYBOY, ACHTUNG, POLENI! i RÓB REWOLUCJĘ, które pojawiały się regularnie m.in. w Antyradiu, oraz w RoxyFM, a kilka razy nawet w Trójce. Zespół zagrał dwa razy na Przystanku Woodstock (Poland Rock) i rozbijał się koncertowo po Polsce m.in. w towarzystwie Dezertera, Rutę, Proletaryatu i Farben Lehre. **DANZIGER** Kapela z Trójmiasta grająca melodyjnego punka. Zespół powstał w 2016 roku, wydał dwie EPki i długogrającą płytę „Hate Us!”, której pozytywne recenzje ukazały się we wielu punkowych zinach i w prasie katolickiej. W grudniu 2023 wydali płytę „Czy już zawsze będzie źle?”, na której nieco wykroczyli poza granice swojego stylu.

CO: DKK DLA DOROSŁYCH
GDZIE: BIBLIOTEKA ELBLĄSKA
KIEDY: 20 LUTEGO

20 lutego (wtorek), godz. 16:30, Biblioteka Literacka, ul. św. Ducha 3-7 – spotkanie DKK dla dorosłych i rozmowa o książce Gary’ego Shteyngarta pt. „Nasi przyjaciele na wsi” O książce z opisu wydawcy: Gdy na początku pandemii Gary Shteyngart opuścił trawiony wirusem Nowy Jork, by wraz z grupą przyjaciół schronić się w swojej podmiejskiej daczce, poczuł, że ma historię do opowiedzenia. Nic sobie nie robiąc z apeli felietonistów, by poczekać z książkami o czasie zarazy, napisał rzecz zanurzoną we współczesności, która jednak wyrasta poza doraźność. „Nasi przyjaciele na wsi” to utrzymana w czeszkowskim duchu opowieść o rozpadzie świata, jaki znaliśmy, czego symptomy autor obserwuje we współczesnej Ameryce. (moderatorka: Halina Samson; tel. 55 625 60 17)

CO: ZIOŁA NA WIOSNĘ | WARSZTATY ZIELARSKIE DLA SENIORÓW
GDZIE: CENTRUM SPOTKAŃ EUROPEJSKICH „ŚWIATOWID”
KIEDY: 21 LUTEGO
Klub Aktywnego Seniora zaprasza na warsztaty zielarskie. Temat spotkania: zioła na wiosnę. Na najbliższym spotkaniu, 21 lutego, o godz. 10:00 (pracownia tkacka) seniorzy dowiedzą

KLUB AKTYWNEGO SENIORA "Światowid"
zaprasza na
Warsztaty Zielarskie
Zioła na wiosnę
21 lutego
godz. 10:00 - 11:30
pracownia tkacka
bezpłatne

Obowiązują zapisy
Liczba miejsc ograniczona
Więcej informacji: tel. 55 611 20 59/85

się więcej o ziołach. Zajęcia są bezpłatne, ale obowiązują zapisy. Liczba miejsc ograniczona. Więcej informacji pod adresem mailowym: dorota.grabowska@swiatowid.elblag.pl lub pod numerem tel.: 55 611 20 59/85 Termin: 21 lutego, godz. 10:00 – 11:30 Miejsce: Pracownia tkacka, CSE „Światowid” w Elblągu

CO: ZABAWY DLA NAJMŁODSZYCH W BIBLIOTECZNEJ „STACYJCE”
GDZIE: BIBLIOTEKA ELBLĄSKA, FILIA LOKOMOTYWA
KIEDY: 21 LUTEGO

Lokomotywa
dzieciom

Filia biblioteczna Lokomotywa przy ul. Ogólnej zaprasza dzieci w wieku 2-3 lata wraz z rodzicami/opiekunami na zajęcia w bibliotecznej „Stacyjce”. Będzie mnóstwo świetnej zabawy i ciekawe książkowe historie. Obowiązują zapisy. Zapraszamy do zapoznania się z grafiką na luty. Grafik: 21.02, godz. 10:30 – zajęcia będą inspirowane książką „Pierwszy śnieg” Agnieszki Sobich. Podczas zajęć dzieci poznają wesołego pingwinka Pawełka, który uwielbia zimowe zabawy na śniegu. W programie zajęć również zabawy ruchowe, piosenki z pokazywaniem i inne atrakcje. „Stacyjka” to dynamiczne, pełne zabawy zajęcia dla najmłodszych (2-3 lata) w oparciu o dziecięcą literaturę. Celem zajęć jest wspieranie wszechstronnego rozwoju dziecka poprzez obcowanie z literaturą, która jest źródłem wielu przeżyć i wrażeń oraz niezastąpionym sposobem wzbogacania wyobraźni u dziecka. Dla rodziców są one okazją do wymiany doświadczeń związanych z wychowaniem dzieci. Udział w zajęciach jest bezpłatny. Więcej informacji i zapisy: Filia nr 4 Lokomotywa, ul. Ogólna 59, tel. (55) 625 60 90

CO: POROZMAWIAJMY O ZDROWIU
GDZIE: BIBLIOTEKA ELBLĄSKA, FILIA CYBERIADA
KIEDY: 21 LUTEGO, GODZ. 16:30

Spotkanie z magistrem inżynierem żywienia i dietetyki Panią Martyną Starzyńską, która od 12 lat zajmuje się ziołolecznictwem i naturalną suplementacją. Jest właścicielką sklepu ZIELARSKO-MEDYCZNEGO oraz GABINETU DIETETYCZNEGO. Tematem spotkania będzie mikrobiota jelitowa i jej wpływ na organizm oraz ziołowa pomoc w insulinooporności.

OGŁOSZENIA DROBNE

ROLNICTWO

maszyny rolnicze

PRZYCZEPĘ jednoosiową 10T, pługi zagonowe Kverneland pięcio i cztero skibowe, kultywator uprawowy 4m hydraulicznie składany, wały posiewne 6m hydraulicznie składane- sprzedam tel.698-703-449.

WAŁY posiewne 6m,5,2m,5m ciągnane, rozsiewacz nawozu, wał kruszący 6m hydraulicznie składany, głębokości 3m i 4m- sprzedam tel.698-703-449.

zwierzęta hodowlane

KURY Młode Nioski, Od Hodowcy, Szczepione, Dowóz, TANIO, 502-031-298

PRACA

dam pracę

ZATRUDNIĘ pracownika do prac

gospodarczych z możliwością zakwaterowania, 504-262-593.

HANDEL

DREWNO kominkowe, opałowe (jesion, dąb- suchy 4-letni) min.3m=transport gratis, 794-630-121, 576-935-573.

TURYSTYKA

WCZASY DLA SENIORA - Stegna - 8 dni - maj od 1099zł/os., czerwiec od 1399zł/os., lipiec od 1349zł/os., sierpień od 1349zł/os., wrzesień od 1199zł/os., (55) 247-60-30, 534-244-044. www.ow-cubex.pl, (55) 247-83-47. WWW.WCZASY-SENIOR.PL

WCZASY DLA SENIORA - Krynica Morska - 8 dni, marzec od 999zł/os., kwiecień od 1099zł/os., maj od 1249zł/os., czerwiec od 1649zł/os. i inne www.owjantar.pl, (55) 247-60-30, 534-244-044, www.ow-cubex.pl, (55)247-83-47. WWW.WCZASY-SENIOR.PL

ZARZĄD POWIATU BRANIEWSKIEGO

informuje, że w dniach od 14.02.2024 r. do 05.03.2024 r. na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa Powiatowego w Braniewie oraz na stronie internetowej www.bip.powiat-braniewo.pl został wywieszony i podany do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości Powiatu Braniewskiego przeznaczonej do najmu w trybie bezprzetargowym, lokalu położonego w Braniewie, przy ul. Królewieckiej 26.

WYBIERAMY NAJPOPULARNIEJSZEGO SAMORZĄDOWCA WARMII I MAZUR

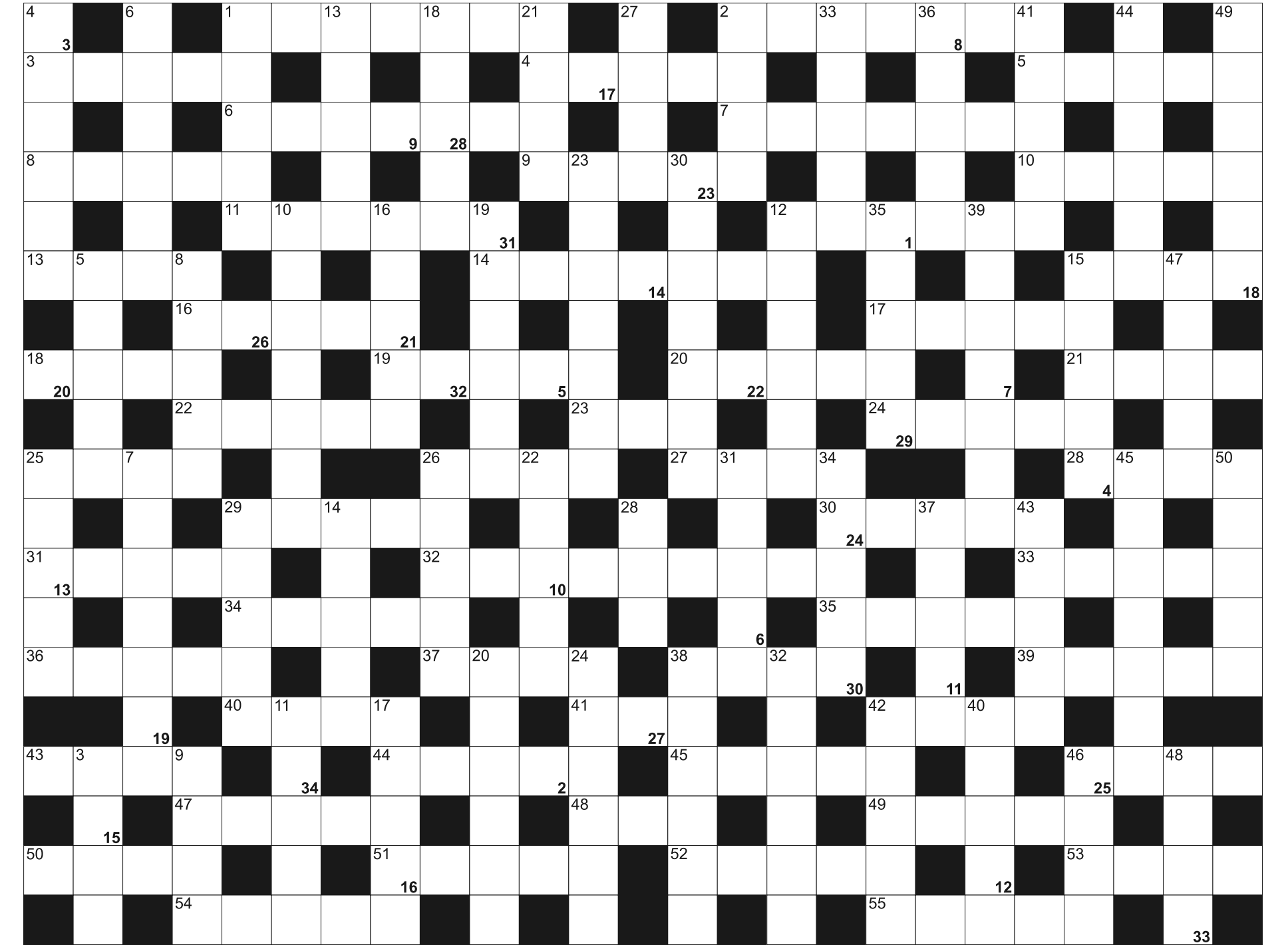
GAZETA OLSZTYŃSKA **DZIENNIK ELBLĄSKI**

Głosowanie SMS-owe trwa od 17.01 do 29.02.2024 r.

Lista kandydatów dostępna jest na stronie www.gazetaolsztynska.pl/plebiscyt

VIII KONGRES PRZYSZŁOŚCI

Krzyżówka klasyczna z hasłem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 34, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	12		13		14	15	16	17		18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28		29	30		31	32	33	34								

POZIOMO: 1) ciasto z miodem i korzeniami; 2) artystka przy sztalugach; 3) przepływa przez Paderborn, prawy dopływ Renu; 4) plastikowa słomka do napojów; 5) podróżna lub na zakupy; 6) wypukła zewnętrzna warstwa gałki ocznej; 7) wartość banknotu; 8) Sueski i Panamski; 9) ze stolicą Sana; 10) stawia strażaków na nogi; 11) australijski pająk spokrewniony z ptasznikami; 12) drażek linoskoczka; 13) trzy osoby w zespole; 14) uczulenie np. na pyłki kwiatowe; 15) bóstwo egipskie, utożsamiany z Re; 16) reperuje buty; 17) tytuł niższy od hrabiego; 18) przegowany kot z karpackich lasów; 19) czarownica, wiedźma; 20) czwarte co do wielkości miasto w Słowacji; 21) rzepakowy do smażenia; 22) rasa psów, zaliczana do szpiców japońskich; 23) bohater filmu "Matrix"; 24) szkockie miasto na pld, brzegu zatoki Moray Firth; 25) ojciec prosiaka; 26) parkan, ogrodzenie; 27) czerwone kwiaty w zbożu; 28) zimą otula szyję; 29) z jej soku tequila; 30) despota; 31) posągowa bogini z Milo; 32) i Szyborska, i Maria

Curie-Skłodowska; 33) dzisiejsza nazwa starożytnej Smyrny; 34) materiał na garnitury; 35) aktor komediowy; 36) papilarnie; 37) samochód; 38) sieć szwedzkich sklepów meblowych; 39) mniejsza od wsi, kolonia; 40) stolica Włoch; 41) wada wzroku; 42) ani pion, ani poziom; 43) buduje kopce na działce; 44) wydzielony obszar morza; 45) chwast zwany świńską trawą; 46) świecące pociski; 47) jazda bez siodła; 48) duża żaba; 49) portugalskie wyspy na Atlantyku; 50) latał z Dedalem; 51) but piłkarski; 52) gazeta dla komputerowca; 53) Sokrates lub Zorba; 54) mała Antonina; 55) dręczy debiutanta

PIONOWO: 1) klejnot z muszli małża; 2) autor "Czarodziejskiej góry"; 3) jedna druga myje; 4) filmowy afisz; 5) czerwony klejnot; 6) ozdobne przy mankietach koszuli; 7) sława, poklask; 8) imię bohatera "Błaznanego bębena"; 9) urodzinowe ciasto ze świeczkami; 10) codzienność sportowca; 11) lud afrykański

z RPA; 12) polskie morze; 13) Poe i Degas; 14) stolica Grecji; 15) dawniej ogłoszenie; 16) ratunkowa na autostradzie; 17) mała mapa; 18) przyzwyczajenie, nałóg; 19) letni but; 20) dzieła literackie lub muzyczne; 21) państwo, ojczyzna; 22) wśród gum do żucia; 23) modniś; 24) objaw, symptom; 25) podkuwał konie; 26) chiński miś; 27) chemiczne Br; 28) pluszowy niedźwiadek; 29) kwiat marcień lub michałek; 30) spec od środowiska pracy; 31) wiekowy mebel; 32) pierunujące rezultaty; 33) błyskowa lub Aladyna; 34) wyspa Odyseusza; 35) sąsiad Izraela i Syrii; 36) odprowadza wodę z dachu; 37) kolega A'Tomka; 38) kraj z Hajfą i Tel Awiwem; 39) efekt stresów; 40) festiwalowe miasto nad Odrą; 41) materiał jednostronnie błyszczący; 42) początek; 43) imię autora "Greka Zorby"; 44) ręczny karabin maszynowy; 45) towar za towar; 46) stolica Łotwy; 47) domena Verdiego i Pavarottiego; 48) płynący strumień wody; 49) opera Bizeta; 50) Federico Garcia, hiszpański poeta

SUDOKU

		3	4	1		2		
9				5				
4	2	8		3	9	1		
				4				
1	8	9	5	7				
7		6	8			5		
		2				7	4	6
	5						2	
	1			9	2	3		8

4		9			8	5	3	7
2					3		4	
	3	6	1				9	2
					9	4	2	
				1				
			5	8				1
6				5				
3	5		6	9	4		7	8
8	7	4				6	5	

	8		7	1				
7	3				2	5		
9				4			7	6
1						6		2
	6				1	4		
					8	3		
		2	1		4	9	8	5
8	9	4	5	6				
5	1		8	2	9		6	

PO PORAŻCE JEST ZWYCIĘSTWO

PIŁKA NOŻNA \\ W szóstym meczu kontrolnym Concordia Elbląg odniosła trzecie zwycięstwo. Tym razem podopieczni trenera Mateusza Sobieraja wygrali także z grającym w III lidze, ale w grupie 2 Wikędem Luzino 2:0.

• **Concordia Elbląg**
— Wikęd Luzino 2:0 (1:0)
1:0, 2:0 — Augusto (26, 85)

CONCORDIA: Manikowski — Doniecki, Staniak, Jakubowski, Szpucha, Filipczyk, Bukacki, Nowicki, Sionkowski, Augusto, Noworyta, grali jeszcze: Rękawek, Kottlenga, Kaczorowski, Van Leperen, Bartosiński.

W zespole gospodarzy zagrał już potwierdzony 21-letni Michał Staniak (Zagłębie Sosno-

wiec), który grać będzie na wypożyczeniu do końca tego sezonu. Concordia po ostatnim przegranym spotkaniu z II-ligową Olimpią 2:3, koniecznie chciała ten mecz rozstrzygnąć na swoją korzyść i osiągnęła swój cel. Mecz w początkowej fazie odbywał się przy padającym deszczu, ale żadna z drużyn się nie oszczędzała i był to wyrównany pojedynek. Z biegiem czasu inicjatywę zaczęli przejmować elblążanie. Efektem tej przewagi był gol dla Concordii. W 26

minucie Gracjan Szpucha stroną boiska, dośrodkował w pole karne do Joao Augu-

sto, który uderzył z pierwszej piłki i otworzył wynik spotkania. Ten sam zawodnik miał jeszcze w pierwszej odsłonie meczu dwie wyborne sytuacje do zmiany wyniku, ale na przeszkodzie stanął mu dobrze broniący bramkarz gości. Po przerwie elblążanie prowadzili grę i cały czas posiadali optyczną przewagę. Na bramkę przyjezdnych strzelali: Jakub Rękawek, Szpucha, ale bez skutku. W końcu podopieczni trenera Sobieraja dopięli swego. Na

pięć minut przed końcem meczu ponownie na listę strzelców wpisał się Joao Augusto. Sfinalizował on podanie Jakuba Rękawka i gdy strzelił z pola karnego, piłka ugrzęzła w siatce. Jeśli chodzi o gości, od początku meczu stawiali się na grę z kontry, ale żadnej groźniejszej sytuacji nie stworzyli. Kolejny mecz kontrolny, Concordia także zagra w sobotę o godz. 14 u siebie, a jej rywalem będzie III-ligowy Stolem Gniewino.

JERZY KUCZYŃSKI

JEST WSPARCIE DLA SPORTU W REGIONIE

Rozwój fizyczny to podstawa zdrowego społeczeństwa. Dlatego dostęp do infrastruktury w regionie ma być lepszy. Służyć ma temu wsparcie wojewódzkiego samorządu. Rusza konkurs „Małe granty na infrastrukturę sportową w województwie w 2024 roku”.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego kontynuuje starania mające na celu poprawę stanu infrastruktury sportowej w naszym regionie. W najnowszym kroku ogłoszony został konkurs na „Małe granty na infrastrukturę sportową w województwie w 2024 roku”, który ma na celu zwiększenie dostępności obiektów sportowych dla mieszkańców oraz poprawę ich stanu technicznego.

Marszałek województwa Marcin Kuchciński pod-

kreśla znaczenie inwestycji w infrastrukturę sportową jako wsparcie dla regularnej aktywności fizycznej mieszkańców.

— Cieszymy się, że z roku na rok konkurs cieszy się coraz większym zainteresowaniem. Chcemy wspierać lokalne samorządy w realizacji zadań związanych z poprawą warunków do uprawiania sportu, co pozwala nam pozytywnie wpływać na aktywność fizyczną mieszkańców w naszym regionie — mówi Marcin Kuchciński.

Każda gmina może starać się o dofinansowanie

W ciągu ostatnich lat Samorząd Województwa już zrealizował ponad 130 zadań związanych z rozwojem infrastruktury sportowej, a kwota wsparcia przekroczyła 3,7 mln zł. W tym roku samorząd przeznaczył na ten cel aż 820 tys. zł. Dofinansowanie wynosi maksymalnie 50 proc. wartości zadania, jednak nie więcej niż 50 tys. zł. Środki te będą przeznaczone na budowę, modernizację, doposażenie infrastruktury, zakup sprzętu czy za-

opatrzenie obiektów sportowych.

Projekty realizowane w ramach konkursu muszą zostać zakończone do 20 grudnia 2024 roku. Wnioskodawcami mogą być wszystkie gminy i powiaty z województwa warmińsko-mazurskiego. Każda gmina oraz powiat będzie mogła złożyć jeden wniosek, a alokacja dotacji celowej zostanie przyznana na podstawie uchwały sejmiku województwa warmińsko-mazurskiego.

OPR. RAZ

Z DWÓCH IV-LIGOWCÓW LEPSZE REZERWY OLIMPII

PIŁKA NOŻNA \\ Piłkarze Olimpii II Elbląg w ramach przygotowań do rundy wiosennej rozegrali szósty mecz kontrolny. Tym razem pokonali u siebie grający w IV lidze pomorskiej zespół Powiśla Dzierzgoń 1:0.

• **Olimpia II Elbląg**
— Powiśle Dzierzgoń 1:0
1:0 — Piróg (4)

OLIMPIA II: Olbryś (46 Januszewski) — Etmanski, Kasprzykowski, Łoś, Piróg (46 Ruciński), Sanocki (46 Tobojka), Sznajder (46 Dzierżkiewicz), Stróżewski (46 Kryński), Dziurdzia, Kulikowski (46 Anisiewicz), Kościuk.

Kolejne spotkanie rezerwy Olimpii zagrały w typowo młodzieżowym składzie, a trzon zespołu oparty był o własnych wychowanków. Drużynę gości, którą prowadzi doświadczony i utytułowany trener Jerzy Jastrzębowski, w swoich szeregach miała kilku doświadczonych zawodników na czele z 44-letnim bramkarzem

Krzysztofem Pilarzem. Nie zabrakło też i młodszych piłkarzy. W zespole Powiśla zagraли piłkarze Olimpii II, młodzieżowcy: Igor Tutaj oraz Konrad Zebrowski. Jeśli chodzi o mecz, stał on na przeciętnym poziomie, choć ambicji i żadnej woli walki odmówić nie było można. Jedyną bramkę na wagę zwycięstwa elblążanie zdobyli na początku spotkania, gdzie prostopadłe podanie Filipa Kasprzykowskiego sfinalizował Jan Piróg i mając tylko przed sobą bramkarza gości, nie zmarnował sytuacji. W tej części spotkania żadna ze stron nie posiadała klarownej sytuacji do zmiany wyniku. Po przerwie dużo było bieżania, gra była szarpana, jednak podopieczni trenera Karola Przybyły ten wynik

utrzymali do końca. Tak na dobrą sprawę elblążanie mieli jeszcze jedną wyborną sytuację do zmiany wyniku, ale Aleks Anuszkiewicz, będąc w sytuacji sam na sam z bramkarzem gości, zamiast piłkę trafić do siatki, to trafił w golkipera Powiśla. Kolejny mecz Olimpia II rozegra na wyjeździe w sobotę z liderem IV ligi pomorskiej Jaguarem Gdańsk.

Ostatni mecz kontrolny II-ligowej Olimpii

W sobotę o godz. 12 meczem z III-ligową Mławianką Mława podopieczni trenera Przemysława Gomułki zakończą okres przygotowań do wiosennych rozgrywek o mistrzowskie punkty w II lidze. Już 24 lutego (sobota) o godz. 15.30 żółto-biało-niebiescy

podejmować będą Skrę Częstochowa. Olimpia przygotowania do rundy rewanżowej rozpoczęła 4 stycznia. W tym okresie rozegrała sześć spotkań towarzyskich, w których poniosła dwie porażki oraz zanotowała cztery zwycięstwa. Z zespołu ubył tylko pomocnik Krystian Kardys (Czarni Polanica). Jeśli chodzi o formę elbląskiej drużyny rośnie ona z dnia na dzień i drużyna już mogłaby przystąpić do walki o ligowe punkty. Jednak przed nimi jest ostatni mecz kontrolny z 15 zespołem III ligi, grupy 1. W tym meczu trener Gomułka będzie miał do dyspozycji 20 zawodników i każdy z nich zapewne zagra. Mecz odbędzie się na boisku przy ul. Skrzydlatej.

JERZY KUCZYŃSKI

NAUKA PŁYWANIA Z MOSIR-EM. RUSZYŁ DODATKOWY NABÓR

Wakacje nad morzem czy weekendowy wyjazd nad jezioro z dzieckiem nie muszą się wiązać z dodatkowym stresem dla rodziców. Umiejętności pływackie i oswajanie się z wodą przydają się w życiu codziennym i warto je wdrażać już od najmłodszych lat. Ruszył dodatkowy nabór na naukę pływania z MOSIR-em. Dzięki tym zajęciom każdy początkujący pływak szybko zaprzyjaźni się z wodą, a ci bardziej doświadczeni będą mogli doskonalić swoje umiejętności. W krytej pływalni

pływacy do dyspozycji będą mieli basen sportowy lub rekreacyjny, gdzie pod okiem wykwalifikowanego instruktora zrobią postępy, które będą mogli wykorzystać już w zbliżającym się sezonie letnim. Fachowa kadra i przyjemna atmosfera to nieodłączne elementy wszystkich zajęć. Zapisy i szczegółowe informacje dostępne są pod numerem telefonu 55 625-63-81 (w godzinach 7:30-15:30) lub mailowo natalia.kwiatkowska@mosir.elblag.eu.

MOSIR

BASKETBALL JUŻ SAMODZIELNYM LIDEREM

KOSZYKÓWKA \\ W III lidze międzywojewódzkiej pomorsko-warمیńsko-mazurskiej Energa Basketball Elbląg odniósł dwunaste zwycięstwo z rzędu. W zaległym spotkaniu pokonał TSK Roś Pisz 65:60 i nadal jest bez porażki.

• **Energa Basketball Elbląg**
— **TSK Roś Pisz 65:60**
(21:16, 17:12, 12:16, 15:16)

ENERGA: Szuszkiewicz 18, Jastrzębski 17, Zamojski 12, Budziński 7, Prokurat 5, Niburski 3, Gliński 2, Pawlak 1, Koniczek, Krakowski, Bałabuch, Nisztuk
TSK Roś: M. Bessman 20, Stanisławajtyś 17, Milewski 13, Ł. Bessman 8, Ilimowicz 2.

To jest już dwunaste zwycięstwo Energa Basketbally pod opieką trenera Arkadiusza Majewskiego. Elblązanie są, jak do tej pory, jedynym zespołem w lidze bez straty punktu, choć zespoły robią wszystko, by pokrzyżować im szlaki. W niedzielę w derbach województwa warmińsko-mazurskiego gospodarze pokonali zawsze groźny TSK Roś Pisz 65:60, który w ubiegłym sezonie występował w II lidze i była to najniższa wygrana lidera tabeli w tym sezonie. Początek spotkania rozpoczął się obiecująco dla elblązan, którzy po dwóch rzutach za trzy punkty Kacpra Szuszkiewicza wygrywali 6:2. Goście nie dawali za wygraną i grali jak równy z równym. Jednak bardziej kolektywna gra i lepsza skuteczność Basketbally sprawiła, że to oni po

pierwszej kwarcie wygrali 21:16. W pierwszych minutach drugiej kwarty Piotr Budziński zdobył 5 punktów. Następnie z dystansu rzucił Przemysław Zamojski i Energa prowadziła 32:21. Na przerwę elblązanie schodzili z 10-punktową przewagą, prowadząc 38:28.

KOLEJNE DWIE KWARTY DLA GOŚCI

Początek drugiej odsłony meczu przebiegał pod dyktando lidera. Dużą skutecznością popisywał się Kacper Jastrzębski i w 27 minucie na tablicy wyników pokazał się rezultat 48:32. W ostatnich trzech minutach trzeciej kwarty elblązanie jakby pewni swego zanotowali przestój. Z kolei ambitni koszykarze Rosia skrzętnie zaczęli wykorzystywać błędy miejscowych zawodników i nie mają nic do stracenia, zaczęli odrabiać straty. Tę kwartę wygrali 16:12 i zmniejszyli porażkę do sześciu punktów, przegrywając po pół godzinie gry 44:50. O końcowym rezultacie spotkania miało zadecydować ostatnie dziesięć minut gry. Już początek czwartej kwarty pokazał, że goście dążyć będą do zwycięstwa, a tym samym sprawienia niespodzian-

foto: Ryszard Biel

Kolejny mecz elblązanie zagrają również u siebie

ki. W 33 minucie pisanie zmniejszyli porażkę do jednego punktu i przegrywali tylko 49:50. W kluczowym momencie elblązanie się zmobilizowali i za sprawą

Szuszkiewicza, Prokurata, Zamojskiego w 55 minucie odskoczyli Rosiowi na dziewięć punktów i prowadzili 58:49. Tej przewagi elblązanie już nie roztrwonili.

Wynik spotkania ustalili Sebastian Gliński, wykorzystując dwa rzuty osobiste. Ostatecznie Energa Basketball wygrał 65:60 i tym samym został samodzielnym liderem w tabeli. Kolejny mecz elblązanie zagrają również u siebie. W najbliższą niedzielę w hali MOS przy ul. Kościuszki o godz. 16.45 podejmować będą AZS UWM Olsztyn.

W pozostałych zaległych spotkaniach zanotowano wyniki: SMS PZKosz Władysławowo — Wilki Etk 80:74, Trójczka Olsztyn — Orka Iława 103:84

PO 12 KOLEJKACH

1. Energa Basketball

	24 1141:729
2. Politechnika	22 1087:790
3. SMS PZKosz	20 968:899
4. Trójczka	19 1076:937
5. TSK Roś	19 991:896
6. Orka •	17 939:1054
7. Wilki ••	16 829:803
8. AZS UWM ••	16 868:936
9. Kolejarz	14 830:1064
10. Junior Basket • 13	775:1376

• mecz więcej, •• mecz mniej.

Najlepsi snajperzy 3 ligi

1. Jacek Markowski (Orka) 13 meczów/369 pkt
2. Mateusz Bessman (Roś) — 12/285
3. Piotr Miętka (Kolejarz) — 11/227
4. Adam Wąsowicz (Politechnika) — 11/213
5. Kacper Majchrowicz (Trójczka) — 11/212
6. Kacper Jastrzębski (Basketball) — 12/203
7. Przemysław Zamojski (Basketball) — 9/198.

W 13. kolejce w niedzielę 18.02 grać będą:

TSK Roś Pisz — SMS PZKosz Władysławowo, Wilki Etk — Orka Iława, Szkoła Gortata Politechnika Gdańsk — UKS Trójczka Olsztyn, Junior Basket Club Olsztyn — Kolejarz Chojnice. Energa Basketball Elbląg — AZS UWM Olsztyn

JERZY KUCZYŃSKI

SPRINTEM

• KICKBOXING ZAWODNICZY SILVANTA NA PODIUM

W miniony weekend w Bolszewo (woj. pomorskie) odbył się ogólnopolski turniej w kickboxingu „Duet Fight Night”. W rankingowych zawodach Polskiego Związku Kickboxingu udział wzięło ponad 500 zawodników, w tym dwóch reprezentantów Energa Silvant Elbląg: Mariusz Paruzel oraz Adrian Durma, który aż trzykrotnie stawał na najwyższym podium. Elblązanin najpierw w formule Light Contact w kategorii wagowej do 79 kg w finale pokonał Mateusza Łańskiego (Unia Susz), a w kategorii wagowej 84 kg zwyciężył Tadeusza Kowzanę (EKK Elbląg). Durma startował też w formule Kick

Foto: arch.przywate

Light w wadze 79 kg, gdzie w walce o złoty medal wygrał z Przemysławem Catką (OKK Otwock). Po tym turnieju Durma wyjechał z reprezentacją Polski na Puchar Europy do Zadaru (Chorwacja), który odbędzie się w ten weekend. Elblązanin wystartuje w dwóch formułach: Light Contact oraz

w Kick Light. — Jestem na początku sezonu i wszystko idzie w dobrym kierunku. Przede mną sporo wyzwań i poprzeczka zawieszona będzie coraz wyżej — stwierdza Durma. Wracając do turnieju, po kilkuletniej przerwie wystąpił elblązanin Paruzel i w formule Light Contact

w wadze 84 kg wywalczył brązowy medal, co było sporą niespodzianką.

• **PIŁKA RĘCZNA**
W II LIDZE SILVANT
HANDBALL TRZECI
W minioną środę dokończona została pierwsza kolejka spotkań rundy rewanżowej. Wcześniej Silvant Handball Elbląg wygrał z SPR Wybrzeże II Gdańsk 33:19. W pozostałych spotkaniach uzyskano wyniki: Czarni Ole-

skiego Energa Truso Elbląg trafiły na bardzo silnych przeciwników. W grupie elblązanki przegrały z Szóstką TPS Biała Podlaska 0:3 (-20, -17, -15), z ŁKS Łódź 0:3 (15, -18, -16). W ostatnim spotkaniu grupowym pokonały Pomorzana Pogodno Szczecin 3:1 (-35, 17, 22, 20), zajęły trzecie miejsce i odpadły z dalszych rozgrywek.

• PIŁKA RĘCZNA W II LIDZE SILVANT HANDBALL TRZECI

W minioną środę dokończona została pierwsza kolejka spotkań rundy rewanżowej. Wcześniej Silvant Handball Elbląg wygrał z SPR Wybrzeże II Gdańsk 33:19. W pozostałych spotkaniach uzyskano wyniki: Czarni Ole-

cko — BSMS Bartoszyce 31:31 (k 4:3, 12:13), SMS ZPRP III Kwidzyn — SMS ZPRP II Kwidzyn 26:34 (13:20). Krajna Nakto — Handball Czersk (przełożony). Pauzował SPR Wybrzeże Gdańsk. W ten weekend elblązanie zagrają na wyjeździe z Handballem Czersk

PO 9 KOLEJKACH

1. SMS ZPRP II	24 322:278
2. Wybrzeże	21 317:243
3. Silvant	21 309:216
4. SMS ZPRP III	15 285:260
5. Krajna	11 277:294
6. Czersk	11 227:234
7. Wybrzeże II	8 252:332
8. BSMS	4 257:393
9. Czarni	2 270:356

JERZY KUCZYŃSKI

TO NIE TAK MIAŁO BYĆ!

ORLEN SUPERLIGA PIŁKAREK RĘCZNYCH \\ Żeby pozostać w grupie mistrzowskiej, Start Elbląg musiał na wyjeździe z Młynami Stoistów Koszalin zdobyć co najmniej jeden punkt lub nie przegrać wyżej niż sześcioma bramkami. Niestety, przegrał 27:38 i spadł na 7. miejsce w tabeli.

• **Młyny Stoistów Koszalin**
— **Start Elbląg 38:27 (17:12)**

START: Radojcić, Ciągła
— Stapurewicz 7, Bancilon 5,
Grabińska 3, Pahrabitskaya 3,
Tarczyluk 3, Weber 3, Głębocka 1, Kuźmińska 1, Owczarek 1, Stefańska, kary: 6 min.

Najwięcej dla Koszalin: Polańska 10, Zaleśny 8, Rycharska 4, kary 6 min.

Dla obu tych zespołów, na dwie kolejki przed zakończeniem rundy zasadniczej, był to mecz z cyklu za „sześć” punktów, gdyż grały z sobą dwa kluby sąsiadujące w tabeli. Dla Startu był to pojedynek na pozostanie w grupie mistrzowskiej, a dla koszalinianek „być albo nie być” w pierwszej szóstce. Podopieczne trenera Romana Monta musiały zdobyć co najmniej jeden punkt, a jeśli by to im się nie udało, to z przebiegu gry nie powinny przegrać wyżej niż sześcioma bramkami (pierwszy mecz 29:22 dla Startu) Elblążanki do gry przystąpiły w bardzo okrojonym składzie, bez kontuzjowanych Joanny Wołoszyk, Igi Dworniczuk, Julianie Costy i Vitorii Macedo, co znacznie odbiło się na grze drużyny. Jakby tego było mało, już na początku, bo w 3 minucie spotkania kontuzji kolana doznała bramkarka Nevena Radojcić i odwieziona została do szpitala. Pojedynek rozpoczął się po myśli Startu, a na listę strzelczyń wpisała się Weronika Weber. Odpowiedź koszalinianek była błyskawiczna. Po golach Marceliny Polańskiej i Aleksandry Zaleśnej to one wyszły na prowadzenie 2:1. W 6 minucie był remis 2:2. Cztery minuty później do siatki bramki koszalińskiej trafiły Paulina Stapurewicz i Nikola Głębocka, na tablicy wyników pokazał się rezultat 4:3 i jak się później okazało, było to ostatnie prowadzenie elblążanek w tym pojedynku. Niesiony dopingiem publiczności zespół koszaliński już po kwadransie wygrywał 8:5. Elblążanki robiły, co mogły i w 20 minucie Bancilon zdobyła kontaktowego gola

na 8:9. Niestety, zamiast pójść za ciosem, w zespole gości wkraśl się chaos. Brakowało skuteczności w ataku, ale i defensywa wyglądała nie najlepiej. Gospodynie wykorzystały wszystkie błędy i do przerwy wygrywały 17:12. W drugiej odsłonie spotkania piłkarki ręczne z Koszaliną kontrolowały przebieg wydarzeń na boisku i jak się naderzyła sytuacja, powiększały swoją przewagę. W 40 minucie po голу Gabrieli Harcis wygrywały 25:15, a na kwadrans przed końcem 28:17. Tę 11-bramkową przewagę (30:19) utrzymywały do 50 minuty gry i właściwie to już było „pozamiatane” Start w tym momencie, mógł tylko walczyć o poprawienie wyniku, ale i tego też nie dokonał. Ostatniego gola przy stanie 26:38 dla elblążanek zdobyła Weber. Do zakończenia rundy zasadniczej pozostały jeszcze dwie kolejki spotkań. Już w ten piątek Start podejmuje Piotrcovię Piotrków Trybunalski i jeśli chce ponownie awansować do grupy mistrzowskiej, to tylko liczy się zwycięstwo za trzy punkty. W ten piątek spotkają się ze sobą dwa zespoły, które mają ten sam cel - w drugiej odsłonie sezonu walczyć w grupie mistrzowskiej. Rywal elblążanek na tę chwilę ma punkt przewagi nad Startem i Młynami Koszalin. Piotrcovia z dorobkiem 18 punktów jest na piątym miejscu w tabeli. Patrząc po miejscach trudno wskazać na faworyta. Atutem elblążanek jest własna hala i doping publiczności. Z kolei drużyna gości, która gra agresywnie, przed nikim nie składa broni, więc pojedynek zapowiada się ciekawie i emocji na pewno nie zabraknie. — Będziemy walczyć o zwycięstwo, niezależnie, kto będzie wchodził na boisko, to każda z nas musi grać z dużą determinacją i wolą odniesienia sukcesu — stwierdza Paulina Stapurewicz - kapitan elbląskiego zespołu i dodaje: — Skład mamy „poszarpany” Z powodu kontuzji mogą nie zagrać: Dworniczuk, Macedo czy Wołoszyk i wówczas będzie

Do zakończenia rundy zasadniczej pozostały jeszcze dwie kolejki spotkań

owiele ciężiej. Jestem jednak optymistką, że wszystko dobrze zakończy się po naszej myśli.

W pozostałych meczach 16. kolejki zanotowano wyniki:

Piotrcovia Piotrków Trybunalski — KPR
Kobierzyce 25:28 (12:13)
Handball JKS Jarostaw — Energa Szczepiorn
Kalisz 23:23 (4:3 k, 12:8)
MKS Urbis Gniezno — Galiczan
Lwów 28:21 (13:10)
Zagłębie Lubin — FunFloor
Lublin 27:27 (k 4:5, 16:15)

PO 16 KOLEJKACH

1. Zagłębie	4	512:362
2. KPR	41	471:410
3. FunFloor	40	486:369
4. Urbis	29	428:428
5. Piotrcovia	18	437:462
6. Koszalin	17	397:420
7. Start	17	427:475
8. Galiczan	12	417:491
9. Handball	11	354:396
10. Energa	9	388:504

Najlepsze snajperki Superligi.

1. Milena Shukal (Galiczan) 15 meczy/ 96 bramek
2. Malwina Hartman (Urbis) — 16/84
3. Mariola Wiertelak (KPR) — 16/89
4. Weronika Weber (Start) — 16/80
5. Anna Mączka (Koszalin) — 16/80
6. Daria Michalak (Zagłębie) — 16/80
9. Vitoria Macedo (Start) — 15/73

W 16. kolejce grać będą:

piątek Start Elbląg — Piotrcovia Piotrków Tryb (godz. 18), sobota; Energa Szczepiorn Kalisz — MKS Urbis Gniezno, niedziela Galiczan Lwów — Młyny Stoistów Koszalin, środa; Handball JKS Jarostaw — Zagłębie Lubin, KPR Kobierzyce — FunFloor Lublin.

JERZY KUCZYŃSKI

rolnicze abc

z Tobą od 1971 r.

MIESIĘCZNIK NIE TYLKO DŁA ROLNIKÓW

- ORGANIZMY KWARANTANNOWE
- NIEZBADANE DOTĄD BIAŁKO NOWYM GRACZEM
- NAJWAŻNIEJSZA JEST GLEBA ■ MORSOWANIE POZA PRAWEM
- OTWARTE KLATKI WCIĄŻ WALCZĄ ■ ZDROWIE 2024 – CO NAS CZEKA
- ŚWIATOWA PREMIERA NOWEGO NAWOZU

Do kupienia stacjonarnie: na poczcie, w punktach sprzedaży prasy, w salonikach prasowych, także w sieciach sklepów: Dino, Spółem, Polo Market, Auchan, Chorten, Stokrotka i Real oraz online: www.kupgazete.pl, www.e-kiosk.pl